आलिताल गाउँपालिका, डडेलधुरा

पांच वर्षे आवधिक विकास योजना

(आ.ब.२०७६/२०७७–२०८०/२०८१)

आलिताल

लैंगिक समानता लक्ष्य भन्दा आफैमा ठूलो समाधान हो। गरीबी निवारण, दिगो विकास प्रबर्धन तथा शुसासन सुनिश्चित गर्न आइपर्ने चुनौतीहरुको सामना गर्न नभै नहुने पुर्बसर्त हो यो।

कोफी अन्नान

आलिताल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, आलिताल, डडेलधुरा

फोटो

बल वहादुर गुरुङ्ग
अध्यक्ष

मन्तब्य

नेपालको गणतान्त्रिक संविधान २०७२ जारी भएपछि २०७४ असार १४ गते सम्पन्न स्थानीय तह निर्वाचनवाट आलिताल गाउँपालिकाले स्थानिय सरकार पाएको दुई वर्ष पूरा भएको छ। राष्ट्रिय स्वाधीनता र स्वाभिमान, लोकतन्त्र, दिगो शान्ति र सुशासन सहित यस आलिताल गाउंपालिकाको विकास र समृद्धिको परिकल्पना साकार पार्न नेपाल सरकारको **"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली"** को दीर्घकालिन सोचलाई मुख्य आधार वनाई विधिसम्मत ढङ्गबाट विकास निर्माणको समृद्व वाटोमा पदार्पण गर्न यस गाउँ पालिकाको पाँच वर्षे आवधिक विकास रणनितिक योजना तर्जुमा गर्ने चरणमा हामी पुगेका छौं।

स्थानीय तहलाई नेपालको संबिधानले प्रदान गरको साझा तथा एकल आधिकारहरुको भरपुर कार्यान्वयनका लागी प्रभावकारी बित्त व्यवस्थापनको खाँचो हुन्छ । गाउँपालिकामा उपलब्ध बजेटको प्रभाकारी उपयोगका लागी दीर्घकालिन सोच सहितको आवधिक योजना खाका, बजेट र रणनीति तथा कार्यनीतिहरुको सामन्जस्यता आवश्यक पर्दछ । यसै परिप्रेक्षमा "आलिताल गाउँपालिकाको चाहना, सुशासन सहितको समृद्ध, सुसंस्कृत, समावेसी र स्वस्थ समाजको सिर्जना" को दीर्घकालिन सोच सहित आगामी ५ बर्षका लागी रु २.७१ अर्व को बजेट प्रक्षेपणका साथ यो आवधिक योजना २०७६/२०७७–२०८०/२०८१ तयार गरिएको छ। यो आवधिक योजना तयारीका क्रममा स्थानीय आवश्यकता, जनताको भावना तथा स्थानीय यथार्थतालालाई बिशेष ध्यान दिइएको छ। राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार भएको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५ ले निर्देशित गरेको संरचनालाई अंगिकार गरी आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास, वन, वातावरण तथा बिपद ब्यवस्थापन र संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह र सुशासन का प्रवधानहरु लाई यस योजनाले अगिंकार गरेको छ।

यो ५ बर्षे आवधिक (विकास) योजनामा "समृद्धिको यात्रा खेतबारी बाट" भन्ने मूल मान्यतामा केन्द्रित रहेर एकातिर उत्पादन बृद्धिका लागी उत्पादनका पकेट क्षेत्र विकासका साथै रोजगारी र आय बृद्धिलाई जोड दिईएको छ भने अर्कोतिर सामाजिक रुपमा बहिस्कृत र आर्थिक रुपमा सीमान्तकृत बर्गलाई केन्द्र विकासको केन्द्रबिन्दुमा राखी उनिहरुको आर्थिक तथा सामाजिक रुपान्तरण गर्ने प्रकारका बिकास योजनाहरुलाई बढि प्राथमिकता दिईएको छ।

त्यसै गरी सामाजिक सम्पन्नता लाई समृद्धिको अर्को पाटोको रुपामा लिई शिक्षा तथा सीप विकास, सामाजिक सशक्तिकरण, बिभेदहरु न्युनिकरण, जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएको वर्ग, महिला, दलित, बिपन्न तथा लोपोन्मुख जाती को साथै जोखिम युक्त घरबस्ति ब्यवस्थापन तथा छाउपडी प्रथा जस्ता सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरुलाई संबोधन गर्ने गरी रणनिति तय गरिएको छ।

यस आवधिक योजनामा न्युनतम पूर्वाधारहरु सडक, बिद्युत तथा संचारमा सबैको पहुँच पुऱ्याउने गरी कार्यनिति तयार गरिएको छ भने जलवायु परिवतर्नको प्रभाव न्युनिकरण तथा अनुकुलन र बिपद ब्यवस्थापनका का लागि बिपद ब्यवस्थापन कोष स्थापनाको ब्यवस्था गरिएको छ।

यस आवधिक योजनामा महत्वपूर्ण विषय प्रबिधि सहितको संस्थागत विकास तथा मानव संसाधनको विकासका माध्यम बाट सुशासन सहितको सेवा प्रवाहलाई गति प्रदान गर्न कर्मचारी तथा पदाधिकारीको क्षमता विकास र सेवा बजारहरुको विकास गर्ने जस्ता उल्लेख्य नीति तथथ कार्यक्रमहरु समावेस गरिएका छन् ।

यो आवधिक योजना सम्पूर्ण आलितालवासी प्रति समर्पित छ र समर्पित छ गाँउपालिका स्वयं, समाजसेवी तथा विकासप्रेमी महानुभावहरु तथा आलिताल गाउपालिकाको विकासका लागि कार्यरत विकास साझेदारहरु प्रति । विकासका विकल्पहरु मध्ये यो रणनितिक योजना एक उत्तम विकल्पको रुपमा तथा साध्य नभई साधनको रुपमा आएकोले यसको सफल कार्यान्वयन बाट आउने वर्षहरुमा योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा सहजता प्राप्त भई आलिताल गाउँपालिकाको अपेक्षित विकासका प्रतिफलहरु हाशिल हुने छन् भन्नेमा म पूर्ण रुपमा बिश्वस्त छु ।

अन्त्यमा यो आवधिक योजना तयारीका लागी बिज्ञताका साथ कठोर मेहनत गर्नु हुने सटिजन डेभलपमेण्ट सोलुशन जेभी ईन्जिनियरीङ एण्ड प्लानिङ सलुसन, योजना तर्जुमा कार्य सफल बनाउन सहयोग गर्नुहुने यस गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरु, समाजसेवी, वुद्विजिवी, कर्मचारीहरु तथा सहयोगी संस्थाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

....

बल बहुार गुरुङ्ग

आलिताल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, आलिताल, डडेलधुरा

हर्ष वहादुर रोका
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मन्तब्य

लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान २०७२ जारी भएपछि २०७४ असार १४ गते सम्पन्न स्थानीय तह निर्वाचनवाट आलिताल गाउँपालिकाले स्थानिय सरकार पाएको दुई वर्ष पूरा भएको अबस्थामा राष्ट्रिय स्वाधीनता र स्वाभिमान, लोकतन्त्र, दिगो शान्ति र सुशासन सहित यस आलिताल गाउंपालिकाको विकास र समृद्धिको परिकल्पना साकार पार्न नेपाल सरकारको **"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली"** को दीर्घकालिन सोच लाई मुख्य आधार वनाई विधिबत ढंगवाट विकास निर्माणको समृद्व वाटोमा पदार्पण गर्न यस गाउँ पालिकाको पाँच वर्षे आवधिक विकास रणनितिक योजना तर्जुमा गर्ने चरणमको बाटोमा हामी अगाडी बढेका छौं ।

"आलिताल गाउँपालिकाको चाहना, सुशासन सहितको समृद्ध, सुसंस्कृत, समावेसी र स्वस्थ समाजको सिर्जना" को दीर्घकालिन सोच सहित आगामी ५ बर्षका लागी रु. २.७१ अर्व को बजेट प्रक्षेपणका साथ यो आवधिक योजना २०७६/२०७७–२०८०/२०८१ तयार गरिएको छ ।

स्थानिय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५ ले निर्देशित गरेबमोजिम का क्षेत्रहरु तथा प्राबधानहरुलाई अगिंकार गर्दै यस योजनाले यो ५ बर्षे आवधिक (विकास) योजनामा "समृद्धिको यात्रा खेतबारी बाट" भन्ने मूल मान्यताका साथै समृद्धिको अर्को पाटोको रुपामा स्वस्थ, शिक्षित, शिपयूत्त ,बिभेद रहित, आत्म सम्मानयूक्त, समाज निर्माण को सपना साकार गर्न र यस आलिताल गाउपालिकाको न्युनतम आबश्यकता हरु सडक, बिद्युत तथा संचारमा सबैको पहुँच पुर्‍याउने र जलवायु परिवतर्नको प्रभाव न्युनिकरण तथा अनुकुलन र बिपद व्यवस्थापनलगायत प्रबिधि सहितको संस्थागत विकास तथा मानव संसाधनका कार्यक्रम समावेस गरी यो रणनिति तय गरिएको छ ।

अन्त्यमा यो आवधिक योजना तयारीका लागी बिज्ञताका साथ कठोर मेहनत गर्नु हुँने सिटिजन डेभलपमेण्ट सोलुसनका योजना बिज्ञहरु, यस गाउपालिकाका बिषयगत शाखाका प्रमुख हरु सम्पुर्ण कर्मचारी साथीहरु, सहयोगी संस्थाहरुका पदाधिकारीहरु, र यसगाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरु लाई धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

हर्ष वहादुर रोका

कृतज्ञता ज्ञापन

यो ५ बर्षे आवधिक विकास योजना तर्जुमामा धेरै व्यक्ति तथा संस्थाको सहयोग नभएको भए सफल हुने थिएन । तसर्थ सर्वप्रथम सिटिजन डेभलपमेण्ट सोलुशन जेभी ईन्जिनियरीङ एण्ड प्लानिङ सलुसन लाई अवसर प्रदान गर्दै यो योजना तर्जुमाको लागी लागि अनुकरणीय नेतृत्वका साथ अमूल्य योगदान दिनु भएकोमा आभार प्रकट गर्दै आलिताल गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री बलबहुर गुरुङ्गज्यू लाई बिशेष धन्यवाद दिन चाहन्छौ ।

त्यसैगरी आफ्नो ब्यस्तताका बाबजुद योजना तर्जुमाको क्रममा सकृय सहभागिताका साथ प्राप्त प्रशंसनीय योगदानका लागि आलिताल गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री जला कुमारी बिष्ट (बोगटी) ज्यू प्रति पनि हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछौ ।

आलिताल गाउँपालिकाका सम्पूर्ण वाड अध्यक्षज्यू तथा योजना तर्जुमाका क्रममा आवश्यक सम्पूर्ण सहयोग व्यवस्थापन तथा सहजीकरण गर्नुहुने आलिताल गाउँपालिकाका प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत श्री हर्ष वहादुर रोक्का ज्यू प्रति हामी आभारी छौं ।

कार्यपालिकाका सदश्यज्यूहरु, जसको सहभागिता विना योजना तयारी सम्भव नै थिएन, प्रति पनि हामी आभारी छौ, र आभारी छौ, सूचना अधिकृत श्री नवराज ओझा र सम्पूर्ण गाउपालिकाका अन्य कर्मचारी, समाजसेवी, शिक्षक, बुद्विजिवी तथा विकास साझेदार संघ संस्थाहरु प्रति, जसले योजना निर्माणको क्रममा विभिन्न तवरले सहयोग गरिरहे ।

समुदाय परिचालनमा अनवरथ रुपले सकृय सहयोग प्रदान गर्नुहुने, हाम्रो योजना र प्राथमिकता यो र यी हुन भन्दै बस्ति बस्ति वाट आवाज उठान गर्नुहुने आदरणीय जनसमुदाय प्रति हामी झनै आभारी छौं ।

अन्तमा आवधिक योजना तर्जुमामा नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नुहुने वरिष्ट योजना तथा उद्यम विकास विज्ञ श्री सूर्य प्रशाद नेपाल, आरभिडव्लुएमपी का अनुगमन तथा सुचना व्यवस्थापन विज्ञ श्री पल्लव राज नेपाल, परामर्श दाता कम्पनीहरु वाट प्रतिनिधित्व गरेका विभिन्न विषय विज्ञहरु तथा सिटिजन डेभलपमेण्ट शोलुसन का योजना, सञ्चार तथा अनुगमन अधिकृत श्री राम दत्त जोशी प्रति पनि हामी निकै आभारी छौं ।

असार, २०७६

सिटिजन डेभलपमेण्ट शोलुसन
ईन्जिनियरीङ एण्ड प्लानिङ सलुसन
काठमाण्डौं

विषय सूची

परिच्छेद १ : आवधिक योजनाको एक झलक १

परिच्छेद २: परिचय तथा पृष्ठभूमि ४

२.१ पृष्ठभूमि ४

२.२ आलिताल गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय ४

२.३ आवधिक योजनाको उदेश्य तथा औचित्य ६

२.४ आवधिक योजना तयारीका नीतिगत तथा कानुनी आधारहरु ७

२.५ संघ, प्रदेश र आलिताल गाउँपालिकाको योजनाहरुको अंतरसम्बन्ध ८

२.६ आवधिक योजना कार्यानोयन गर्ने निकायहरु ८

२.७ आवधिक योजना तयारीको चरणगत प्रक्रियाहरू ९

२.८ आवधिक योजना प्रतिबेदनको संरचना १३

२.९ योजाना तर्जुमाका सीमाहरू १३

परिच्छेद ३ : आलिताल गाउँपालिकाको संक्षिप्त बस्तुगत बिवरण १४

३.१ वडागत घरधुरी, जनसंख्या तथा लैंगिक विवरण १४

३.२ जातिगत बिवरण १४

३.३ भाषा, धर्म र संस्कृति सम्बन्धी बिबरण १५

३.४ आर्थिक अबस्था १६

३.५ शिक्षाको अबस्था १७

३.६ स्वास्थ्यको अवस्था १८

३.७ खानेपानी तथा सरसफाई १८

३.८ सडक तथा यातायात २०

३.९ सिंचाई सुबिधा २०

३.१० संचार सेवा २०

३.११ बिद्युत तथा उर्जा सेवा २०

परिच्छेद ४ : आलिताल गाउँपालिकाको आर्थिक नीति तथा स्रोत साधनको विश्लेषण २१

४.१ गाउँपालिकाको आर्थिक नीति २१

४.२ आम्दानीका श्रोत तथा अनुमानित आय बिवरण २२

४.३ वडागत रुपमा उपलब्ध श्रोत साधनको बिवरण २२

परिच्छेद ५ : अवसर र चुनौतीहरुको विश्लेषण २६

परिच्छेद ६ : योजना तयारीको संस्थागत संरचना र वडास्तरीय योजना छनौटको मार्गदर्शन तथा प्राथमिकीकरणका आधारहरु २८

६.१ योजना तर्जुमा कार्य सम्पादन समिति २८
६.२ वडास्तरका योजना छनौटका मार्गदर्शनहरु २९
६.३ वडास्तरका योजना प्राथमिकीकरणका आधारहरु ३१
६.४ गाउँपालिका स्तरका क्षेत्रगत योजनाको प्राथमिकीकरणका आधारहरु ३२
परिच्छेद ७ : सरोकारवालाहरुको विश्लेषण ३३
७.१ सरोकारवालाहरुको नक्सांकन ३३
७.२ सरोकारवालाहरुको सहभागिताको क्षेत्र ३४
परिच्छेद ८ : दिगो विकास लक्ष्य २०३० ३५
परिच्छेद ९ : आलिताल गाउँपालिकाको समग्र योजना ३७
९.१ पृष्ठभूमि ३७
९.२ योजना तर्जुमाका प्रमुख सिद्धान्तहरु ३७
९.३ आलिताल गाउँपालिकाको सोच ३९
९.४ आर्थिक बिकास ४०
९.५ सामाजिक विकास ५५
९.६ पूर्वाधार विकास ७०
९.७ वन, वातावरण तथा विपद व्यबस्थापन ७९
९.८ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा शुसासन ८४
९.९ बजेट प्राप्त हुने अनुमानित स्रोत र व्यय विवरण ९३
९.९ आवस्यकता को आधारमा पाच बर्षको बजेट प्रक्षेपण ९५
परिच्छेद १० : आवश्यक मानवस्रोत योजना, कार्यक्रम ब्यबस्थापन, कार्यान्वियन, अनुगमन तथा मुल्यांकन ९६
१०.१ मानवस्रोत योजना ९६
१०.२ कार्यक्रम ब्यबस्थापन ९६
१०.३ कार्यक्रम अनुगमन तथा मुल्यांकन ९७
१०.४ कार्यक्रम ब्यबस्थापन जिम्मेवारी तालिका ९८
अनुसूचीहरु १०१
अनुसूची १ : आ.व. २०७६/२०७७ का लागि गाउपलिकास्तरिय योजनाहरु १०२
अनुसूची २ : आ.व. २०७६/२०७७ का लागि वडाहरूका योजनाहरु ११५
अनुसूची ३ : योजाना तर्जुमा गोष्ठीमा वडाहरु बाट प्रस्ताब गरिएका पाच बर्से योजनाहरुको सूची १४४
अनुसूची ४ : योजना तर्जुमा गोष्ठीका सहभागीहरु १७४
सन्दर्भ सामग्रीहरु १७६

टेबलहरु

टेबल 1: घरधुरी, जनसंख्य्या तथा लैंगिक विवरण १४
टेबल 2: जातिगत बिवरण १४
टेबल 3: भाषा, धर्म र संस्कृति सम्बन्धी बिबरण १५
टेबल 4: धार्मिक अवस्था १६
टेबल 5: खाद्य सुरक्षाको अवस्था १७
टेबल 6: घरधुरीको बार्षिक औसतआय १७
टेबल 7: शिक्षाको अबस्था १८
टेबल 8: खानेपानी को अवस्था १९
टेबल 9: सरसफाइको अबस्था १९
टेबल 11:अवसर र चुनौतीहरुको विश्लेषण २६
टेबल 12: क्षेत्रगत योजनाको प्राथमिकीकरणका आधारहरु ३२
टेबल 13: सरोकारवालाहरुको सहभागिताको क्षेत्र ३४
टेबल 14: आर्थिक बिकासका अपेक्षित प्रतिफलहरु ४०
टेबल 15: सामाजिक बिकासका अपेक्षित प्रतिफलहरु ५५
टेबल 16: पूर्बधारा बिकासका अपेक्षित प्रतिफलहरु ७०
टेबल 17: वन, वातावरण तथा विपद व्यबस्थापनका अपेक्षित प्रतिफलहरु ७९
टेबल 18:संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा शुसासनका अपेक्षित प्रतिफलहरु ८४
टेबल 19: बजेट प्राप्त हुने अनुमानित स्रोत र व्यय विवरण ९३
टेबल 20: आवस्यकता को आधारमा पाच बर्षको बजेट प्रक्षेपण ९५
टेबल 21: मानवस्रोत बिकास योजना ९६
टेबल 22: योजना कार्यान्वयन लागी जिम्मेवार निकायहरु ९८

परिच्छेद १ : आवधिक योजनाको एक झलक

प्रदेश	सुदुरपश्चिम	
अञ्चल	महाकाली	
जिल्ला	डडेलधुरा	
गाउँ तथा नगरपालिका	आलिताल	
कार्यक्रम अवधि	५ बर्ष *(आ.ब. २०७६/२०७७–२०८०/२०८१)*	
कार्यान्वयन गर्ने मुख्य निकाय	अलिताल गाउँपालिका	
मुख्य सरोकारवालाहरु	संघिय सरकार, प्रदेश सरकार, विकास साझेदार संस्थाहरु	
वित्तीय स्रोत	आवश्यक जम्मा बजेट रु.	२७१५२४३३४५
	जम्मा आय	२५५१०३९०००
	आर्थिक बिकाश	८४७०८२६३
	सामाजिक बिकाश	४६०३३६०८०
	भौतिक पूर्वाधार बिकाश	२५७५५८९६४
	बन तथा बातावरण र विपद ब्यबस्थापन	१२२१०२००
	संस्थागत बिकाश तथा सुशान	२६६१८२३६०
	वडा गत वितरण	२४४२०४०००
	जम्मा पूजिगत खर्च	१२५७३४५३४५
	सामाजिक सुरक्ष्या, ससर्त अनुदान र चालु खर्च	१४५७८९८०००
	अपुग रकम -बिकाश साझेदार आदी	(१६४२०४३४५)

दीर्घकालिन सोच	*"आलिताल गाउँपालिकाको चाहना, सुशासन सहितको समृद्ध, सुसंस्कृत, समावेशी र स्वस्थ समाजको सिर्जना"*
विकासका क्षेत्रहरु	नतीजाहरु
१.आर्थिक विकास	नतीजा १:उद्यम स्थापनामा बृद्धि ।
	नतीजा २ ब्यवसायिक रुपमा कृषि तथा पशु व्यवशायमा बृद्धि ।
	नतीजा ३ कृषिमा यान्त्रिकरण ।
	नतीजा ४ उत्पादित बस्तुको बजार पहुच बृद्धि ।
	नतीजा ५ रोजगारीका अवसरको सिर्जना ।
२ सामाजिक विकास	नतीजा १: शिक्षक तथा वालवालिकाको बाद्धिक तथा शारीरिक क्षमतामा विकास ।
	नतीजा २: बिद्यालयहरुको न्युनतम शैक्षिक पूर्वाधार तथा परीक्षा ब्यवस्थापनमा सुधार ।
	नतीजा ३: दलित तथा पिछडा बर्गका किशोरीहरु र अपाँङ्गता भएका युवा युवतिको उच्च शिक्षाको पहुँचमा वृद्धि ।
	नतीजा ४: जन स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवाहरु जनमैत्री भएको ।
	नतीजा ५: स्थानीय सास्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण र प्रबर्द्धन मा वृद्धि ।
	नतीजा ६: महिला तथा लक्षित बर्गको क्षमता बिकास भै सम्पन्नता कार्यक्रम संचालन भएको
	नतीजा ७: महिला तथा लक्षित बर्गको विकासबारे प्रचार प्रसार तथा महोत्सवहरु आयोजना भएका
	नतीजा ८: सुरक्षित खानेपानीमा सवैको पहुँच ।
	नतीजा ९: पूर्ण सरसफाई कार्यक्रमबाट जनस्तरको स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार ।
	नतीजा १०: जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका तथा घरवार विहीन, जोखिम युक्त घरभएका र छाउ पिडितहरुको सुरक्षा र सम्मानित जीवन यापन र संरक्षणमा सुधार ।
३ पूर्वाधार विकास	नतीजा १: सडक संजाल विस्तार तथा यातायात ब्यवस्थापन मा जनताको पहूँच बृद्धि भै आर्थिक गतिबिधि हरु सुचारु भएका ।
	नतीजा २: पूल पुलेसाहरुको निर्माणबाट १२ महिना यातायत सुचारु भएको ।
	नतीजा ३: सिचाई सुविधमा पहुच वृद्धि ।
	नतीजा ४: जन सरोकारका आधारभूत सेवा प्रदायक संस्थाहरुको भवनहरु निर्माण ।

	नतीजा ५: नबिकरणीय उर्जा तथा बिद्युतिय उर्जाको विकास ।
४ वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन	नतीजा १: बिपद व्यवस्थापनका पूर्व सतर्कताहरु बाट जनताको जीउ धनको सुरक्षाको प्रत्याभूति ।
	नतीजा २: जलवायु परिवर्तनको प्रभाव न्युनिकरण तथा अनुकुलनका प्रविधिहरुको विस्तार ।
५. संस्थागत विकास तथा सुशासन	नतीजा १: गाउँपालिकाका नियमित कार्यहरुको निरन्तरतामा सुनिश्चिता ।
	नतीजा २: युवा तथा बिद्यार्थीहरुको तन्दुरुस्तिका लागि खेलकुदका व्यवस्थाहरु भएका
	नतीजा ३: निजी क्षेत्रबाट जनताका लागि आवश्यक सेवा बजारहरु (Service Market) को विकास ।
	नतीजा ४: सेवा प्रवाह तथा न्याय संपादनका लागि कर्मचारी तथा पदाधिकारीको क्षमता विकास ।
	नतीजा ५: सेवा प्रवाह र सुशासनका लागि गाउँपालिकाका योजना, प्रगती र पार्श्वचित्र लगायतका सूचनाहरुको डिजिटल प्रणली द्वारा व्यवस्थापन ।
	नतीजा ६: आवधिक योजनामा निर्दिष्ट भएका कार्य सम्पादनका लागि निती तथा कार्यबिधिहरुको निर्माण ।
	नतीजा ७: विकास योजनाका गतिबिधिहरुको सार्बजनिकीकरण अभियान । (५ बर्ष सम्म निरन्तर रहने)

परिच्छेद २: परिचय तथा पृष्ठभूमि

२.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संबिधानले आ-आफ्नो अधिकार क्षेत्र सहित संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहका सरकार रहने गरी राज्यको पुनरसंचना गरे अनुकुल तीनै तहका सरकारहरुको व्यवस्था भै कार्यान्ययनका चरणमा भए अनुरुप ७५३ स्थानीय तह मध्ये आलिताल गाउँपालिका एक हो । स्थनीय तहको एकल तथा प्रदेश संगको साझा गरी अनुसूचि ८ र ९ मा राज्य शक्तीको प्रयोग गर्ने गरी व्यवस्था भएको छ ।

नेपालको संबिधानको सफल कार्यान्यनका लागि नेपाल सरकारले लिएको **"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली"** को सोचलाई साकार पार्न सबैतहका सरकारहरुको योजना चक्र प्रभावकारी हुनु जरुरी छ । तसर्थ संबिधानले स्थानीय तहलाई आफ्नो क्षेत्रको प्राकृतिक तथा आर्थिक स्रोत शंकलन तथा परिचालका लागि जिम्मेवार बनाएको छ । यसै क्रममा स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्रको समष्टिगत विकासका लागि आवधिक योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी पनि संबिधानले स्थानीय तहलाई सुम्पेको छ ।

माथि उललेखित सान्दर्भिक तथ्यहरुका आधारमा जन आकाँक्षा, स्थानीय यथार्थता, उपलब्ध हुने स्रोत र साधन समेतलाई मध्यनजर गरी आलिताल गाउँपालिकाले दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य तथा उदेश्यका साथ यो आवधिक विकास योजना आ.ब.२०७६/२०७७–२०८०/२०८१ तयार पारेको हो ।

२.२ आलिताल गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

आलिताल गाउँपालिका नेपालको संबिधान अनुसार गठन भएको ७५३ स्थानीय तह मध्ये सुदुर पश्चिम प्रदेशको डडेल्धुरा जिल्लामा पर्ने क्षेत्रफलको हिसावले सबैभन्दा ठूलो गाउँपालिका हो । साविकका अलिताल गा.वि.स र गाङ्खेत गा.वि.स.लाई मिलाएर बनाईएको ८ वटा वडामा बिभाजित यस गाउँपालिकाको जनसंख्या १६१२४ र घरधुरी संख्या २७४२ रहेको छ । हालै तयार गरिएको बस्तुगत विवरण अनुसार जम्मा जनसंख्या मध्दे महिला.. र पुरुषको जनसंखया छ ।

भौगोलिक अवस्थिती र हावापानी: पूर्वमा ८० ̊२६' देखी ८० ̊३७'उत्तरी आक्षांस सम्म र २८ ̊५९' देखी २९ ̊१४' पूर्व देशान्तर सम्म फैलिएर २९२.८७ बर्ग कि.मि.मा रहेको यस गाउँपालिकाको पूर्वमा डोटी जिल्ला, पश्चिममा परशुराम नगरपालिका, उत्तरमा अमरगढी नगरपालिका तथा भागेश्वर गाउँपालिका तथा दक्षिणमा कैलाली र कन्चनपुर जिल्ला पर्दछन् । साविकको आलिताल गा.वि.स को कार्यालयमा यस गाउँपालिकाको सदरमुकाम राखिएको छ । यो गाउँपालिका डडेल्धुरा जिल्लाको सदरमुकाम देखी ७० कि.मि दुरिमा पर्दछ ।

यस गाउँपालिकाको हावापानी उष्ण प्रदेशीय देखी लिएर समशितोष्ण प्रदेशीय हावापानी भित्र पर्दछ । यस गाउँपालिकाको तापक्रम हिउँदको समयमा ८.६० देखि ३५.७० डि.से. सम्म रहन्छ भने गृष्म ऋतुमा अधिकतम वृद्दि भई औसत ३५.७० डि.से. सम्म कायम रहन्छ । बर्षयाममा सालाखाला औषत १३४३.६ मि.मि. बर्षा मापन गरिएको छ ।

यस गाउँपालिकाको भूगोल भिरालो र धेरै जसो खेती योग्य फाँट भएको भिरालो जमीन तथा कुनै ठाँउँमा कडा चट्टान र बनजंगलले धेरेको छ र माटोको उर्बरा शक्तीमा बिबिधता छ ।

भाषाः हालै तयार गरिएको बस्तुगत बिबरण अनुसार भाषागत हिसावमा यस गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढि डोटेली भाषा बोल्नेको बाहुल्यता छ भने दोस्रोमा नेपाली तथा तेस्रोमा मगर भाषी बढी छन् । कूल साक्षरता दर ७८.९ प्रतिशत रहेको पाईन्छ ।

कृषिः यस गाउँपालिकाका करिब ९४.२ प्रतिशत जनता कृषिमा निर्भर भए पनि प्रति परिवार सरदर जमिन एकदमै कमी भएको हुँदन निर्वाह मुखि कृी प्रणालिका कारण जनताको जीविकोपार्जनको अवस्था चुनौतिपूर्ण अवस्थामा छ ।

मूल उत्पादनहरुः यस गाउँपालिकाका बिधिन्न वडामा ताजा तरकारी बन्दा ,काउली, आलु, टमाटर, मकै, गहु, सिमि, ओखर, चुक ,कागती , धान, मह, बाखा पालन, सीमि, तोरी, आप, लिचि, जर्सी गाईपालन, केरा खेती, अदुवा जस्ता उत्पादनहरु हुँने गरेका छन ।

यातायातको अवस्थाः यस गाउँपालिकाका प्राय सबै वडाहरु कच्चि बाटोले जोडिएका छन र सबै समयमा प्राय आवत जावत संभव छ । बुडर देखी जोगबुढा सम्मको सडक कालोपत्रे हुँने क्रममा छ । हालको अवस्थामा यस गाउँपालिकामा २० कि.मि ग्राभेल र १०५ कि.मि कच्चि सडक छ ।

बिद्युतः यस गाउँपालिकाका प्राय सबै वडामा सोलार र केन्द्रिय प्रसारणलाईनबाट गरी बिद्युत प्रसारण भएतापनि अझै केहि परिवारमा बिद्युतको पहुँच पुग्न बाँकि छ।

खानेपानीः यस गाउँपालिकामा खानेपानीको समस्या केहि बढि छ । गोदाम बजारको खानेपानीको राम्रो ब्यवस्था भएको छैन । हालै तयार भएको बस्तुगत बिबरण अनुसार ९९.९८ प्रतिशत घरधुरी लाई खानेपानीमा पहुँच छ ।

सूचना तथा संचारः गाउँपालिकका प्रय सबै ठाउँमा संचार सुबिधाको संचारको पहूँच राम्रो छ

स्वस्थ्यः प्राय स्वास्थ्य उपचारका लागि अन्य जिल्लाकै अस्पत्तालको भर पर्नु पर्ने अवस्था छ । पशु सेवा त्यति सहज छैन भने बैक तथा बित्तिय संस्थाको उपस्थिती राम्रो छ ।

धार्मिक अवस्थाः धार्मिक हिसावले हेर्दा यस गाउँपालिकामा बढि जसो हिन्दु धर्म मान्नेको बाहुल्यता छ भने आलिताल र चुरे भावरको बाहुल्यताले गर्दा पर्यटकिय विकासको संभावना रहेको छ । त्यसै गरी वार्ड नं १ को जोशिना झरना र जंगलिबाबाको मन्दिर, वार्ड नं २ को असिग्राम मन्दिर, उँणिकोट र महाभारत लेक, वार्ड नं ३ को आलिताल, वार्ड नं ४ को चौनाल्ला मन्दिर, वार्ड नं ५ को मडिल्ला मन्दिर र वार्ड नं ८ को स्याल चौडी मन्दिर पर्यटकिय स्थलका आकर्षण हुँन । पर्यटकिय संभावनाका अन्य आकर्षक हरु हुँन मारुनी नाच, जिमन्दार बाबाको मन्दिर वार्ड नं ४, सहिद भिमदत्त पन्तको सहादत सथल वार्ड नं ४, मणेल्ला समैजी मन्दिर वार्ड नं ५, समैजी देवता मन्दिर वार्ड नै ४, घण्टेश्वर मन्दिर वा८ नं २, जैशिना झरना वार्ड नं २

भू-उपयोगः यस गाउँपालिकाको कूल क्षेत्रफल १३८.९५ बर्ग कि.मि मध्दे ३२५६.५८ हेक्टर खेति भएको जमीन छ भने ६५९७ हेक्टर वनजंगलले ढाकेको छ । त्यसै गरी आवास क्षेत्र ३०.८ हेक्टर छ र बजार क्षेत्र ५ हेक्टर छ ।

रोजगारी तथा आय स्रोतः यस गाउँपालिकका जनताको मुख्य रोगारी तथा आय स्रोत ज्याला, मजदुरी, कृषि, पशुपालन, ब्यापार ब्यवसाय र बैदेशिक रोजगारी हो । हालै तयार भएको बस्तुगत बिबरण अनुसार ९६९ जना

मानिस पूणरुपमा बेरोजगार खेखिएका छन । हालै तयार गरिएको गाउँपालिकाको बस्तुगत बिबरण अनुसार सरदर प्रति परिवार बार्षिक आय रु ३२,१२४ देखिन्छ ।

ब्यापारिक केन्द्र: यस गाउँपालिकाका उत्पादनहरुको बजारिकरणका लागि गोगापानी, उणिकोट,गैरा, मदन नगर गोदाम, धरेलु, मौरी बजार र धिमडा बजार छन ।

शौचालय प्रयोग तथा सरसफाई: यो गाउँपालिका खुल्ला दिसा मुक्त घोषण भैसकेको छ । सबै घरहरुमा बिभिन्न प्रकारका हौचालयहरु निर्माण भएका छन र पूर्ण सरसफाईका कार्यहरु गर्न अझै धेरै गर्न बाकी रहेको अवस्था छ ।

खान पुग्ने तथा गरिबीको अवस्था: हालै तयार गरिएको बस्तुगत बिबरण अनुसार खान पुग्ने अवस्थामा ३ महिना भन्दा कम खान पुग्ने १७.६६ प्रतिशत परिपार, ४ देखी ६ महिना खानपुग्ने २४.२९% परिवार, ७ महिना देखी ९ महिना खान पुग्ने ६.४६% परिवार र १२ महिना खान पुग्ने ४१.५९% परिवार रहेको अवस्था छ । .... प्रतिशत परिवार गरिबीको रेखामुनी रहेको अवस्था छ ।

विकासका लागि मूल अवसर तथा चुनौतीहरु : यस गाउँपालिकामा विकासका अवसरहरुमा प्राकृतिक स्रोत साधनहरुको प्रयाप्तता धेरै छ । जस्तै एकातिर प्रत्यक्ष रुपले आर्थिक विकासमा टेवा पु-याउने श्रोतहरु बन जंगल, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, आदि छन् भने अर्कोतिर ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय अवसरहरुको रुपमा आलिताल, महाभारत पर्वत, भागेश्वर, घण्टेश्वर क्षेत्र, जोसिना झरना, शहीद भीमदत्त पन्तको बीरगति प्राप्त स्थान गल्लेक लगायत विभिन्न देवी देवताका मन्दिर रहेका ठाउँहरु छन । यसै गरी आलिताल गाउँपालिका मा फरक किसिमले प्रदर्शन गर्न सकिने "एक गाउँ, एक उत्पादन"को अवधारणा अनुरुप व्यवसायिक पशुपालन, मौरीपालन, फलफूल खेती, तरकारी खेती लगायत अन्य कृषि तथा पशुजन्य व्यवसायका लागि पकेट क्षेत्रको रुपमा कार्यान्वयन तथा विकास गर्न सकिने अवसर छ । त्यसै गरी वन पैदावारमा आधारित काष्ठ तथा गैरकाष्ठ उद्योगहरुको स्थापना तथा विकास गर्न सकिने अवस्था पनि यहा विद्यमान छ । यति हुँदाहुँदै पनि बिकट तथा अप्ठेरो भौगोलिक बनावट (दुर्गम डांडा, पाखा-पहरा, खहरेखोला, कमजोर सतहयुक्त जमिन, बाटोघाटो तथा यातायातको असुविधा, प्राकृतिक स्रोत साधनको उपयोग हुन नसक्नु, विभिन्न कानुनी जटिलता एवं झण्झट, चेतना स्तरमा कमी, संघीयता पुर्णरुपमा संस्थागत् हुन नसक्नु, इमान्दारिता र इच्छाशक्तिको कमी, परम्परागत् कृषि प्रणाली र स्थानीय उत्पादनले उचित बजार नपाउनु, सार्वजनिक निर्माणको लागि पर्याप्त बजेटको कमी, विद्युत तथा सञ्चार सुविधामा कमी, रोजगारीका अवसर श्रृजना हुन नसक्नु, दक्ष कर्मचारी तथा मानवस्रोतको कमी जस्ता यस आलिताल गाउँपालिकाको विकासमा तमाम समस्या र चुनौतिहरु पनि रहेका छन ।

२.३ आवधिक योजनाको उदेश्य तथा औचित्य

आवधिक विकास योजना तर्जुमा को मूल उदेश्य भनेको गाउँपालिकामा देखिएको विकासका समस्यालाई रणनैतिक हिसाबले सम्बोधन गरी योजनाबद्व विकासको माधयमबाट गाउँबासीहरुको सम्वृद्धिमा टेवा पुऱ्याउन सक्ने योजनाको खाका तयार गर्नु हो । तसर्थ स्थानीय तहमै संभाब्य देखिएका अवसरहरु र उपलब्ध हुने स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी गाउँपालिकाको विकासका लागि एकिकृत रणनीतिको आवश्यकता पर्न गएकोले गाउँपालिकामा कार्यरत सबै सेवा प्रदायकहरूको विकासका सवालमा समान बुझाई र समन्वयात्मक भूमिका कायम गर्न आवधिक विकास (**रणनीतिक**) योजना तर्जुमा गरिएको हो ।

नेपालको संबिधान २०७२ कार्यान्वयनका शिलशिलमा प्राय सबै तप्काका जनप्रतिनिधीहरुले ***अबको बाटो जनताको सम्बृद्धिको पाटो*** भनि जनसमक्ष बाचा गरेका छन् र ७५३ वटै स्थानीय तहहरुको गठन भै कार्यरत छन । स्थानीय तहलाई संबिधानले अनुसूचि ८ अन्तर्गत२२ एकल अधिकार र अनुसूचि ९ अन्तर्गतप्रदेश संगका साझा अधिकार प्रदान गरेको छ । स्थानीय स्तरमा आवश्यक विकास संग जोडिएका सेवा प्रदायकहरुलाई स्थानीय निकायको मातहतमा राखिएकाले जनताको सम्बृद्धिमा योगदनका सेवाहरुलाई जनताकै घरदैलो नजिक ल्याएकोले पनि संबिधानले जनताको सम्बृद्धिलाई बिशेष जोड दिएको पाईन्छ ।

स्थानीय तह संचालन ऐन २०७४ तथा अन्य ऐन र नीति नियमहरु अनुसार पनि स्थानीय स्तरको विकासको जिम्मेवारी नेपालको संबिधानले स्थानीय सरकारका रुपमा स्थानीय तहलाई जिम्मेवारी सुम्पिएको हुँदा उपलब्ध स्रोत साधन, स्थानीय आवश्यकता तथा स्थानीय यथार्थतामा आधारित विकास कार्यलाई गति प्रदान गर्न र संघिय सरकार तथा प्रदेश सरकारहरुको विकास अभियानलाई आत्मसात गर्दै गाउपालिकाको विकासलाई योजनाबद्ध ढंगबाट अगाडी बढाउन यो आवधिक विकास योजना (२०७६/०७७-२०८०/०८१) को ठूलो औचित्य छ ।

२.४ आवधिक योजना तयारीका नीतिगत तथा कानुनी आधारहरु

नेपालको संबिधान: यो आवधिक दीगो बिकास योजना तयार गर्दा नेपालको संबिधानमा उल्लेखित मौलिक हक र कर्तब्य, नीति र निर्देशक सिद्धान्त र अनुसूचि ८ र ९ मा उल्लेखित अधिकारहरुलाई मध्यनजर गरिएको छ ।

आवधिक योजना तयारीका क्रममा नेपालको संविधानले अंगिकार गरेका धाराहरु भाग ३ मौलिक हक र कर्तब्य सम्बन्धि समानताको हक (धारा १८), सम्पत्तिको हक (धारा २५), सूचनाको हक (धारा २७), शिक्षा सम्बन्धी हक(धारा ३१), रोजगारीको हक (धारा ३३), श्रमको हक (धारा ३४) स्वस्थ्य सम्बन्धी हक (धारा ३५), खाद्य सम्बन्धी हक (धारा ३६), आवासको हक (धारा ३७), महिलाको हक (धारा ३८),वावालिकाको हक (धारा३९), दलितको हक (धारा ४०)जेष्ठ नागरिकको हक (धारा ४१), सामाजिक न्ययको हक (धारा ४२), सामाजिक सुरक्षाको हक (धारा ४३) र उपभोक्ताको हक (धारा ४४) लाई यथेष्ट ध्यान दिईएको छ ।

त्यसैगरी भाग ४ राज्यको निर्देशक सिद्धानत, नीति तथा दायित्व सम्बन्धी धारा ५० अनुसारका सिध्दान्तहरु र धारा ५१ अनुसार राष्ट्रिय एकता र राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी नीति, राजनीतिक तथा शासन ब्यवस्था सम्बन्धी नीति, सामाजिक र सास्कृतिक रुपान्तरण सम्बन्धी नीति, अर्थ, उद्योग र बाणिज्य सम्बन्धी नीति, कृषि र भूमिसुधार सम्बन्धी नीति, विकास सम्बन्धी नीति, प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण र उपयोग सम्बन्धी नीति, नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सम्बन्धी नीति, श्रम र रोगार सम्बन्धी नीति, सामाजिक न्याय र समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, न्याय र दण्ड सम्बन्धी नीति, पर्यटन सम्बन्धी नीति र अन्तरराट्रिय सम्बन्ध सम्बन्धी नीतिका साथै धारा ५२ अनुसार राज्यको दायित्व समेतलाई ध्यानमा राखिएको छ ।

बिद्यमान ऐन नियमहरु

यो आवधिक विकास योजना तर्जुमामा निम्न अनुसारका बिद्यमान ऐन नियमहरुलाई पनि मध्यनजर गरिएकोछ,

- ❖ स्थानीय तहको आवधिक योजना तयारी निर्देशिका २०७५, राष्ट्रिय योजना आयोग
- ❖ १५ औं राष्ट्रिय आधिक योजना खाका २०७५, राष्ट्रिय योजना आयोग
- ❖ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४

- ❖ अन्तर सरकारी बित्त ब्यवस्थापन ऐन २०७४
- ❖ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा बित्त आयोग ऐन २०७४
- ❖ बिद्यमान राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय बिभिन्न नीतिहरु
- ❖ भू उपयोग नीति २०७२,
- ❖ विकास सहायता नीति,
- ❖ कृषि, सिरंचाई, वन तथा वातावरण सम्बन्धि नीतिहरु
- ❖ राष्ट्रिय अभियानहरु
- ❖ आलिताल गाउँपालिकाको आ.ब. २०७५/२०७६ को नीति, कार्यकम तथा बजेट
- ❖ नेपाल सरकारबाट आ.ब. २०७६/२०७७ का लागि उपलब्ध गराएको बजेट सिलिङ्ग
- ❖ सहभागी पार्टिहरुका घोषणा पत्रहरु
- ❖ स्थानीय आवश्यता, चाहना र यथार्थता

२.५ संघ, प्रदेश र आलिताल गाउँपालिकाको योजनाहरुको अंतरसम्बन्ध

राष्ट्रको समग्र विकास भनेको एकल प्रयासबाट मात्र संभव हुँदैन । तहका सरकारहरुको आ-आफ्ना ठाउँबाट एकता बद्ध ढंगबाट एउटै सोचाई राखेर गरिएको विकास प्रयासले छिटो उपलब्धीमूलक प्रगति गर्न सकिने हुँदा तिन वटै तहका सरकारहरुको विकास योजनाहरु एक अर्काका पुरक हुनु पर्दछ । सुख र समृद्धि सबैको चाहना हो र संघिय सरकारले २१०० को सोचका रुपमा **"समृद्ध नेपाल र सुखि जनता"** को नारा लाई आफ्नो दीर्घकालिन सोचको रुपमा अगाडि सारेको छ र यही नारालाई सुदुर पश्चिम प्रदेश सरकारले पनि आगामी बर्षहरुको विकासको सोच बनाएको छ । तसर्थ यस गाउँपालिकाको सोच र विकास अभियानलाई सोहि अनुकुल बनाई तिनै तहका सरकारहरुको विकास अभियानलाई एक अर्काका पुरकका रुपमा अगाडि बढाउने गरी यो आवधिक योजना तयार गरिएको छ ।

२.६ आवधिक योजना कार्यानोयन गर्ने निकायहरु

प्रत्यक्ष रुपमा यो आवधिक योजनाको कार्यान्वयन गर्ने निकाय मुख्य रुपमा अलिताल गाउँपालिका नै हो । गाउँपपालिकाले आफ्ना वडाकार्यालयहरु तथा अन्य निकायको समन्वयमा यस आवधिक योजनाको कार्यान्वयन गर्ने छ ।यस गाउँपाकिामा कार्यरत अन्य विकास साझेदार सस्थाहरु, दातृ निकाय तथा गै.सं.स.हरु ले आफ्नो कार्यक्रमहरुलाई संचालन गर्न यस आवधिक योजनालाई आधारभूत कार्य दिशाको रुपमा प्रयोग गर्ने छन् । । संघिय सरकार तथा प्रदेश सरकारका लागि पनि वजेट विनियोजन तथा कार्यान्वयनका लागि यो योजना आधारभूत दस्तावेजको रुपमा रहने छ भने अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने ब्यक्ति तथा संस्थाहरु पनि यसलाई सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा प्रयोग गर्न सक्ने छन् ।

२.७ आवधिक योजना तयारीको चरणगत प्रक्रियाहरू

योजना तर्जुमाका चरण्हरु: यो आबधिक योजना तर्जुमा गर्दा देहकयका चरणहरुमा सम्पन्न गरिएको थियो:

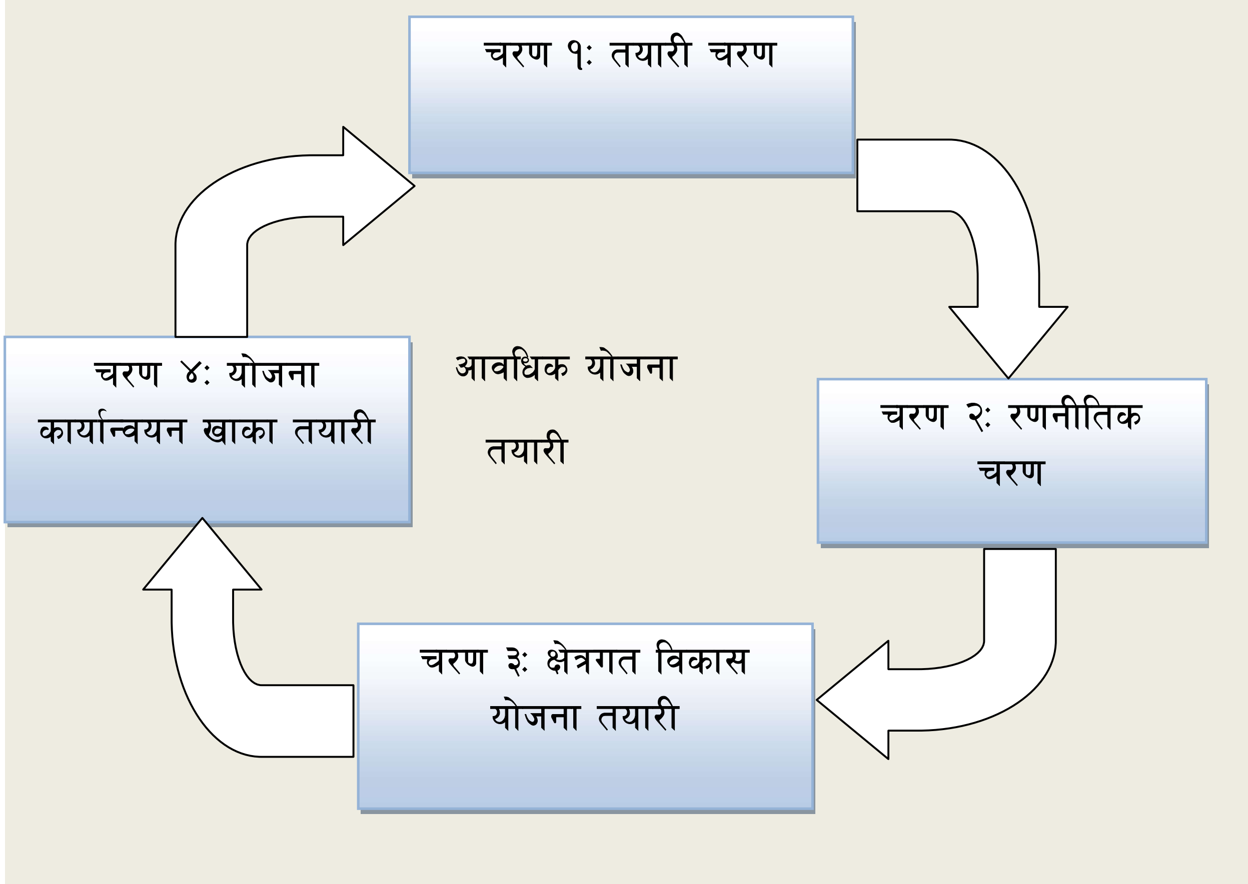

योजना तयारीका प्रत्येक चरणहरको बिस्तार निम्न अनुसार दिईएको छ,

चरण १: तयारी चरण

१.१ परामर्श दाताको छनोट र परिचालन

आलिताल गाउँपालिकाले २०७५ माघ महिना मा सिटिजन डेभलपमेण्ट सोलुशन जेभी इन्जिनियरीङ एण्ड प्लानिङ सलुशन कल्सल्टेन्सी लाई आवधिक योजनाको लागि र सिटिजन डेभलपमेण्ट सोलुशन र योच्चा सर्भिसेज कल्सल्टेन्सी लाई पार्श्वचित्र तयारीका लागि परामर्श दाताको रुपमा छनोट गरी लागिलागिपरिचालन गरेको थियो । गाउपालिकाको समन्वयमा परामर्शदाता संस्थाहरुले प्रस्ताव गरे अनुरुप पूर्णकालिन तथा आशिंक रुपमा सहजकर्ता तथा विज्ञहरुलाई वस्ती, वार्ड तथा गापा स्तरमा परिचालन गरेको थियो ।

१.२ सन्दर्भ सामाग्रहिरुको शंकलन तथा अध्ययन

बिज्ञ समूहले राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७५, सम्बन्धित नीति नियम, नेपालको संबिधान लगायत समसामयिक नियम कानुन तथा राजनीतिक दलका

घोषणपत्रहरु समेतको अध्ययन गरी पूर्व योजना तर्जुमा तथा योजना तर्जुमा गोष्ठीको कार्य तालिका तथा योजना संरचनाको खाका तयार गरेको थियो ।

१.३ पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी

बिज्ञ समूहबाट योजना तर्जुमाको उदेश्य, औचित्य तथा यसका बाँकी चरणहरु बारे गोष्ठीका सहभागीहरु लाई जानकारी गराउँदै योजना तर्जुमाका कार्य सम्पन्न गर्न संस्थागत संरचनाहरुको निर्माण तथा बजेट सीमा निर्धारण, बस्ति स्तरका योजना तर्जुमा तथा वडा स्तरमा प्राथमिकता निर्धारण गरिने कार्य योजना निर्माण गर्न तथा बस्तुगत बिबरणको तयारी र यसले समेट्ने सूचनाको क्षेत्रहरु तथा आगामी दिनमा यसको उपयोगिता बारे सहभागीहरुलाई जानकारी गराउने उदेश्यले २०७५ फागुन १२ गते गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सबै वडाका वडा अध्यक्ष तथा सदश्यहरु लगायत गाउँ कार्यपालिकाका सदश्यहरु र स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्था तथा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा विषयगत प्रमुखहरु सहित को उपस्थातिमा १ दिने पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी सहजिकरण भएको थियो ।

चरण २: रणनीतिक चरण

२.१ बस्तुगत बिबरण तयारी: सिटिजन डभलपमेण्ट सोलुशन वेभी योच्चा सर्भिसेज कल्सल्टेन्सी को सहकार्यमा यस गाउँपालिकाको बस्तुगत बिबरण तयार गरिएको थियो ।

२.२ बिषगत क्षेत्रका लागि वडाहरुलाई बजेट सीमा उपलब्ध: आलिताल गाउँपालिकाले आ.ब. २०७६/२०७७ का लागि बिबिध स्रोत बाट उपलब्ध हुने अनुमान गरिएको बजेट रु. ४०,४७,५०,००० मध्ये रु ४,००,००,००० (प्रत्ये वार्डलाई रु ५० लाखका दरले) सीमा तोकी प्रत्येक वडाहरुले योजना तर्जुमा गरी प्राथमिकिकरण गरी पेश गर्ने निर्देशक सिध्दान्तहरु सहित अनुरोध गरिएको थियो ।

२.३ बस्तिस्तरका योजना तर्जुमा: प्रत्येक वडाहरुले बस्तिस्तरको छलफल तथा भेलाको माध्यमबाट जनताको मागका आधारमा बस्तिस्तरका योजनाहरुको सूचि तयार गरेका थिए ।

२.४ वडास्तरका योजनाहरुको प्राथमिकीकरण: यसरी तयार भएको सूचिका आधारमा प्रत्येक वडाहरुले गाउँपालिकाबाट तोकिएको प्राथमिकीकरणको मापदण्डका आधारमा प्राथमिकीकरण गरी गाउँपालिकामा पेश गरको थियो ।

बस्तुगत बिबरण तयारी देखी वस्ति, वडास्तर तथा गाउपालिका स्तरका योजनाहरुको पहिचान तथा प्राथमिकीकरणसम्मको सहजिकरणका लागि परामर्शदाता संस्थाले सहयोग गरेको थियो ।

चरण ३: क्षेत्रगत विकास योजना तयारी

३.१ स्रोत साधन तथा चुनौती र अवसरहरुको पहिचान: अलिताल गाउँपालिका भित्र उपलब्ध हने स्थानीय स्रोत साधन तथा बजारहरुको अध्ययन स्थानिय सहयोगका लागि खटिएका परामर्शदाता संस्थाका विज्ञहर बाट भएको थियो भने आलिताल गाउँपालिकामा विद्यमान विकासको अवसर र चुनौतीहरुको बिश्लेषण योजना तर्जुमा गोष्ठीका सहभागीहरु बाट पूर्ण सहभागितात्मक रुपमा गरिएको छ ।

३.२ आर्थिक नीतिको बिश्लेषण: योजना तर्जुमामा गाउँपालिकाको राजस्व उठाउने, बिभिन्न शिर्षक अन्तर्गत गाउँपालिकामा उपलब्ध हुने स्रोत साधनको बिभिन्न विकास क्षेत्र र वडाहरु लाई बाँडफाँड गर्न आर्थिक नीति बढि महत्वपूर्ण हुने हुँदा गाउँपालिका संग बसेर आर्थिक नीतिहरुको बिश्लेषण गरिएको छ ।

३.४ सरोकारवालाहरुको बिश्लेषणः योजना तर्जुमा तथा गाउँपालिकाको विकासमा सरोकारवालाहरु अर्को महत्वपूण पक्ष हो । संस्थागत सहकार्य तथा शीप तथा प्रबिधिको आदान प्रदानका लीग पनि बिभिन्न सरोकारवाला हरुको पहिचान आवश्यक भएको हुँदा योजना तर्जुमा गोष्ठीका सहभागीको सहयोगमा सरोकारवालहरु तथा तिनिहरुबाट उपलब्ध हुँने सेवा सुबिधाहरुको बिश्लेषण गरिएको छ ।

३.५ गाउँपालकिाको सोच, रणर्नीति तथा कार्यर्नीति निर्धारणः योजना तर्जुमालाई बढी जिम्मेवारी पूर्वक सम्पन्न गर्न विकासका ५ वटा बिषयगत क्षेत्रमा समभागिहरुलाई बिभाजन गरी योजना तर्जुमाका बाँकी कार्यहरु पुरा गरिएको थियो । योजना तर्जुमा गोष्ठीका सहभागीहरुर्ले सहभागितामूलक ढंगबाट गाउँपालिकाको अबको गन्तब्य अर्थात परिकल्पना (सोच) निर्धाण गरी उक्त सोच पुरा गर्ने रणनीति तयार गरेका थिए । त्यसै गरी योजना तर्जुमा गोष्ठीमा प्रत्येक बिषयगत विकास क्षेत्रको सोच पुरा गर्ने रणनीति तथा कार्यनीतिहरु माथी छलफल गरी सहमति जनाईएको छ ।

३.६ आगामी ५ बर्षको लक्ष र प्रतिफल निर्धारणः सोच पुरा गर्न लक्ष्यले मदत गर्दछ र लक्ष्य पुरा गर्न प्रतिफलले मदत गर्दछ । तसर्थ यी दुबै पक्ष योजनाका महत्वपूर्ण अंगहरु भएको हुँदा पाँच वटै क्षेत्रगत विकासका समितिहरुले आ आफ्नो लक्ष्य र प्रतिफल निर्धारण गरेका छन् ।

३.७ आगामी ५ बर्षको उदेश्य, बिषयगत योजनाहरुको नतीजा र योजना निर्धारणः योजनाको प्रतिफल निकाल्न केहि निहित उद्वेश्यहरु पुरा गर्नु पर्ने हुन्छ र उद्वेश्यहरु पुरा गर्न केहि नतिजाहरु निकाल्नु पर्ने हुन्छ । नतीजा निकाल्न योजना गतिबिधिहरु बढि महत्वपूर्ण हुन्छन । तसर्थ यी सबै पक्षहरु सहभागितामूलक ढंगबाट निर्धारण गरिएको छ ।

३.८ योजनाको लागि आय ब्यय अनुमान तथा प्रक्षेपणः योजनाका गर्तिबिधिहरु संचालन गर्न बजेट आवश्यक पर्ने हुँदा गतिबिधिहरुको प्रकार अनुसार स्थानिय दररेटका आधारमा गतिबिधिहरको लागतका आधारमा प्रत्येक नतीजाहरुको लागि आवश्यक लागत निर्धारण गरिएको थियो भने संघिय र प्रदेश सरकारहरुबाट बिभिन्न शिर्षकमा आउने तथा राजस्व बाँढफाँड बाट प्रप्त हुने भनि पूर्व अनुमान गरिएको बजेट तथा गाउँपालिकाले आगामी आ.ब २०७६/२०७७ मा उठ्न सक्ने भनि आँकलन गरेको आम्दानी समेतको हिसाबका आधारमा आय ब्यय अनुमान गरिएको छ । यस आधारमा लागत प्रक्षेपण गर्दा केहि अपुग रकमलाई अन्य संघ संस्था तथा दातृ निकाय संग सहकार्य बढाउन सकिने अनुमान गरिएको छ ।

३.९ योजना तर्जुमाको मस्यौदा प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुतीः यी सबै सूचना तथा तथ्यहरुका आधारमा ५ बर्षे आवधिक योजनाको मस्यौदा प्रतिवेदन तयार गरी तथा छलफल सुझावका लागि गाउँपालिकामा पेश गरिएको थियो ।

३.१० प्रतिवेदनको सार्बजनिकरण (Validation): गाउँपालिकाबाट आएका सुझावहरुलाई समावेश गरी गाउ कार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदश्यहरु, वुद्विजीवी तथा समाजसेवी को सहभागितामा आबधिक योजनाको सार्वजनिकीकरण गरिएको छ ।

३.११ अन्तिम प्रतिवेदन प्रस्तुतीः सार्वजनिकीकरणको समयमा आएका सुझावहरुलाई पनि समायोजन गरी अन्तिम प्रतिबेदन छपाई गरी २ प्रति र ईलेक्ट्रोनिक समेत गाउँपालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

चरण ४: योजना कार्यान्वयन खाका तयारी

४.१ आगामी आ.ब. २०७६/२०७७ को योजनाहरुको खाका: अन्तिम प्रतिबेदन प्रस्तुत अगावै आवधिक योजनाको पहिलो बर्ष आ.ब. २०७६/२०७७ को गाउँपालिका स्तरको र वडाहरुको अलग अलग योजनाहरुको खाका तयार गरी अनुसूचिहरुमा समावेश गरिएको छ। गाउपालिका स्तरको बजेट सहित र वडा स्तरको वडाहरुबाट प्रस्तुत भएका योजनाहरु जस्ताको त्यस्तै आगामी आ.ब र जम्मा ५ बर्षको एकमुष्ट समेत गरी अलग अलग अनुसूचिमा समावेश गरिएका छन्।

४.२ अनुगमन तथा मूल्याँकन बिधि निर्धारण: स्थानिय तह संचालन ऐन २०७४ को अधिनमा रही अनुगमन तथा मूल्याँकन बिधि अपनाउने प्रवधान र आवधिक योजनाको तेस्रो बर्षको सुरुमा तेस्रो पक्षबाट मध्यावधिक मूल्याँकन गर्ने प्रावधानका साथ अनुगमन तथा मूल्याँकन बिधि निर्धारण गर्न गाउँपालिका संग सहमति जुटाई आवधिक योजनामा समावेश गरिएको छ।

४.३ जिम्मेवारी तालिका निर्धारण: यो आवधिक योजनामा समावेश भएका कतिपय गतिबिधिहरुका लागि बिशेष जिम्मेवारी लिनु पर्ने अवस्थाहरु भएको हुँदा गाउँपालिका संग सो बिषयमा पनि सहमति गरी जिम्मेवारी तालिका तयार गरी अन्तिम प्रतिबेदनमा समावेश गरिएको छ।

२.८ आवधिक योजना प्रतिबेदनको संरचना

यो आवधिक योजना तर्जुमा दस्तावेज अग्र पृष्ठहरुका अतिरिक्त १० परिच्छेद र ४ वटा अनुसूचिहरुमा विभाजन गरिकएको छ ।

परिच्छेद १ मा योजना तर्जुमाको भूमिका प्रस्तुत गरिएको छ, जसमा योजना एक झलक, मन्तव्यहरु, कृतज्ञता ज्ञापन, टेवलहरुको सूचि, अनुसूचिहरुको सूचि , शब्द संक्षेप र बिषयसूचि समावेश छन् ।

परिच्छेद २ मा बिस्तृत परिचय प्रस्तुत गरिएको छ, जसमा आवधिक योजनाको पृष्ठभूमि, गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय, आवधिक योजनाको उदेश्य तथा औचित्य, योजना तर्जुमाका कानुनी तथा नीतिगत आधारहरु, संघ, प्रदेश र आलितालका योजनाको अन्तर सम्बन्ध, आवधिक योजना कार्यान्वयन गर्ने निकायहरु, योजना तयारीका चरणहरु, योजना तर्जुमाका लागि संस्थागत संरचना लगायत योजना तर्जुमाका सीमाहरु बारे बिस्तृतीकरण छ ।

त्यसैगरी परिच्छेद ३ मा आलिताल गाउँपालिकाको विकास समिक्षा, बस्तुगत बिबरणका केहि महत्वपूर्ण झलकहरु प्रस्तुत गरिएको छ भने परिच्छेद ४ मा आलिताल गाउँपालिकाको आर्थिक नीति, गाउँपालिकामा ५ बर्षका लागि उपलब्ध हुने आर्थिक स्रोत तथा गाउँपालिका क्षेत्रमा उपलब्ध हुने स्थानीय स्रोतसाधन बारेको बिबरण उल्लेख गरिएको छ ।

यो प्रतिवेदनको परिच्छेद ५ मा आलिताल गाउंपालिकाको विकासमा विद्यमानमा देखिएका अवसर र चुनौतिहरु बारेमा चर्चा गरिएको छ र परिच्छेद ६ मा गाउँपालिकाको योजना तर्जुमाका लागि संस्थागत संरचना, योजना छनौट र प्राथमिकीकरण सम्बन्धि नीति निर्देशन उल्लेख गरिएको छ ।

परिच्छेद ७ मा गाउँपालिकाको विकाससंग जोडिने सरोकारवालाहरुको बिश्लेषण गरिएको छ भने परिच्छेद ८ मा दीगो विकासका लक्षहरु उल्लेख छन् ।

यसै प्रकारले परिच्छेद ९ मा आलिताल गाउँपालिकाको समग्र योजनाको संरचना उल्लेख गरिएको छ र अन्त्यमा, परिच्छेद १० मा गाउँपालिकाको विकासमा आवश्यक जनशक्ती योजना, कार्यक्रम ब्यवस्थापन, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याँकन बिधि र जिम्मेवारी तालिका उल्लेख गरिएको छ ।

२.९ योजाना तर्जुमाका सीमाहरू

- **बजेट सिलिङ्ग समयमा उपलब्ध नहुनुः** २०७५ फागुन १२ गतेको पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट २०७६ बैशाख १० भित्र गाउँपालिकाबाट वडाहरुले पाउँने बजेट सिलिङ्ग उपलब्ध गराउने र २०७६ बैशाख मसान्त सम्ममा बस्तिस्तरका योजना तर्जुमा सम्पन्न भै २०७६ जेष्ठको पहिलो अथवा दोस्रो साता योजना तर्जुमा गोष्ठी गर्ने कार्य योजना बनेकोमा बजेट ढिलाईका कारणबाट समग्र कार्य योजनामा असर पर्दा अपेक्षित समयमा योजना तर्जुमा सम्पन्न गर्न सकिएन ।
- **बस्तुगत बिबरण तयारी समयमा सम्पन्न नहुनु::**जेष्ठ २०७६ को पहिलो तथा दोस्रो साता सम्ममा गाउँपालिकाको बस्तुगत विवरणबाट योजना तर्जुमा लाई आवश्यक पर्ने न्युनतम सूचनाहरु आईसक्ने अनुमान गरिएकोमा अथक प्रयासका बाबजुद पनि दोहरो वस्ती तथा घरमुली नै नभेटिने कारणले गर्दा योजना तर्जुमा प्रकियाको कार्य तालिकामा असर पर्न गै कार्य सम्पन्न गर्न ढिलाई हुन गएको ।

परिच्छेद ३ : आलिताल गाउँपालिकाको संक्षिप्त बस्तुगत बिवरण

३.१ वडागत घरधुरी, जनसंख्या तथा लैंगिक विवरण

यस गाउँपालिकामा जम्मा २७४२ घरधुरी रहेका छन् । जस मध्ये २५०३ घरको नेतृत्व पुरुषले छन् भने २३७ घरको नेतृत्व महिलाले गरेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकाको जनसंख्या पुरुष ८३४७ र महिला ७७७७ गरी जम्मा १६१२४ रहेको छ । वडा अनुसार हेर्ने हो भने महिला घरधुरी वडा नं ७ मा जम्मा ६ घरधुरी मात्र देखिएको छ । विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवल१ मा दिईएको छ,

टेबल 1: घरधुरी, जनसंख्या तथा लैंगिक विवरण

वडा नं.	लिंग			जम्मा	जम्मा घरधुरी	औसत घरधुरी नं.
	पुरूष	महिला	अन्य			
१	९४६	८०७	०	१७५३	३१४	५.५८
२	६९३	६५३	०	१३४६	२३६	५.७
३	१२८५	१२०७	०	२४९२	४४७	५.५७
४	१०७२	१०५०	०	२१२२	३५०	६.०६
५	८४७	७७८	०	१६२५	२९२	५.५७
६	१०८१	१०१८	०	२०९९	३३९	६.१९
७	९८७	९४६	०	१९३३	२९०	६.६७
८	१४३६	१३१८	०	२७५४	४७४	५.८१
जम्मा	८३४७	७७७७	०	१६१२४	२७४२	

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

३.२ जातिगत बिवरण

जातिय आधारमा जनसंख्याको विवरणलाई अध्ययन गर्दा सबै भन्दा बढी जनसंख्या क्षेत्रीहरुको रहेको पाईन्छ भने मगर दोश्रो स्थान र विश्वकर्मा तेश्रो स्थानमा रहेको देखिन्छ । जातियताको प्रतिशतमा क्षेत्री ६३.७९, मगर १३.१८, विश्वकर्मा १०.२५ रहेको देखिन्छ । जातजातिहरुको संख्या जम्मा १६ रहेको छ । विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवलमा दिईएको छ,

टेबल 2: जातिगत बिवरण

सी नं.	जातजाति	घरधुरी संख्या	पुरूष	महिला	अन्य	जम्मा	जातजाति प्रतीसत
१	क्षेत्री	१७२२	५३२६	४९५९	०	१०२८५	६३.७९
२	मगर	३६२	११०१	१०२४	०	२१२५	१३.१८
३	विश्वकर्मा)कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनँरा, पार्की, टमाटा(	२६८	८४१	८११	०	१६५२	१०.२५
४	बाह्मण	१३८	४१८	३७३	०	७९१	४.९१

५	परियार)दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के(	६९	२०९	१८९	०	३९८	२.४७
६	ठकुरी	५३	१५६	१४२	०	२९८	१.८५
७	सार्की)मिजार, चर्मकार, भूल(	४८	१३९	१२९	०	२६८	१.६६
८	नेवार	५	१४	१०	०	२४	०.१५
९	दराई	४	५	६	०	११	०.०७
१०	गुरूङ	३	९	१३	०	२२	०.१४
११	किसान	२	८	१२	०	२०	०.१२
१२	योगी	१	३	५	०	८	०.०५
१३	कुँवर	१	४	१	०	५	०.०३
१४	राई	०	०	१	०	१	०.०१
१५	थारू	०	०	१	०	१	०.०१
१६	अन्य	४५	११४	१०१	०	२१५	१.३३
	जम्मा	२७२१	८३४७	७७७७	०	१६१२४	

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

३.३ भाषा, धर्म र संस्कृति सम्बन्धी बिबरण

यस गाउँपालिकामा जम्मा १४ वटा मातृभाषा रहेको पाइन्छ । मातृभाषाको बाहुल्यताको हिसाबमा डोटेली रहेको छ, त्यसपछि क्रमश नेपाली भाषा र मगर भाषा बोलिने मातृभाषा रहेको पाईन्छ । डोटेली भाषा ६९.६५५, नेपाली भाषा ११.७ र मगर भाषा ७.६८५ रहेको छ । विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवलमा दिईएको छ,

टेबल 3: भाषा, धर्म र संस्कृति सम्बन्धी बिबरण

सी नं.	मातृभाषा	पुरूष	महिला	अन्य	जम्मा	प्रतीसत
१	डोटली	५८२८	५४०२	०	११२३०	६९.६४८
२	नेपाली	९८६	९०२	०	१८८८	११.७०९
३	मगर	६४६	५९३	०	१२३९	०७.६८४
४	बैतडेली	४९०	४८८	०	९७८	०६.०६५
५	अछामी	३६३	३६९	०	७३२	०४.५४
६	गुरुङ	११	९	०	२०	००.१२४
७	उर्दु	८	५	०	१३	००.०८१
८	बान्तवा	६	२	०	८	००.०५
९	तामाङ	३	३	०	६	००.०३७
१०	अवधी	१	२	०	३	००.०१९
११	अन्य	३	०	०	३	००.०१९
१२	बज्जीका	२	०	०	२	००.०१२
१३	थारु	०	१	०	१	००.००६

१४	नेपालभाषा	०	१	०	१	००.००६
	जम्मा	८३४७	७७७७	०	१६१२४	

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

यस गाउपालिकामा हिन्दुहरुको बाहुलियता रहेको पाईन्छ । १६,१२४ जनसंख्या मध्ये हिन्दु धर्मालम्बीहरुको संख्या १५,७५९ र क्रमशः बौद्ध धर्मालम्बी र ईसाइ धर्मालम्बीहरुको जनसंख्याा ३0३ र ६० रहेको छ । विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवल मा दिईएको छ,

टेबल 4: धार्मिक अवस्था

वडा नं.	हिन्दु	बौद्ध	मुस्लिम	क्रिश्चियन / ईसाई	किराँत	अन्य	जम्मा
१	१७४३	१०	०	०	०	०	१७५३
२	१३४०	०	०	६	०	०	१३४६
३	२४७९	१२	०	०	१	०	२४९२
४	२११७	५	०	०	०	०	२१२२
५	१६१२	१३	०	०	०	०	१६२५
६	२०६६	५	०	२८	०	०	२०९९
७	१९२८	५	०	०	०	०	१९३३
८	२४७४	२५३	०	२६	०	१	२७५४
जम्मा	**१५७५९**	**३0३**	**०**	**६०**	**१**	**१**	**१६१२४**

यस गाउपालिकामा भाउपति मन्दिर, दुर्गादेवी मन्दिर, नुवदेव मन्दिर, मस्त देवता मन्दिर, सातभैया मन्दिर, खागेश्वर मन्दिर, घट्टेश्वरा बाबा मन्दिर, घण्टेश्वर मन्दिर, भगवति मन्दिर वनताल, लङगरी देवता मन्दिर, ग्वाशी मन्दिर, नुवादेवी मन्दिर, जङ्गली बाबा, भैरव बाबा, ग्वाशी देवता मन्दिर, मष्ट देवता, कैलपाल मन्दिर, ज्योति चर्च आदि जस्ता ५९ धार्मिक स्थल रहेका छन् ।

गौरा, जनै पुर्णिमा, तिहार, दशैं, कृष्ण जन्माष्टमी, ल्होसार, विषु, मणेला मेला आदि यहाका प्रशिद्व चाडपर्व तथा जात्रा पर्व हुन जसले आलिताल वासीलाई वर्षौ देखि भावनात्मक रुपले एकता वद्व राखेको छ ।

३.४ आर्थिक अबस्था

आलिताल गाउपालिकाको आर्थिक अवस्था कृषि, पशु, पर्यटन, उद्योग तथा बाणिज्य, रोजगार, बेरोजगार, बैक तथा वित्तिय संस्थाहरु र सहकारीहरु क्षेत्रहरुमा निर्भर छ । गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने घरधुरीको प्रमुख पेशा नै कृषि (९४.२५%) रहेको छ । उद्यम, ब्यापार र अन्य पेशामा संलग्न घर धुरीको संख्या अत्यन्त कम छ । त्यस्तै समयको आधारमा खाद्यन्न उपलब्धतालाई आधार मान्दा १७.६६% परिवारलाई केवल २ महिना खाना पुग्छ । उस गाउपालिकामा १० देखि १२ महिना खान पुग्ने परिवार संख्या ४१.५९ % मात्र रहेको छ । यस अवस्थालाई तलको तालिकाले थप प्रष्ट पार्छ ,

टेबल 5: खाद्य सुरक्षाको अवस्था

क्र.स.	आद्यान्न उपलब्धताका आधारमा परिवार संख्या	जम्मा	प्रतिशत
1	३ महिनाभन्दा कम खान पुग्ने परिवार	४८४	१७.६६
2	४ देखि ६ महिना खानपुग्ने परिवार	९४०	३४.२९
3	७ देखि ९ महिना खानपुग्ने परिवार	१७७	६.४६
4	१० देखि १२ महिना खानपुग्ने परिवार	११४०	४१.५९
	जम्मा	२७४१	

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

यस गाउपालिकामा १८९४ घरधुरी जीविकोपार्जनका लागि व्यवस्थित घरवारी व्यवस्थापनमा संलग्न छन् भने ४३१ घरधुरी फलफूल व्यवशायमा लागेका छन् । धेरै जसो परिवारले थोरै मात्रामा पशुपालन गर्ने गरेका छन् । गाउपालिका भित्र १३४ वटा साना उद्योगहरु संचालनमा रहेका छन् । पेशागत रोजगार तथा बेरोजगारको अबस्थालाई अध्ययन गर्दा ६३९० जना कृषि, ९१० जना बैदेशिक रोजगारीमा र ९६९ जना पूर्ण रुपमा बेरोजगार रहेका छन् । सरकारी नोकरीमा यस गाउपालिकावाट १२८ जना संलग्न रहेका छन् । गाउपालिकाको प्रति घरधुरी वार्षिक आम्दानी रु ३२१०० रहेको छ । विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवल मा दिईएको छ,

टेबल 6: घरधुरीको बार्षिक औसतआय

वडा नं	प्रति घरधुरी सालाखाला आम्दानी
1	रु ३६०३४.९७
2	रु २७१९५.२८
3	रु ३१४२९.१९
4	रु ३८८७२.००
5	रु ३८१४३.७५
6	रु २३६८२.१५
7	रु २१७५६.५०
8	रु ३९६८९.६९
जम्मा	**रु ३२१००.४४**

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

घरायसी आम्दानीका आलवा आलिताल गाउँपालिका भित्र ठूलो रकम बिप्रेशन आम्दानी हुने गरेको छ । प्रति घर (विदेशी रोजगारमा भएका) को वार्षिक औसत बिप्रेशन आम्दनी रु ३१२९०० रहेको छ । यस गाउपालिकामा एक वैंक सहित १२ वटा वित्तीय संस्थाहरु कार्यरत छन् ।

३.५ शिक्षाको अबस्था

यस गाउँपालिका भित्र रहेका जनसंख्याको शैक्षिक अबस्थालाई विश्लेषण गर्दा विद्यालय छाडेका विद्यार्थीहरुको संख्या निकै उच्च रहेको देखिन्छ । करिव आधा जस्तो विद्यार्थी संख्या बिद्यालय छाडेको पाइन्छ, अर्थात

४०.४५ % विद्यार्थीले विद्यालय छोडेको देखिन्छ । निरक्षरताको दर २१.१५ % छ भने साक्षरताको दर ७८.९५ % रहेको देखिन्छ ।

तहगत शिक्षा प्राप्त गरेका जनसंख्याको विवरणले यस गाउँपालिकामा उपलब्ध शैक्षिक अवस्थाको चित्रण गर्छ । यस गाउँपालिकामा उच्च शिक्षा अर्थात स्नातक, स्नाकोत्तर र एमफिल/बिद्यावारिधी पास गरेका शैक्षिक जनशक्ति क्रमश ३८४ जना, ८३ जना र ११ जना छन् । विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवल मा दिईएको छ

टेबल 7: शिक्षाको अबस्था

उत्तिर्ण गरेको संकाय									जम्मा
पुर्व प्राथमिक	आधारभुत तह	माध्यामिक तह	स्नातक	स्नातकोत्तर	एमफिल र बिद्यावारिधी	प्राविधिक एस.एल.सी)एस.ई.ई(	साधारण लेखपद)साक्षर(	लेखपद गर्न नसक्ने)निरक्षर(	
३१९७	४२५७	२६६०	३८४	८३	११	१०२	१०३१	६०	११७८५

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

आधारभूत तहको विद्यार्थी उत्तिर्ण प्रतिशत ९१.८३% रहेपनि माध्यमिक तहको उत्तिर्ण प्रतिशत भने निकै नाजुक दखिन्छ जुन केवल ५.८९% मात्र रहेको छ । यस गापामा विभिन्न तहका गरी जम्मा ५० शैक्षिक संस्था संचालनमा छन् ।

३.६ स्वास्थ्यको अवस्था

यस गाउँपालिकाको जन्म वृद्वि दर प्रति हजारमा २.०७ रहेको छ भने मृत्यू दर २.७२ रहेको छ। प्रति व्यक्ति सरदर आयु ५७ वर्ष रहेको छ। मृत्युको प्रमुख कारण दम, सुगर जस्ता दिर्घकालिन रोगहरु रहेका छन ।यस गापा भित्र जम्मा ९ विभिन्न प्रकारका श्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरु संचालनमा छन् ।

बिमा गरेको जनसंख्यालाई हेर्दा गापा भरीमा जम्मा ४१४ जनाले जीवन वीमा गरेको देखिन्छ जस मध्ये जम्मा ५ जनाले मात्र श्वाश्थ्य वीमा गरेका छन् ।

३.७ खानेपानी तथा सरसफाई

खानेपानीको श्रोत प्रयोगको आधारमा सबै भन्दा धेरै मुलको पानी ११६१ घरधुरीले प्रयोग गरिरहेका छन् । त्यसै गरी पाइपधारा कम्पाउण्डमा भएका ९१३ घरधुरी र पाइपधारा सार्वजनिक रुपमा प्रयोग गरिरहका जम्मा ६१९ घरधुरी छन् । अझै पनि ४३ घरधुरीले नदिबाट सिधै खानेपानी प्रयोग गन गरेका छन् । विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवल मा दिईएको छ,

टेबल 8: खानेपानी को अवस्था

.	खानेपानीको श्रोत								
वडा नं.	पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा	पाइपधारा सार्वजनिक	डिप बोरिङ्ग	ट्युववेल / हेन्डपम्प	ढाकिएको इनार/कुवा	नढाकिएको इनार/कुवा	मूलको पानी	नदी खोला	अन्य
१	२२२	७३	०	०	०	०	९	९	१
२	२११	१९	०	०	०	०	१	५	०
३	१३४	१०९	०	०	०	०	१९७	७	०
४	२२	१८	०	०	०	१	३०५	४	०
५	२२	१	०	०	०	१	२६६	२	०
६	११३	८०	०	०	०	०	१४२	२	२
७	११७	७४	०	०	०	०	८५	१३	०
८	७२	२४५	०	०	०	०	१५६	१	०
जम्मा	९१३	६१९	०	०	०	२	११६१	४३	३

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

केही वर्ष पहिले खुलादिशा मुक्त घोषणा भएको यस गापामा खुलादिशा गर्ने परिपाटी अझ कायमै छ । शौचालयको सुविधा र प्रकारको आधारमा अध्ययन गर्दा ५५ घरधुरीमा अझै सम्म पनि शौचालय नै नभएको अवस्था छ भने साधारण शौचालय प्रयोग गर्नेको संख्या १०६५ रहेकाले शौचालयको निर्माण तथा स्तरमा बृद्धि गर्नुपर्ने आवश्यकता टड्कारो रुपमा देखिन्छ। विस्तृत विवरण तपशील वमोजिम टेवल मा दिईएको छ,

टेबल 9: सरसफाइको अबस्था

वडा नं.	शौचालयको सुविधा			
	शौचालय नभएका	फ्लस भएको)सार्वजनिक ढल(	फ्लस भएको)सेप्टिक ट्याङ्क(	साधारण
१	३	२	३०२	७
२	१	९	२१४	१२
३	१४	५३	१२०	२६०
४	१	९	१९	३२१
५	९	०	०	२८३
६	११	२१६	४७	६५
७	११	२७६	०	२
८	५	६७	२८७	११५
जम्मा	५५	६३२	९८९	१०६५

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५/७६)२०१९(

ढलको निकाशको प्रकार अनुसार सार्बजनिक ढलको संख्या १५,सेफ्टि ट्यांकीको संख्या ९०१,साधारण रुपमा डिस्पोजल गर्ने को संख्या ३९७ र खुल्ला रुपमा डिस्पोजल गर्नेको संख्या २६९ छ जुन वातावरणीय तथा मानव श्वास्थ्यका दृष्टिकोणले निकै चनौतीपूर्ण अवस्था हो ।

३.८ सडक तथा यातायात

गाउँपालिकाका भित्र रहेका सडकहरुको तथ्यांक अनुसार पक्की सडक हाल सम्म कुनै पनि नभएको अबस्था छ । ग्राभेल सडक २०.८ कि.मि छ भने कच्चि सडक १०५ कि.मि. रहेको छ । मुख्य सडकको केही भाग कालो पत्रे हुने क्रममा छ । गाउपालिका भरी एउटा पनि वसपार्कको व्यवस्था गरिएको छैन ।

त्यस्तै यस गाउँपालिकामा जम्मा ४३ वटा पुलहरु रहेका छन् । जसमध्ये पक्की पुल २ वटा,झोलुङ्गे पुल १२ वटा, ट्रसको पुल २ वटा र काठे पुल २७ वटा रहेका छन् । व्यवस्थित सडक तथा यातायात आलितालको प्रधान आवश्यकताको रुपमा देखिन्छ ।

३.९ सिंचाई सुबिधा

९४.२५% कृषिमा आधारित जनसंख्या भएको गाउँपालिकामा सिंचाईको सुविधामा पहुच पु-याउन निकै प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ । गाउपालिका भरीमा जम्मा ६ परम्परागत सिंचाई योजनाहरु संचालनमा छन् जसले १००० रोपनी क्षेत्रफलमा सिंचाइको सुविधा पु-याई रहेका छन् । खेती योग्य जमीनको झन्नै आधा भन्दा वढी भागमा कुनै पनि सिंचाई प्रविधि पुग्न सकेको छैन । जलवायु परिवर्तनको प्रभावलाई अनुकुलित वनाउन गाउँपालिका भित्र आधुनिक सिंचाई प्रविधिको विकास तथा विस्तार अझ पनि हुन सकेको छैन ।

३.१० संचार सेवा

जम्मा २७४२ घरधुरी भएको यस गाउँपालिकामा मोबाइल सेवाको पहुँच २६०५ घरधुरीमा, ल्याण्डलाइन फोन १३ घरधुरीमा, रेडियो १५९१ घरधुरीमा र टिभी ३७९ घर धुरीमा रहेको छ । सार्वजनिक संचारको लागि स्थानिय एफएम हरुको समेत प्रयोग गर्ने गरिएको छ ।

३.११ बिद्युत तथा उर्जा सेवा

यस गाउँपालिका भित्र जम्मा एक वटा मात्र लघु जलविद्युत गृह रहेको छ जसबाट १९९ घरधुरी लाभान्वित भएको छ । केन्द्रिय विद्युत प्रसारण लाइनबाट १६१३ घरधुरी लाभान्वित भएका छन् भने सोलरबाट ९१५ घरधुरी लाभान्वित भएका छन् । गाँपा भरीमा जम्मा १८१२ घरधुरी अर्थात ६६% परिवारलाई मात्र विजुली बत्तिको सेवा पहुँच पुगेको छ । २६ घरपरिवार अझै टुकी उर्जाको प्रयोग गरिरहेका छन् ।

परिच्छेद ४ : आलिताल गाउँपालिकाको आर्थिक नीति तथा स्रोत साधनको विश्लेषण

४.१ गाउँपालिकाको आर्थिक नीति

राजस्व शंकलन नीतिः राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसमा गाउँ परिषदले तोकेको दरमा गाउँपालिकाले राजस्व शंकलन गर्ने गर्दछ । सामान्यतया आलिताल गाउँपालिका अन्तर्गत बिभिन्न सिफारिस दस्तुरहरु, ब्यक्तिगत घटना दर्ता तथा ब्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्क, एकिकृत सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, बिज्ञापन कर, मालपोत तथा भूमि कर, ब्यवसाय कर, उद्योगहरुको कर तथा निकासी करहरु गाउँपालिकका आन्तिरिक स्रोत हुन ।संघ तथा प्रदेश सरकारबाट उपलब्ध हुन सक्ने स्रोत हरु र बाँडफाँड नीतिः सामान्यतया संघिय तथा प्रदेश सरकारबाट बिभिन्न शिर्षबाट गाउँपाकिामा बजेट प्राप्त हुने प्रावधान रहेको छ । राजस्व बाँडफाँडका अतिरिक्त अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण अन्तर्गत नेपाल सरकारबाट सशर्त अनुदान, बित्तीय समानिकरण अनुदान, समपूरक अनुदान, विशेष अनुदान, अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त रकम, सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा संस्थागत सहभागिताबाट बजेट प्राप्त हुन्छ भने प्रदेश सरकारबाट पनि सवारी करको राजस्व बाँडफाँड तथा सशर्त अनुदान, बित्तीय समानिकरण अनुदान, समपूरक अनुदान, विशेष अनुदान प्राप्त हुन्छ । यसरी प्राप्त हुने स्रोतलाई निम्न आधारमा बाँडफाँड गर्ने गरिएको छ ,

- नेपालको संविधानमा उल्लिखित मौलिक अधिकारहरु, राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरु तथा नीतिहरु,
- नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ र ९ मा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारको सूचि,
- नेपालको संविधान भाग ४ अन्तर्गतका राज्यका आर्थिक, सामाजिक विकास, प्राकृतिक स्रोतको उपयोग, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरु, धारा ५९ को आर्थिक अधिकार, भाग १९ को आर्थिक कार्यप्रणाली,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जूमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित)
- स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४
- नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट आ.व. २०७६/०७७ को लागि प्रस्तुत भएको नीति तथा कार्यक्रम,
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरणको प्रतिवेदन,
- संघीय सरकारले अंगिकार गरेको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरु,
- संघीय सरकारले अबलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरु,
- स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु,
- नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धता, विभिन्न सन्धी सम्झौताहरु,
- न्यायलयबाट विभिन्न समयमा प्रतिपादन भएका न्यायिक नजीर, सार्वजनिक महत्वका आदेश तथा फैसलाहरु
- चौधौं आवधिक योजना,

- ❖ पन्धौं योजना (२०७६/२०७७–२०८०/२०८१), आधार पत्र
- ❖ दिगो विकास लक्ष्य २०३०,

बिबिध कोषहरुको स्थापना: अलिताल गाउँपालिकाले यो आबधिक योजनाका अवधिमा रु १ करोडको बिपद व्यवस्थापन कोष तथा रु १ करोडकै गरीब तथा विपन्न बर्गका लागि घुम्तिकोष स्थापना गर्ने निधो गरेको छ।

संस्थागत सहकार्य: अलिताल गाउँपालिकाले भर पर्दा संघ संस्थाहरु संग सहकार्यका लागि सधै खुल्ला रहने रणनिति अवलम्वन गरेको छ।

४.२ आम्दानीका श्रोत तथा अनुमानित आय बिवरण

यस आलिताल गाउँपालिकाको ५ बर्षे विकास योजनाहरुका लागि आगामी ५ बर्ष (आ.ब.२०७६/२०७७–२०८०/२०८१) का लागि २.७१ अर्व आर्थिक स्रोत आवश्यक पर्ने अनुमान गरिएको मा २.५५ अर्व को आयको सम्भावित श्रोतको आधारहरु टवुल १९ अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ भने झण्डै १६ करोड न्यून वजेट प्रक्षेपण गरिएको छ।

४.३ वडागत रुपमा उपलब्ध श्रोत साधनको बिवरण

४.३.१ कृषिमा आधारित

कृषि पैदावारमा आधारित स्रोत साधनको विश्लेषण

वडा नं	उपलब्ध स्रोत साधन	पाईने स्थान तथा बस्तिहरु
१	ताजा तरकारी, बन्दा, काउली, आलु, टमाटर, मकै, गहु, सिमि, ओखर, चुक, कागती	निकाने, कटुजथला,गैरा क्षेत्र, दिपलमारे, हरतोला
२	ताजा तरकारी, बन्दा, काउली, आलु, सिमि, किबि, लसुन, चुक, कागती	काफली, उणिकोट, तोला, खोलेखर्क, रोल्पे, कनेडी आदी
२	मकै, गहु, धान, माहुरी पालन	लडुवा,सुन्तडी, गांखेत, बोरगाउ, ओरगडी, उल्लानीडोबरा आदी
३	मकै, गहु, माहुरी पालन, बाखा पालन,चुक, कागती, सीमि, तोरी	तुङा, धातडी, कुलेडी किमोडी, सेला, लेकगाउ, ढाड्डु चौडबण्डाले
३	ताजा तरकारी बन्दा, काउली, आलु, ,गहु, धान, आप, लिचि	रक्सौन, भुङडा, बेतन्ना,बुडुम ,बत्थडा, धुलिखेत
४	ताजा तरकारी बन्दा, काउली, आलु, मकै, गहु, माहुरी पालन, जर्सी गाईपालन, आप, लिचि, केरा खेती,	बेलभाडी, घरेलु, कोईलानी, मल्ले, सुकमल्ले

५	ताजा तरकारी, बन्दा ,काउली, आलु, मकै, गहु, माहुरी पालन, जर्सी गाईपालन, आप, लिचि	गोलेथर, बाहिरीसैन, भित्रिसैन, भावर
५	केरा खेती, माहुरीपालन	पर्सेरावल
६	ताजा तरकारी, बन्दा ,काउली, आलु, मकै, गहु, माहुरी पालन, आप, लिचि, अदुवा, केरा खेती,	सेरी, बासकोटा, घट्टेगाड, फल्लेखर्क, दोबाटा,मकवानपुर
७	मकै, गहु, तोरी, आप, लिचि, टमाटर	बान्नेगाडा, नाउली, भाडी बलौचा, खिन्नेभाडी
८	मकै, गहु, तोरी, आप, लिचि, टमाटर, ताजा तरकारी बन्दा, काउली, आलु,	गोदाम, कुर्जेनी, डोला, हम्तड, सिस्ने
८	धान	गोदाम, कालाकोट, मौरी

४.३.२ पशु पैदावारमा आधारित

पशु पैदावारमा आधारित स्रोत साधनको शिश्लेषण

वडा नं	उपलब्ध स्रोत साधन	पाईने स्थान तथा बस्तिहरु
१	बाखापालन, परम्परागत गाई र भैंसीपालन	निकाने, कटुजथला, गैरा क्षेत्र, दिपलमारे, हरतोला
२	बाखापालन, परम्परागत गाई र भैंसीपालन	काफली, उणिकोट, तोला, खोलेखर्क, रोल्पे, कनेडी, लडुवा ,सुन्तडी, गांखेत, बोरगाउ, ओरगडी, उल्लानीडोबरा आदी
३	बाखापालन, परम्परागत गाई र भैंसीपालन	तुङा, धातडी, कुलेडी किमोडी, सेला लेकगाउ, ढाड्डु चौडबण्डाले, बत्थडा
३	जर्सी गाईपालन	रक्सौन भुङडा बेतन्ना, बुडुम , धुलिखेत
४	जर्सी गाईपालन	बेलभाडी, घरेलु, कोईलानी, रज्यौडा
४	बाखापालन	मल्ले, सुकमल्ले, गल्लेक
५	जर्सी गाईपालन, परम्परागत गाई र भैंसीपालन	गोलेथर, बाहिरीसैन, भित्रिसैन, भावर
५	बाखापालन	पर्सेरावल
६	जर्सी गाईपालन, परम्परागत गाई र भैंसीपालन	सेरी, बासकोटा, घट्टेगाड, फल्लेखर्क, दोबाटा,मकवानपुर
६	बाखापालन, कुखुरा पालन	दोबाटा, होरसिमल, तितरे, बासकोटा, घट्टेगाड, फल्लेखर्क, सन्तुवा
७	बाखापालन, कुखुरा पालन	नाउली, डाडाखर्क, डायनी, बलौचा
८	जर्सी गाई पालन, सुगुर पालन, कुखुरा	गोदाम, कुर्जेनी, डोला, हम्तड, सिस्ने

	पालन	

४.३.३ वन तथा खनिज सम्पदामा आधारित

वन तथा खनिज पैदावारमा आधारित स्रोत साधन बिश्लेषण

वडा नं	उपलब्ध स्रोत साधन	पाईने स्थान तथा बस्तिहरु
१	सल्ला, काफल, लालीगुरास, तेजपात, निगालो, बाँस, अल्लो, सिस्नु, टिमुर,	वार्ड नं. १ को सबै बस्ती
२	सल्ला, काफल, लालीगुरास, तेजपात, बाँस, निगालो, अल्लो, सिस्नु, टिमुर, चिउरी	वार्ड नं. २ को सबै बस्ती
३	सल्ला, काफल, लालीगुरास, तेजपात, निगालो, अल्लो, सिस्नु, टिमुर, बाँस,	तुङ्गा, धातडी, कुलेडी किमोडी, सेला लेकगाउ, ढाड्डु चौडबण्डाले, बत्थडा
३	साल, सिमल, बाँस, चिउरी, तेजपात,	रक्सौन भुङडा बेतन्ना, बुडुम, धुलिखेत
३	बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी	रक्सौन भुङडा बेतन्ना,बुडुम , धुलिखेत
४	साल, सिमल, बाँस, चिउरी, तेजपात, नेपियर	बेलभाडी, घरेलु, कोईलानी, रज्यौडा
५	साल, सिमल, बाँस, चिउरी, तेजपात,	गोलेथर, बाहिरीसैन, भित्रिसैन, भावर, पर्सेरावल
५	बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी	गोलेथर, बाहिरीसैन, भित्रिसैन,
६	साल, सिमल, बाँस, चिउरी, तेजपात, सल्ला, नेपियर	सेरी, बासकोटा, घट्टेगाड, फल्लेखर्क, दोबाटा,मकवानप'र, दोबाटा , होरसिमल, तितरे, बासकोटा, घट्टेगाड, फल्लेखर्क, सन्त'वा
७	साल, सिमल, बाँस, चिउरी, तेजपात, सल्ला, नेपियर	नाउली, डाडाखर्क, डायनी, बलौचा
८	साल, सिमल, बाँस, तेजपात,	गोदाम, कुर्जेनी, डोला, हम्तड, सिस्ने
८	बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी	गोदाम, कालाकोट, मौरी

४.४.४ प्रतिस्पर्धात्मक लाभका क्षेत्र (बजार, मन्दीर, पर्यकीय स्थल बिशेष आवत जावत क्षेत्र.)

प्रतिस्पर्धात्मक लाभका क्षैत्रहरुको बिश्लेषण

वडा नं	लाभका क्षेत्रहरु
१	चपरचानी, हर्तोला, घण्टेश्वर मन्दिर, गैरा बजार, गोगनपानी बजार, जैसिना झरना
२	उणिकोट बजार, अशिग्राम बाबाको मन्दिर, काफली महाभारत जंगल,
३	आलिताल, चौड बजार
४	भिमदत्त पन्तको शाहदत प्राप्त स्थान गल्लेक, जिम्दार बाबा, समैजी मन्दिर चौणिल्ला,

	घरेलु बजार, जाल्टुडा बजार, मह उत्पादन सहकारी जाल्टुणा,
५	मणिल्ला समैजी मन्दिर, गाउँपालिकाको कार्यालय
६	धिमडा बजार, नदिगाडा, सुवाखान, सिदुरेखान बजार
७	सिदुरेखान बजार, भाडी, खिन्नेभाडी
८	गोदाम बजार, घरेलु

परिच्छेद ५ : अवसर र चुनौतीहरुको विश्लेषण

वैज्ञानिक आधार तय गर्न योजना तर्जुमाको क्रममा बिषयगत समितिहरुबाट यो गाउँपालिकाको विकासका लागि देखिएका अवसर तथा चुनौतीहरुको व्यापक रुपमा विश्लेष गरिएको छ। जसलाई तपशील वमोजिम टवलमा प्रस्तुत गरिएको छ।

टेबल 10:अवसर र चुनौतीहरुको विश्लेषण

सहक्षेत्र	चुनौती र समस्याहरु	अवसर र संभावनाहरु
आर्थिक विकास	सडक तथा बाटोघाटोको पर्याप्तता नहुन, बजार व्यवस्थापनको अभाव, दक्ष जनशक्तिको अभाव, विद्युत अभाव, व्यवसाय, उद्योग कलकारखाना संचालनमा आर्थिक अभाव, अशिक्षा-गरिवीको समस्या	मौरी तथा फलफूल व्यवसाय, कृषि पशुपालन व्यवसायमा आधुनिकरण, ढुंगा, बालुवा र गिट्टिको प्रशस्त उपलब्धता, काठ तथा वन्य जडिबुटीको प्रचुर संभावना, ताल तलैया, झर्ना,धार्मिक स्थल प्रशस्त भएका आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको आगमन, एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रम संचालनको संभावना
सामाजिक विकास	भौगोलिक विकटता र भूबनौट, विद्यालयमा शिक्षकको अभाव,. परम्परागत शिक्षण सिकाइ प्रक्रिया, शिक्षक तालिमको उपयोग कक्षाकोठा नहुनु, सुविधा सम्पन्न अस्पतालहरुको व्यवस्था नहुनु, विद्यालयमा आबश्यक संख्यामा विद्यार्थीहरु नहुनु, बन्द हडताल, स्वास्थ्य संस्थामा विशेषज्ञ सेवाको अभाव, स्वस्थ खानेपानीको अभाव, मूल संरक्षणमा उदासिनता, भौतिक संरचनाको अभाव तथा संरक्षणमा कमी	प्राविधिक शिक्षालयको लागी आबश्यक स्थान प्राप्त, सरकारी मापदण्ड अनुसार विभिन्न स्थानमा विद्यालयको व्यवस्था,तालिम प्राप्त शिक्षकहरु, प्राविधिक विद्यालय संचालन, प्रत्येक वडामा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरु द्वारा सेवा प्रवाह, बर्थिङ केन्द्र को सविधा, यम्बुलेन्स सेवा २४ सै घण्टा, अधिकांश स्थानमा खानेपानीको व्यवस्था
पूर्वाधार विकास	जलविद्युतको निम्ति उपयुक्त योजना तथा बजेटको अभाव हुनु, प्रचारात्मक वा चेतनामूलक योजना तथा भौतिक संरचनाहरुको अभाव हुन, आलिताल गापामा भएका श्रोता साधन तथा अन्य योजनागत आधारहरुको अभाव हुनु, भौगोलिकताका हिसाबले पूर्वाधार सम्बन्धी सेवा प्रवाह गर्न कठिन हुनु,छरिएर रहेका बस्तिमा पूर्वाधार निर्माणका लागि लागत बढी लाग्नु	जलविद्युत निकाली गाउँवस्तिमा सेवा प्रदान गरी आन्तरिका आम्दानी बढवान दिन सकिने, सुविधा सम्पन्न भवन, सडक तथा अन्य भौतिक संरचना निर्माण गरी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याउन सकिने, आलिताल गाउपालिकामा भएका श्रोत साधनहरु जस्तैः गिट्टि तथा बालुवा संकलन गरी क्रसर उद्योग स्थापना गरी आन्तरिक आम्दानी र रोजगारी सिर्जना गर्न सकिने

वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	चरिचरण र वन डडेलो, खडेरी, भूक्षय, चेतनाको कमी, पानीको मुहान सुक्नु, वन अधिक्रमण, फोहरमैला व्यवस्थापन नहुनु, वन्य जन्तुको चोरी शिकारी, मलखाद व्यवस्थापनको कमी, अपनत्वको कमी	वन पैदावरको उपलव्धता, वन पैदावारमा आधारित उद्योग, विपद न्यूनिकरण हुन सक्ने, नर्सरी स्थापना, कवुलियत वन तथा सामुदायिक वन संस्थागत हुनु, पर्यावरणीय पर्यटन, आर्थिक लाभ, स्वच्छ पिउने पानी
सुशासन तथा संस्थागत विकास	तालिम प्राप्त जनशक्तिको अभाव, अनुमान गरे, अनुसार राजस्वा संकलन हुन नसक्नु, गापा अनुकूल मापदण्ड निर्धारण कार्यविधि नहुनु, भौगोलिक विकटता र आर्थिक अभाव	दैनिक सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग, राजस्वको सहि परिचालन गर्ने, सेवा प्रवाहमा मापदण्ड निर्धारण गर्ने, समावेशिता

त्यसैगरी गाउँपालिकाले बिभिन्न समयमा पहिचान गरी २०७६ असार १० को गाउँपरिषदमा पेश गरेको नीति तथा कार्यक्रमले पनि निम्न अनुसार आलिताल गाउँपालिकाको विकासका अवसर र चुनौती हरु पहिचान गरेको छ ।

अवसरहरु

- प्राकृतिक स्रोत साधन जस्तै बन जंगल, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा आदीको सदुपयोगबाट स्थानीय स्तरमा रोजगारी प्रबर्द्धनका साथै आर्थिक विकास गर्न सकिने ।
- आलिताल, महाभारत भागेश्वर, घण्टेश्वर क्षेत्र, जोसिना झरना, शहीद भीमदत्त पन्तको बीरगति प्राप्त स्थान गल्लेक लगायत विभिन्न देवी देवताका मन्दिर रहेका ठाउँहरुलाई ऐतिहासिक तथा धार्मिक पर्यटन क्षेत्रको रुपमा विकास गरी पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न सकिने ।
- “एक गाउँ, एक उत्पादन”को अवधारणा अनुरुप व्यवसायिक पशुपालन, मौरीपालन, फलफूल खेती, तरकारी खेती लगायत अन्य कृषि तथा पशुजन्य व्यवसायकालागि पकेट क्षेत्रको रुपमाकार्यान्वयन तथा विकास गर्न सकिने ।
- वन पैदावारमा आधारित काष्ठ तथा गैरकाष्ठ उद्योगहरुको स्थापना तथा विकास गर्न सकिने, आदि।

समस्या र चुनौतिहरु

- बिकट तथा अप्ठेरो भौगोलिक बनावट (दुर्गम डांडा पाखा-पहरा, खहरेखोला, कमजोर सतहयुक्त जमिन)
- बाटोघाटो तथा यातायातको असुविधा,
- प्रकृतिक स्रोत साधनको उपयोग हुन नसक्नु,
- विभिन्न कानुनी जटिलता एवं झण्झट,
- चेतना स्तरमा कमी,
- संघीयता पुर्णरुपमा संस्थागत् हुन नसक्नु,
- इमान्दारिता र इच्छाशक्तिको कमी,
- परम्परागत् कृषि प्रणाली र स्थानीय उत्पादनले उचित बजार नपाउनु,
- सार्वजनिक निर्माणको लागि पर्याप्त बजेटको कमी; विद्युत तथा सञ्चार सुविधामा कमी,
- रोजगारीका अवसर श्रृजना हुन नसक्नु; दक्ष कर्मचारी तथा मानवस्रोतको कमी, आदी ।

परिच्छेद ६ : योजना तयारीको संस्थागत संरचना र वडास्तरीय योजना छनौटको मार्गदर्शन तथा प्राथमिकीकरणका आधारहरु

६.१ योजना तर्जुमा कार्य सम्पादन समिति

२०७५ फागुन १२ गतेको पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट निम्न अनुसार योजाना तर्जुमा कार्य सम्पादन गर्न संस्थागत संरचनाहरुको निर्माण गरिएको थियो

१. आवधिक योजना तर्जुमा निर्देशक समितिः

१. संयोजक श्री बल बहादुर गुरुङ -अध्यक्ष, आलिताल गाउँपालिका

२. सदस्य श्री जला कुमारी बिष्ट (बोगटी) -उपाध्यक्ष, आलिताल गाउँपालिका

३. सदस्य श्री धनमती देवी थापामगर -कार्यपालिका सदस्य, आलिताल गाउँपालिका

४ सदस्य श्री गोमती देवी बोहोरा -कार्यपालिका सदस्य, आलिताल गाउँपालिका

५. सदस्य श्री गोमती देवी पार्की -कार्यपालिका सदस्य, आलिताल गाउँपालिका

६. सदस्य श्री कृष्ण देवी रानामगर -कार्यपालिका सदस्य, आलिताल गाउँपालिका

७. सदस्य सचिव श्री हर्श वहादुर रोका -प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, आलिताल गाउँपालिका

साविकमा आलिताल गाउँकार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली २०७४ अनुसार कार्यपालिकालाई आवश्यक सरसल्लाहका लागि गठन गरिएका निम्न समितिहरुलाई योजना तर्जुमाको कार्य सहजिकरण तथा सम्पादन गर्न जिम्मा दिने निर्णय भएको थियो ।

विकास समितिहरु	पदाधिकारीहरु
आर्थिक विकास समिति	श्री विर बहादुर बोहरा-संयोजक श्री गोमति नेपाली-सदश्य श्री प्रकाश बोहरा-सदश्य श्री रत्ना सावद-सदश्य श्री नर बहादुर कार्की-सदश्य सचिव
सामाजिक विकास समिति	श्री गणेश बहादुर कामी-संयोजक श्री सुनिता धामी-सदश्य श्री गोमति बोहरा-सदश्य श्री धन बहादुर देउपा-सदश्य श्री धन बहादुर क्षेत्री-सदश्य सचिव
पूर्वाधार विकास समिति	श्री कुम्वर बुढा-संयोजक श्री पद्मा विक-सदश्य श्री गणेश बहादुर थापामगर-सदश्य श्री अम्बर धामी-सदश्य श्री लाल बहादुर सावद-सदश्य सचिव
वन, वातावरण तथा विपद	श्री पूर्ण बहादुर ऐर -संयोजक

व्यवस्थापन	श्री राम खड्का-सदश्य श्री चन्द्र देव बोहरा-सदश्य श्री जानकी पार्की-सदश्य श्री लक्ष्मण बहादुर कामी-सदश्य सचिव
वित्तिय व्यवस्थापन र सुशासन	श्री धनमति देवी थापा मगर-संयोजक श्री गंगा ओली-सदश्य श्री जनक मल्ल-सदश्य श्री गंगा सार्की-सदश्य श्री अक्कल बहादुर रावल-सदश्य सचिव
संयोजन तथा सहजिकरण उपसमिति	श्री जला कुमारी बिष्ट(बोगटी) उपाध्यक्ष,गाउँपालिका-संयोजक श्री पूर्ण बहादुर ऐर, अध्यक्ष, वाड न १ -सदश्य श्री जनक बहादुर मल्ल, अध्यक्ष, वाड न २-सदश्य श्री लोकेश महरा, अध्यक्ष, वाड न ३-सदश्य श्री चन्द्रदेव बोहोरा, अध्यक्ष, वाड न ४ श्री प्रकास सिंह बोहोरा, अध्यक्ष, वाड न ५-सदश्य श्री कुम्भर बुढा, अध्यक्ष, वाड न ६ -सदश्य श्री बिर बहादुर बोहोरा, अध्यक्ष, वाड न ७-सदश्य श्री गणेश बहादुर थापामगर, अध्यक्ष, वाड न ८-सदश्य

६.२ वडास्तरका योजना छनौटका मार्गदर्शनहरु

यस गाउँपालिकाको वस्तिस्तर देखी वडा सम्मको योजनाहरुको माग तथा छनौटका लागि निम्न क्षेत्रहरुलाई सम्वोधन गर्न मार्गदर्शन गरेको छ,

क) आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी कार्य

ख) आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी कार्य

ग) कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य र सहकारी सम्बन्धी कार्य

घ) कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियमन सम्बन्धी कार्य

ङ) स्थानीय खानेपानी सम्बन्धी नीति, योजना कार्यान्वयन र नियमन एवं खानेपानी सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य

च) स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिचाइ प्रणालीको सञ्चालन र मर्मत सम्भार सम्बन्धी कार्य

छ) स्थानीय तटबन्ध नदी नियन्त्रण तथा नदी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य

ज) सामूदायिक भू-संरक्षण, स्थानीय पहिरो नियन्त्रण र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य

झ) खेलकुद विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य

ञ) स्थानीय यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य

ट) सांस्कृतिक प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य

ठ) वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्य

ड) गरिवी निवारणसँग सम्बन्धित कार्य

ढ) साविकमा गाउँपालिका तथा वडाबाट सञ्चालन हुँदै आएका तर अधुरा र सम्पन्न हुन नसकेका कार्यक्रम तथा योजनाहरुलाई विशेष प्राथमिकतामा राखि सम्पन्न गर्ने

ण) स्थानीय तहले बहन गर्नुपर्ने अनिवार्य दायित्वका विषयहरु

त) सामाजिक एवं आर्थिक दृष्टिकोणले कमजोर तथा तुलनात्मक रुपमा विकासको मूलप्रवाहमा पछि परेका वर्ग वा समूहको उत्थान एवं मूल प्रवाहीकरणमा योगदान पुऱ्याउने कार्यक्रम तथा योजनाहरु

थ) प्रशासनिक खर्चका लागि आवश्यक रकम आन्तरिक राजश्व र राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम मध्येबाट मात्र गरिने छ साथै वडासँग सम्बन्धित सबै प्रशासनिक खर्चहरु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट व्यवस्थापन तथा परिचालन गरिने छ ।

द) समानीकरण अनुदान वापत प्राप्त रकम अध्ययन भ्रमण, वैदेशिक भ्रमण र अन्य प्रशासनिक एवं सञ्चालन खर्चका लागि विनियोजन गर्न पाइने छैन र सो बजेट विकास निर्माण तर्फ मात्र खर्च गर्ने गरि प्राथमिकता निर्धारण गर्नुपर्ने छ ।

ध) वडास्तरमा वितरणमूखि, अध्ययन भ्रमण र क्षमता अभिबृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरु छनौट गर्न नपाईने ।

न) प्रत्येक वडामा कम्तिमा एउटा वडास्तरको गौरवको योजना छनौट गर्नुपर्ने छ ।

प) प्रत्येक वडामा योजना छनौट गर्दा व्यक्तिगत प्रभाव, आग्रह, पूर्वाग्रह, लोकपृयताको आधारमा छनौट नगरि टोल बस्तीको वास्तविक माग र आवश्यकताको आधारमा छनौट गर्नुपर्ने छ ।

फ) योजना छनौट गर्दा टुक्रे तथा दोहोरपन भएका योजनाहरु छनौट गर्न नपाईन।

ब) नयाँ सडकका योजनाभन्दा पुराना सडकको स्तरोन्नतीलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने छ ।

भ) योजना प्राथमिकीकरण गरेर पठाउदा छनौट भएको योजनाहरुको आम भेलाको बैठकको छाँयाकपी अनिवार्य रुपमा संलग्न राखि पठाउनु पर्ने छ ।

म) छनौट भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा सम्बन्धित विषयगत शाखासँग समन्वय गरेर मात्र गर्नुपर्ने छ, सम्बन्धित विषयगत शाखाको सिफारिस बिना कार्यक्रम स्वीकृत हुने छैन ।

य) बस्तीस्तरबाट छनौट भइ आएका योजनाहरु प्राथमिकीकरण गरि गाउँपालिकामा योजना बैंकको रुपमा अभिलेख कायम गर्ने गरि यस कार्यालयमा पठाउनुपर्ने छ ।

र) योजनाहरु छनौट गर्दा वडा कार्यालय स्थापनाका लागि आवश्यक जग्गा व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राखि बजेट व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।

ल) योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा अन्य प्रकृया तथा मापदण्ड स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जमा दिग्दर्शन, २०७४ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुने छ ।

६.३ वडास्तरका योजना प्राथमिकीकरणका आधारहरु

गाउँपालिकाले शंकलन गरेको तथा संघ तथा प्रदेश सरकारबाट गाउँपालिकामा उपलब्ध हुने आर्थिक स्रोतको बाडँफाँडका लागि योजना प्राथमिकीकरणका निम्न आधारहरु रहने छन् र सोहि प्राथमिकतामका आधारमा बजेट बिनियोजन गरिने गरिन्छ,

योजना प्राथमिकीकरणका आधारहरु

प्राथमिकता नं १: गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने आयोजनाहरु २० अंक

क. प्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने २० अंक
ख. अप्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याँने १० अंक
ग. तटस्थ ५ अंक

प्राथमिकता नं २: उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने आयोजनाहरु १५ अंक

क. पहिलो आ.ब.मा नै सम्पन्न हुने आयोजनाहरु १५ अंक
ख. दोस्रो आ.ब.मा सम्पन्न हुने आयोजनाहरु १० अंक
ग. अन्य ५ अंक

प्राथमिकता नं ३: लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनाहरु १५ अंक

क. ५० प्रतिशत वा सो भन्दा बढि लागत सहभागिता हुने १५ अंक
ख. २० देखी ५० प्रतिशत लागत सहभागिता हुने १० अंक
ग. २० प्रतिशत सम्म लागत सहभागिता हुने ५ अंक
घ. लागत सहभागिता नहुने ० अंक

प्राथिमिकता नं ४: समावेशी विकासमा योगदान पुर्‍याउने आयोजनाहरु १५ अंक

क. प्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने १५ अंक
ख. अप्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने ७.५ अंक
ग. तटस्थ ० अंक

प्राथिमिकता नं ५ आम्दानी र रोजगारी बृद्धि गर्ने आयोजनाहरु १० अंक

क. प्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने १० अंक
ख. अप्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने ५ अंक
ग. तटस्थ ० अंक

प्राथिमिकता नं ६: सनीय स्रोत साधन तथा सीपको प्रयोग हुने आयोजनाहरु १० अंक

क. आयोजनालाई आवश्यक पर्ने सबै स्रोत साधन स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने १० अंक
ख. आयोजनालाई आवश्यक पर्ने ५० प्र. सम्म स्रोत साधन स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने ७.५ अंक
ग. अन्य ५ अंक

प्राथिमिकता नं ७ दिगो विकास र वातावरणीय संरक्षण गर्ने आयोजनाहरुः १० अंक

क. प्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने १० अंक
ख. अप्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने ५ अंक
ग. तटस्थ ० अंक

प्राथिमिकता नं ८ स्थानीय भाषिक तथा साँस्कृतिक विकास गर्ने आयोजनाहरु ५ अंक

क. प्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने ५ अंक
ख. अप्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउने ३ अंक
ग. तटस्थ ० अंक

६.४ गाउँपालिका स्तरका क्षेत्रगत योजनाको प्राथमिकीकरणका आधारहरु

गाउँपालिका स्तरका क्षेत्रगत योजनाहरुको प्राथमिकीकरणको मूल आधार योजना तर्जुमा गोष्ठिका सहभागिहरुले प्रदान गरेको गोप्य मतसंख्या हो । योजना तर्जुमा गोष्ठीका सहभागिहरुबाट हरेक बिषयगत विकासका क्षेत्रहरुको सहक्षेत्रहरुमा प्राथमिकताको मत शंकलन गरी बिषयगत क्षेत्रहरुको प्राथमिकीकरण निम्न अनुसार तोकिएको छ,

टेबल 11: क्षेत्रगत योजनाको प्राथमिकीकरणका आधारहरु

आर्थिक क्षेत्र	औ.मत	प्रा.क्रम	पुर्वाधार विकास	औ.मत	प्रा.क्रम
कृषि	१.१	१	यातायात पुर्वाधार	१.७	१
खाद्य सुरक्षा तथा पोषण	३.३	२	संचार तथा सुचना प्रविधि	२.६	२
वन तथा वनस्पति सम्पदा	४.१	३	उर्जा	२.७	३
सिंचाई	४.२	४	विज्ञान तथा प्रविधि	३.३	४
भुमि व्यवस्था	४.५	५	ग्रामीण विकास	४.१	५
पशुपक्षि विकास	५.१	६	आवास तथा वस्ति विकास	४.८	६
जलश्रोत	५.१	६	सहरी विकास	४.९	७
उद्योग, वाणिव्य तथा पर्यटन	६	७	पुनर्निमाण	५.५	८
खनिज सम्पदा	७.६	८			
सामाजिक विकास			**संस्थागत विकास तथा सुशासन**		
शिक्षा,	१.२	१	शान्ती र सुव्यवस्था	३	१
खानेपानी तथा सरसफाई	२.२	२	वित्तिय अनुशासन	३	१
स्वास्थ्य तथा पोषण	२.५	३	नेतृत्व निर्माण	३	१
वालवालिका तथा कोशोर किशोरी	४.८	४	सुरक्षा	४	२
अपागंता भएका व्यक्तिहरु	५	५	प्रशासकीय शुसासन	४	२
महिला तथा समाजिक समावेशीकरण	५.५	७	भ्रष्टाचार निवारण	४	२
सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	६.६	८	मानव अधिकार	४	२
जेष्ट नागरिक	६.७	९	शासकीय सुधार	४	२
युवा तथा खेलकुद	५.२	६	मानव वेचविखन नियन्त्रण	५	३
			सन्तुलित विकास	५	३
वन,वातावरण तथा विपत व्यवस्थापन			न्याय प्रणाली	६	४
वन तथा भू संरक्षण	१.५	१			
जलाधार संरक्षण	२.७	२			
वातावरण संरक्षण	२.९	३			
फोहरमैला व्यवस्थापन	३.६	४			
जलवायु परिवर्तन	३.८	५			
विपद व्यवस्थापन	४.३	६			
जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	४.९	७			

परिच्छेद ७ : सरोकारवालाहरुको विश्लेषण

गाउँपालिका एक्लैले जनताका सबै प्रकारका विकासका आवश्यकता पुरा गर्न संभव हुँदैन । किनभने राज्यको पुनरसंरचना पछि चुनावताका जनप्रतिनिधीहरुले जनता समक्ष गरेका बाचाहरु, जनताका बढ्दा आकाँक्षाहरु तथा बदलिदो समय र परिस्थिति अनुसार जनतामा बढ्दै गएका आवश्यकताहरु पुरा गर्न बिबिध स्रोत साधन तथा सीपको आवश्यकता पर्ने हुँदा बिधिन्न पक्षहरुको सहकार्य जरुरी पर्न जाने अवस्थामा यस आलिताल गाउँपालिकाको समग्र विकासमा सहयोग तथा सहकार्य गर्नसक्ने सरोकारवालाहरुको नक्सांकन गरिएको छ ।

७.१ सरोकारवालाहरुको नक्सांकन

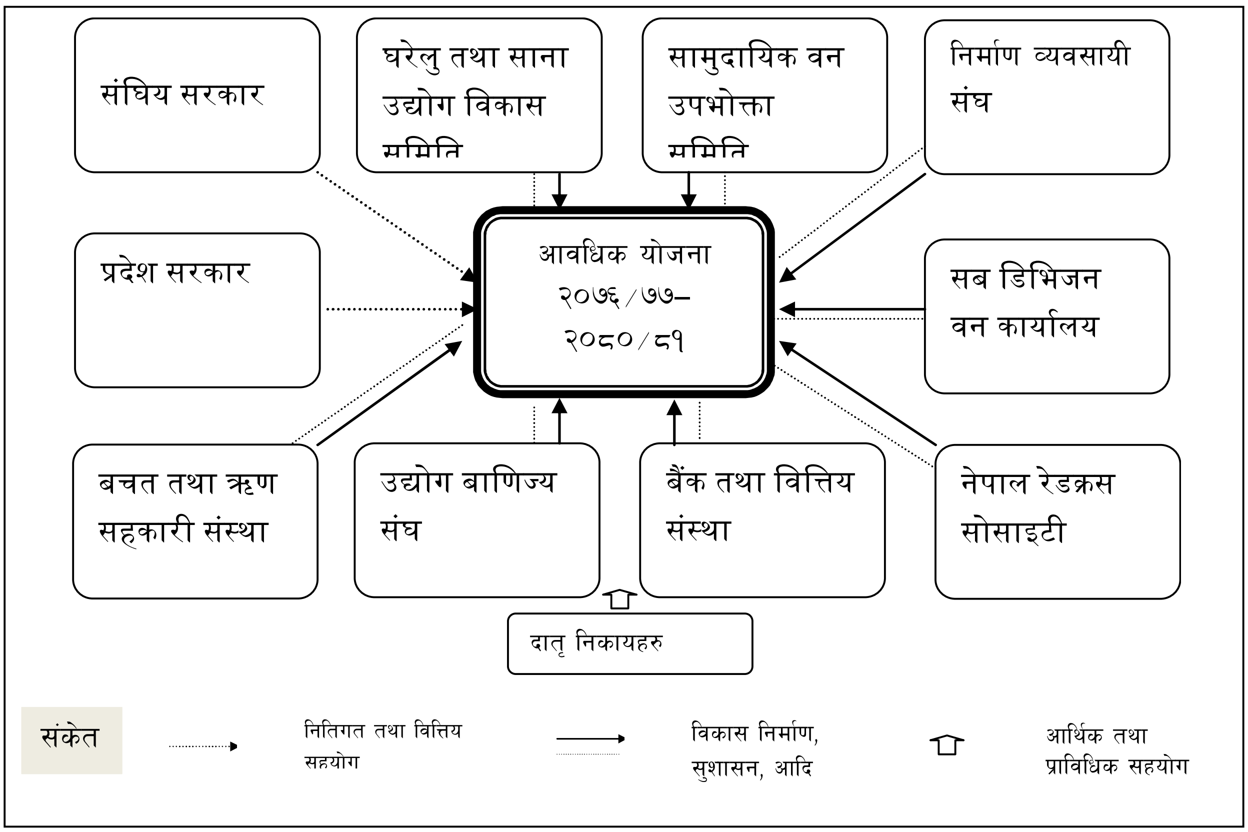

वर्तमान परिस्थिति लाई विश्लेसण गर्दा लालिताल गाउपालिकामा विकासको लागि सरोकारवाला निकायहरुको संलग्नता निकै राम्रो देखिन्छ । ग्रामीण विकासमा दिगो र समुदाय मैत्री कामकालागि विश्वमै चर्चित संस्था ग्रामीण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना तथा यूएनडिपी लगायत अन्य संस्थाहरु आलितालमा कार्यरत रहनु विकासका सम्भावनाहरुको लागि वलियो आधार हो । नेपाल सरकारका संघिय, प्रदेश स्तरीय तथा गाउपालिका आफ्नै विषयगत निकायहरुको समन्वय र विकास साझेदार दातृ निकायहरुको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगको प्रभावकारी रुपमा परिचालन परिचालन गर्न सकिएमा आलिताल गाउपालिकालाई विकासको दृष्टिकोणले सम्वृद्व पार्न धेरै पर्खनु पर्ने अवस्था देखिदैन ।

७.२ सरोकारवालाहरुको सहभागिताको क्षेत्र

टेबल 12: सरोकारवालाहरुको सहभागिताको क्षेत्र

क्र सं	नम	सहयोगको प्रकृति	कैफियत
१	गाउँपालिका	नीति निर्माण, लगानी	बार्षिक कर निर्धारण, अश'ली, बिकास योजना तयारी तथा कार्यान्वयन
२	संघिय सरकार	नीति निर्माण, लगानी	बिभिन्न शिर्षकमा बजेट उपलब्ध
३	प्रदेश सरकार	नीति निर्माण, लगानी	बिभिन्न शिर्षकमा बजेट उपलब्ध
४	आर भी डब्लु आर एम भी	खानीपानी तथा सरसफाइ	८ करोड
५	यु यन डि पी		बार्षिक ? ७५ लाख बजेट परिचालन
६	यु एस ए आइ डीर पानी परियोजना	जलाधार संरक्षण तथा जैविक संरक्षण	बार्षिक ? २,(),))) बजेट परिचालन
७	सब डिभिजन वन कार्यालय	नर्सरी, बृक्षारोपन, अनुमति, वन क्षेत्रको सुविधा र वन पैदावर	
८	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति	तालिम र उद्योग दर्ता	
९	सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	राजस्व र वन तथा वातावरण	
१०	बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	बचत तथा ऋण सेवा	
११	बैंक तथा वित्तिय संस्था	ल्गानी	
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	विपद ब्यवस्थापन	
१३	उद्योग बाणिज्य संघ	उद्योग ब्यापार प्रबर्द्धन र लगानी, आयमुलक कार्यक्रममा सहयोग	

परिच्छेद ८ : दिगो विकास लक्ष्य २०३०

नेपालका हरेक तहका सरकारहरले दिगो विकास लक्ष केन्द्रित योजनहरु तर्जुमा गर्नु पर्ने प्रावधान अनुरुप यस आलिताल गाउँपालिकाले पनि आफ्ना योजनाहरुलाई दिगो किास लक्ष्यहरु संग आन्तरिकिकरणमा बिशेष जोड दिने छ ।

<u>दिगो विकास लक्ष्यहरु यस प्रकार छन् :</u>

दिगो विकासका लक्ष १: हरेक क्षेत्रमा रहेका सबै स्वरुपहरुको गरिबीको अन्त्य गर्ने । यस गाउँपालिकाका निम्न योजनाहरुबाट लक्ष्य १ को संबोधन हुनेछ,

दिगो विकासका लक्ष २: भोकमरी अन्त्य गर्ने, खाद्य सुरक्षा र पोषण प्राप्त गर्ने र दीगो कृषि प्रवर्द्धन गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष ३: सबै उमेर समूहका ब्यक्तिका लागि स्वस्थ जीवनको सुनिश्चतता गर्दै समृद्ध जीवनस्तर प्रदान गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष ४: समावेशी तथा समतामूलक गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्ने र सबैका लागि आजीवन सिकाईका अवसर प्रवर्द्धन गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष ५: लैङ्गिक समानता हासिल गर्ने तथा महिला, किशोरी तथा वालवालिकाहरुलाई सशक्त बनाउने ।

दिगो विकासका लक्ष ६: सबैका लागि सुरक्षित पानी तथा सरसफाईको उपलब्धताका साथै यसको दिगो ब्यवस्थापन सुनिश्चित गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष ७: ब्यहोर्न सकिने, भरपर्दो, दिगो र आधुनिक उर्जामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष ८: सबैका लागि स्थिर, समावेशी तथा दिगो आर्थिक बृद्धि, पूर्ण तथा उत्पादनशील रोजगारी र मर्यादित कामलाई प्रबर्द्धन गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष ९: उत्थानशील पूर्वाधारको निर्माण, समावेशी तथा दिगो औद्योगिकरणको प्रबर्द्धन र नवप्रवर्तनलाई प्ररित गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष १०: देश भित्र तथा देशहरुबीचको असमानता हटाउने ।

दिगो विकासका लक्ष ११: शहरहरु एबै मानव बस्तीहरुलाई समावेशी, सुरक्षित, उत्थानशील र दिगो बनाउने ।

दिगो विकासका लक्ष १२: दिगो उपभोग तथा उत्पादन प्रणली/ढाचाहरु सुनिश्चित गर्ने ।

दिगो विकासका लक्ष १३: जलवायु परिवर्तन तथा यसका प्रभावसंग जुध्न तत्काल कार्य अघि बढाउने ।

दिगो विकासका लक्ष १५: भूसतही, भूपरिधिस्तरीय, पारिस्थितिकीय प्रणालिको दिगो उपयोग, रक्षा र पुनरर्स्थापना गर्ने, वनको दिगोरुपमा ब्यवस्थापन गर्ने, मरुमूमिकरण बिरुध्द लड्ने र जमीनको क्षयिकरण रोक्नुका साथै यसलाई उल्ट्याउँने तथा जैबिक बिबिधताको क्ष्यातिलाई रोक्ने ।

दिगो विकासका लक्ष १६: दिगो विकासका निम्ति शान्तिपूर्ण र समावेशी समाजको प्रबर्द्धन गर्ने, न्यायमा सबैको पहुँच प्रदान गर्ने र सबै तहमा प्रभावकारी, जवाफदेही र समावेशी संस्था निर्माण गर्ने ।

दीगो विकासका लक्ष १७: दिगो विकासका लागि कार्यान्वयनका साधनलाई सुदृढ गर्ने र अन्तरराष्ट्रिय साझेदारीलाई पुनः जीवन्त तुल्याँने ।

माथि भनिए अनुसार दिगो विकस लक्ष्यका कुन लक्ष्यहरुको अन्तर सम्बन्ध कुन योजना तथा आयोजना संग छ भनि प्रत्येक नतिजा तथा सो संग सम्बन्धित योजना गतिबिधि संग उल्लेख गरिएको छ ।

परिच्छेद ९ : आलिताल गाउँपालिकाको समग्र योजना

९.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संबिधानले आ-आफ्नो अधिकार क्षेत्र सहित संघ, प्रदेश र स्थानीय गरि तीन तहका सरकार रहने गरी राज्यको पुनरसंचना गरे अनुरुप तीनै तहका सरकारहरु आ-आफ्नो तहमा कृयाशील रहेका छन् । संविधानले राज्य संचालनका लागि ७५३ स्थानीय तहको व्यवस्था गरको छ र ती मध्य एक हो आलिताल गाउँपालिका । स्थानीय तहको एकल तथा प्रदेश संगको साझा गरी अनुसूचि ८ र ९ मा राज्य शक्तीको प्रयोग गर्ने गरी ब्यवस्था भएको छ ।

नेपालको संविधान, संघ तथा प्रदेश सरकारका दीर्घकालिन सोच लाई आत्मसात गर्दै जनताको आवश्यकता, गाउँपालिकाको क्षमता तथा स्थानीय यथार्थताका आधारमा गाउँपालिका भित्रका जनताका न आधारभूत र वदलिदो परिवेशका आवश्यकताहरुलाई मध्यनजर गर्दै समावेशी विकासको आधारणालाई समेत ध्यानमा राखी आलिताल गाउँपालिकाले यो आवधिक योजना २०८०/२०८१ तयार गरेको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले गाउँपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको बिषयमा स्थानीय स्तरको आर्थिक, सामाजिक तथा पूर्वाधार विकासका लागि बिषय क्षेत्रगत आवधिक रणनीतिक योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ब्यवस्था गरेको छ । सोहि जिम्मेवारी पुरा गर्दै जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन आलिताल गाउँपालिकाका विकासका संभावनाहरुको आधार तथा नेपाल सरकारले आन्तरिकीकरणमा जोड दिएको दीगो विकासका लक्ष्यहरुलाई समेत आधार मानी विकासमा लगानीको अभिबृद्धिको माध्यमबाट आगामी ५ बर्ष भित्र गाउपालिकामा सामाजिक न्याय सहितको शिक्षित, स्वस्थ तथा समृद्ध र बिभेद रहित समाजको सिर्जना गर्न तथा उच्च आथिर्क बृद्धि गर्दै गाउपालिका बासीको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने लक्ष्यका साथ यो आवधिक योजना तयार पारिएको हो ।

९.२ योजना तर्जुमाका प्रमुख सिद्धान्तहरु

सिद्धान्त १: समृद्धिको यात्रा खेतबारी बाट: नेपालका खेत बारीहरु उत्पादनका साधनहरु हुन् । ६८ प्रतिशत नेपालिको जीबिकोपार्जको स्रोत कृषि हो र नेपालको कूल गाह्र्सत उत्पादनको ४६ प्रतिशत कृषिमा निर्भर छ । तर पनि खाद्यान्न बिदेशबाट आयात गर्नु पर्ने अवस्था छ । यसको कारण किशानहरुले उन्नत बीऊ, नया प्रबिधि तथा बजार सम्मको पहुँच नपाउँदा गाउँघरमा आर्थिक उदासिनता छाएको अवस्था एकातिर छ भने अर्को तिर यसैका कारण आय आर्जनको अवसरका लागि शहरतिरको बसाईसराई बढ्दो क्रममा छ । त्यस्तै किशानका खेत जोत्न ट्रयाक्टर पुग्ने अवस्था छैन तर विकासका नाममा हरेक गाउँटोलमा डोजरहरु सलबलाई रहँदा विकासको प्राथमिकता रणभुलमा परको अवस्था छ । तसर्थ आलिताल गाउँपालिका यस तर्फ सचेत भै आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्वन गर्ने प्रकारका उत्पादनका प्रकृयाहरुमा किशानलाई सहजिकरण गर्दै उनिहरुको उत्पादनको बजार संजाल निर्माण तथा विकासमा केन्द्रित हुनेछ ।

सिद्धान्त २ आर्थिक तथा सामाजिक सुसम्पन्नता संग संगै: मानिस समृद्ध हुन सुसम्पन्नता चाहिन्छ । सुसम्पन्नताका लागि आर्थिक तथा सामाजिक सम्पन्नता आवश्यक पर्दछ । तसर्थ यी एक अर्काका पुरक हुन । अलिताल गाउँपालिका यी दुबैको विकासलाई संग संगै लैजाने छ ।

सिद्धान्त ३: उत्पादन र रोजगरी केन्द्रित विकास एक साथः उर्जाशील युवाहरु सामान्य रोजगारिका लागि बिशेश जान बाध्य हुनु पर्ने र देश निर्माणका लागि डोजर चलाउनु पर्ने संस्कारको न्युनिकरण गर्न यस आलिताल गाउँपालिकाबाट परिचालित विकासको बजेटले गाउँपालिका भित्र उत्पादनमा बृद्धि र रोजगारी सिर्जना गर्न सक्ने गरी योजनाहरुको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सिद्धान्त ४: जनताको आत्म निर्भरता केन्द्रित योजनाहरुः आत्म निर्भरता समृद्धिको यात्रामा प्रगतिको सूचक हो । तसर्थ यस गाउँपालिकाका वासिन्दालाई लामो समय सम्म स्रोत साधनले सम्पन्न गरिबहरु भएको अवस्थाबाट बाहिर ल्याउन स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत साधन तथा सीपको उपयोग बाट साना साना उद्यम तथा ब्यवसायहरु सिर्जना गर्न यो गाउँपालिका अथक प्रयासमा रहने छ ।

सिद्धान्त ५: उत्पादन र बजारिकरणका प्रयास आयत प्रतिस्थापन तथा निर्यात योग्य बस्तु तथा सेवाकेन्द्रितः अरबौंको मकैको बीऊ देखि मासु सम्म बिदेशबाट आयात भै त्यस्ता बस्तु नपुगेको ठाउँ छैन तर देश भित्र उत्पादन भएका बस्तु एक ठाउँबाट अर्को ठाउँ पुग्न नसकेको अवस्था एकातिर छ भने देश भित्र उत्पादन हुन सक्ने बस्तुहरु बिदेशबाट आयात भै जताततै पुग्ने तर बजार संजालको अभावमा स्वदेशको दुघ तथा तरकारी बाटोमा फाल्ने अवस्था देशका लागि काहाली लाग्दो अवस्था हो । तसर्थ यस आलिताल गाउँपालिकामा आथिर्क उपार्जन गर्न निर्यात योग्य वा आयात प्रतिस्थापन गर्ने बस्तु तथा सेवाहरको उत्पादन तथा बजारिकरणमा ध्यान दिइने छ ।

सिद्धान्त ६ व्यवहारिक लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेसिकरणः 'विकास सबैको लागि र सबै संग' भन्ने मान्यताका साथ यस गाउँपालिकाबाट संचालन गरिने हरेक योजनाका गतिबिधिहरु जस्तै योजना तर्जुमा, कार्यान्यन तथा विकासको प्रतिफल समेतमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारणालाई व्यवहारमै सुनिश्चित गरिने छ ।

सिद्धान्त ७ विकास नीजि तथा सामुदायिक साझेदारीमाः समग्र विकास कतिपय प्रयासहरु गाउँपालिका एक्लैको प्रयासबाट संभव हुँदैन । ज्ञाँन, सीप तथा अनुभव र विकासमा स्वामित्वबोधका हिसाबले पनि विकास साझेदार बढाउँदा बढी नतीजा निकाल्न सकिने र सहकार्य पनि बढ्ने हुँदा फेरि पनि सबैको विकास सबै संग भन्ने मान्यता अनुरुप यो गाउँपालिका जनताको सामाजिक तथा आर्थिक विकास लगायत वातावरण तथा पूर्वाधार विकासमा स्थानीय संघ संस्था तथा नीजि क्षेत्र संगको हातेमालो र सहकार्यलाई बिशेष जोड दिईनेछ ।

सिद्धान्त ८: जनताको समृद्धिको अर्को यात्रा एकिकृत विकासबाटः एक क्षेत्र तथा समुदायको लागि विकास भएर अर्को क्षेत्र तथा समुदाय छुट्नु तथा विकासका गतिबिधिहरुलाई एकिकृत तरिकाबाट अगाडी नबढ्दा विकासबाट पाउँनु पर्ने जति प्रतिफल जनताले पाउन नसक्ने अवस्था रहन्छ । तसर्थ भौगोलिक क्षेत्रगत हिसाब बाट सन्तुलित तथा बिषय क्षेत्रगत हिसावले एकिकृत विकासलाई बिशेष जोड दिइने छ । जस्तै खाने पानी योजना निर्माण गर्दा पानीलाई जीविकोपार्जन संग जोड्दै लैजाने, सिंचाई कुलो निर्माण गर्दा ब्यवसायिक खेती तथा बाटो निर्माण गर्दा आयमूलक कार्यहरु संगसंगै लगिने छ ।

सिद्धान्त ९ विकासको केन्द्रबिन्दुमा बहिस्कृत तथा सीमान्तकृतः सँधै गरिवी र बन्चितीकरणमा बाँच्नु पर्ने अवस्था मानव जीवनमा जेल जीवन भन्दा पनि खराव अवस्था हो जहा केवल चार दिवार मात्र हुँदैनन् । तसर्थ आलिताल गाउँपालिकामा यस सम्बेदनशील अवस्था प्रति सचेत रहि सामाजिक रुपमा बहिस्कृत र आर्थिक

रुपमा सीमान्तकृत बर्गको आर्थिक तथा सामाजिक रुपान्तरण गर्ने प्रकारका बिकास योजनाहरुलाई बढि प्राथमिकता दिईने छ ।

९.३ आलिताल गाउँपालिकाको सोच

आलिताल गाउँपालिका, स्रोत र साधनले सम्पन्न भएर पनि उपयोगको पर्खाइमा गरिबीको शिकार रहेको, जनशक्ती भएर पनि बेरोजगारीको समस्यामा रहेको अवस्थामा भएको हुँदा यहाँका बासिन्दाको आर्थिक समृद्धिका लागि कृषिको अधुनिकीकरण सहित पर्यटन तथा प्राकृतिक सम्पदाहरुको प्रतिस्पर्धात्मक लाभका क्षेत्रहरुको पहिचान गरी उत्पादन, आय तथा रोजगारी बृद्धिका अवसरहरको उपयोग तथा सामजिक विकासका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य र संचार क्षेत्रको विकासमा गति प्रदान गर्ने प्रतिबद्धताका साथ सबैको सहमतिमा आलिताल गाउँपालिकाको आगामी ५ बर्षे सोच निम्न अनुसार निर्धारण गरिएको छ,

“आलिताल गाउँपालिकाको चाहना,

सुशासन सहितको समृद्ध, सुसंस्कृत, समावेशी र स्वस्थ समाजको सिर्जना”

९.४ आर्थिक बिकास

९.४.१ सोच

"निरपेक्ष गरिबी रहित आलिताल गाउँपालिकाका बासिन्दा"

९.४.२ लक्ष्य:

यस गाउँपालिकाको आर्थिक विकासको लक्ष्य भनेको **"समृद्ध समाजको सिर्जना गर्न उच्च आर्थिक बृद्धि गर्दै गाउपालिका बासीको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने "** हो ।

९.४.३ प्रतिफल

आर्थिक विकासको क्षेत्रमा आधार बर्ष आ.ब. २०७५/२०७६ को अवस्थाका तुलनामा आ.ब. २०८०/२०८१ को अन्त्य सम्ममा निम्न प्रतिफल हाशिल भएको हुनेछ ।

टेबल 13: आर्थिक बिकासका अपेक्षित प्रतिफलहरु

सि.नं	आशातित प्रतिफहरु	आधार बर्ष २०७५/२०७६को अवस्था	आ.ब. २०८०/२०८१ को अन्त्य सम्ममा	प्रगति मापनका आधारहरु
१	दुई बर्ष मुनिका वालवालिकाको कुपोषणको दर घटेको	२.६६ प्रतिसत	१ प्रतिसतमा झरेको	मूल्याकन प्रतिबेदन
२	खाद्य सुरक्षित परिवार संख्या बृद्धि भएको	४१.५९ प्रतिसत	७० प्रतिसत पुगेको	मूल्याकन प्रतिबेदन
३	सरदर प्रति परिवार आय बाटे	रु ३२,१२४	रु ६०,००० पुगेको	मूल्याकन प्रतिबेदन
४	गरिवीको रेखा मुनिका परिवारको संख्याबाट घटेको	४५.३७ प्रतिसत (२०६८)	२५ प्रतिसत मा.झरेको	मूल्याकन प्रतिबेदन
५	बेरोगारीको संख्या घटेको	९६९	० मा झरेको	मूल्याकन प्रतिबेदन
६	घरबारी ब्यवस्थापन गर्ने घरपरिवारको संख्या बढेको ।	१८९४ घर	२६०० घर	मूल्याकन प्रतिबेदन
७	फलफूल खेती ब्यवसायीको संख्या बृद्धि भएको	४३१ ब्यवसायी	१०४१ ब्यवसायी	मूल्याकन प्रतिबेदन
८	तरकारी खेती ब्यवसायीको संख्या बृद्धि भएको ।	३०६ ब्यवसायी	९०६ ब्यवसायी	मूल्याकन प्रतिबेदन
९	निर्माण कार्यबाट कम्तिमा पनि प्रत्येक बर्षमा १०० दिनको रोजगारी सिर्जना भएको ।	०	४०० रोजगारी	मूल्याकन प्रतिबेदन
१०	सहकारीमा पहुँच बद्धि भएको ।	१६३१ घरधुरी	२६०० घरधुरी	मूल्याकन प्रतिबेदन
११	बैक संगको पहुचमा बद्धि भएको ।	३०.०७ प्रतिसत	५० प्रतिसत	मूल्याकन प्रतिबेदन

९.४.४ आर्थिक विकासको प्रतिफल प्राप्ती गर्न निम्न रणनीति तथा कार्यनीति अवलम्बन गरिनेछ ,

रणनीती १: साना किसानलाई कृषिको ब्यवसायिकरणमा जोड:.न्युन मात्रामा जमीन भएर पनि गाउँपालिका क्षेत्रमै बसोबास गरिरहेका साना किसान हरुलाई सिमित जमीनबाट निर्वाह गर्न अप्ठ्यारो भैरहेको अवस्थामा

सिमित जमिन बाट पनि बढि फाईदा लिन सक्नेगरी उच्च मूल्यका बालीीहरुको ब्यवसायिक उत्पादनका लागि सहयोग गरिने छ र कृषिमा यान्त्रिकीकरण गरिने छ ।

कार्यनीतिः यसको कार्यान्वयनका लागि निम्न कार्यहरु गरिने छ,

- त्यस्ता साना किशानको लगत अद्यावधिक गर्ने
- त्यस्ता किसानको ब्यवसायिक क्षमताको विकास गर्न ब्यवसाय विकास सेवा प्रदायकहरुको सहयोग लिई उनिहरुलाई आवश्यक शीप प्रदान गर्ने ।
- आयात प्रतिस्थापन हुने तथा निर्यात प्रबर्द्धन गर्ने प्रकारका आय मूलक ब्यवसाय संचालन गर्न ऋणमा पहुँच बृद्धि र प्रबिधि संग जोड्न सहयोग गर्ने ।
- यसरी ब्यवसायिकीकरणमा सहयोग गरिएका साना किशानहरुको उत्पादनको बजारिकरण गर्न आवश्यक परे बजार संस्थाहरु जस्तै शंकलन केन्द्र, कोशेलिघर को निर्माण तथा बजार सन्जालमा आवद्व गराउन थोक खरिदकर्ताहरुको पहिचान र उत्पादक र थोक खरिद कर्ता माझ समन्वय गरी सहयोग गर्ने ।

रणनीति २ः बिशेष उत्पादन तथा ब्यवसायिक पकेट क्षेत्रहरुको विकासः उत्पादन तथा ब्यवसाय बृद्धि संग संगै रोजगारीमा बृद्धि हुन जाने र त्यस बाट जनताको आय बृद्धि हुने भएकाले प्रत्येक वडालाई बिशेष उत्पादन तथा ब्यवसायको क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ, ।

कार्यनीतिः बजारले खोजेको र स्थानीय उत्पादन वा निर्माणको संभावना भएर पनि बहिरबाट आयात भैरहेका उत्पादन तथा बस्तु तथा सेवाहरुको बिकासका लागि बिशेष उत्पादन विकासको कार्यक्रम संचालन गर्ने रणनिती अनुसार यस गाउँपालिकाका बिबिध क्षेत्रहरुमा बिशेष उत्पादनको पकेट क्षेत्रको विकासमा सहयोग गरिनेछ, ।

वार्ड नं	बिशेष उत्पादन तथा ब्यवसायको क्षेत्र	लाभान्वित परिवार	गाउँपालिकाबाट गरिने सहयोग
१	आलु र ताजा तरकारी	१५०	यी पकेट क्षत्रहरु कार्यान्वयनका शिलशिलामा आवश्यक पर्ने सहयोग गापा तथा सम्बन्धित वडाहरुबाट जुटाईनेछ ।
२	आलु र अमिलो जातको फलफूल	१६०	
३	तरकारी, माहुरी, कुखुरा र बाखा	२५०	
४	फलफूल र माहुरी	२००	
५	मकै	३५०	
६	अदुवा, बेसार, कुखुरा, फलफूल	२५०	
७	अदुवा, बेसार, कुखुरा, उखु	२५०	
८	मकै र तरकारी	२००	

यस कार्यका लागि गाउँपालिकाबाट देहायका सहयोगहरु प्रदान गरिनेछ,

- बिशेष उत्पादन क्षैत्रको विकासका लागि आश्यक पूर्वाधार तयारीमा गाउँपालिका बाट बजेट तथा अन्य प्राबिधिक सहयोग गरिने छ ।

- प्रबिधिमा लागतको ४० प्रतिशत अनुदान सहयोग गरिनेछ ।
- तर दलित तथा एकल महिला उत्पादक भएमा ६० प्रतिशत सम्म अनुदान सहयोग गरिनेछ ।
- सबैका लागि उद्यम ब्यवस्थापन तथा लेखा तालीम दिईनेछ ।

रणनीति ३: बजार संगको संजाल निर्माण: कृषिको ब्यवसायिकीकरण र बिशेष उत्पादन तथा ब्यवसाय विकासबाट उत्पादन भएका बस्तु तथा सेवाहरुको बजारिकरणका लागि बजार सन्जालको निर्माण गरिने छ वा संन्जालमा कृषक तथा ब्यवसायिहरुलाई जोड्न सहयोग गरिनेछ ।

कार्यनीति: बिशेष उत्पादन तथा ब्यवसाय विकासबाट उत्पादन भएका बस्तु तथा सेवाहरुको बजारिकरणका लागि गाउँपालिका बाट देहाय अनुसारको सहयोग गरिनेछ,

- बिशेष उत्पादन क्षेत्रमा पायक पर्ने गरी आवश्यक परेमा शंकलन तथा निर्यात केन्द्रको निर्माण गर्ने ।
- उत्पादकहरुलाई बजारिकरणको सीप प्रदान गर्ने ।
- उत्पादकहरु र थोक बिक्रेताहरु बिच अन्तरक्रियाको ब्यवस्था ।
- उत्पादकहरु र थोक बिक्रेताहरु बिच खरिद बिक्रि संझौताको लागि सहजिकरण गर्ने ।

रणनीति ४: पर्यटन विकासमा जोड: पर्यटन विकासले जनताको आर्थिक विकासलाई ठूलो टेवा पुग्ने भएको हुँदा गाउँपालिका क्षेत्रमा पर्यटक आकर्षित गर्न पर्यटनका पूर्वाधारहरुको विकासमा जोड दिईने छ ।

कार्यनीति: पर्यटन विकासमा यस गाउँपालिकाबाट निम्न अनुसारका कार्यहरु हुनेछन,

- गाउँपालिका क्षेत्रमा सम्पूर्ण बाटो घाटोको सुधार गर्ने ।
- पर्यटक आकर्षित गर्न पर्यटनका पूर्वाधारहरुको विकासका साथै खास गरी होटलहरुको सुधार तथा होमस्टे प्रयालीको स्थापना गरी पर्यटन मैत्री बनाउन स्थानीय ब्यवसायिहरुलाई सीप तथा उत्प्रेरणा प्रदान गर्ने ।
- गाउपालिका भित्र विद्यमान प्राकृतिक, धार्मिक, ऐतिहासिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण तथा सम्वर्द्धनमा जोड दिने ।
- बुडर देखी आलिताल सम्म साना यातायात साधनको संचालन गर्न यातायात ब्यवसायिहरुलाई सहयोग तथा उत्प्रेरित गर्ने ।

रणनीति ५: रोजगारी सिर्जना: गाउँपालिका भित्र रोजगारी सिर्जनालाई सामान्यतया दुई ढंगबाट संबोधन गर्ने प्रयास गरिनेछ,

१. गाउँपालिका क्षेत्रमा उपलब्ध स्रोत साधन तथा प्रतिस्पर्धातमक लाभका क्षेत्रहरुका आधारमा उद्यम सिर्जना तथा ब्यापार ब्यवसायको विकासका आधारमा रोजगारीको सिर्जना गर्ने र

२. गाउँपालिको विकास निर्माणमा गरीब तथा बिपन्न बर्गलाई रोजगारीको अवसरमा प्राथमिकता दिने ।

कार्यनीतिः गाउँपालिका भित्र रोजगारी सिर्जनालाई आर्थिक समृद्धिको मूल आधारका रुपमा लिई बिशेष प्राथमिकता दिईनेछ । यस गाउँपालिकाले रोजगारी सिर्जनाको कार्यलाई दुई ढंगबाट संबोधन गर्ने छ,

१. युवा रोजगारीः युवा शक्ती भनेको देश निर्माण गर्ने शक्ती हो । यो बर्ग कुनैपनि परिवारका लागि कमाउने मूल ब्यक्ती (Main Bread Earner) पनि हुन्छ । तर यस्तो बर्ग रोजगारीका लागि अधिकाँश बिदेश जान बाद्य हुने र बिदेश जान नसक्ने आफ्नो घरपायकमा बेरोजगार भएर बस्नु पर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्न गाउँपालिको विकास निर्माणमा गरीब तथा बिपन्न बर्गका युवालाई रोजगारी प्रदान गर्न निम्न अनुसार गरिनेछ,

- गाउँपालिकाको रोजगार डेस्कले श्रममूलक रोजगारी गर्न तयार हुने त्यस्ता युवाहरुको वडागत रोष्टर तयार गर्ने छ ।
- गाउँपालिकाले संचालन गर्ने विकास निर्माणका कार्यमा लाग्ने श्रममा त्यस्ता युवालाई कार्य गराउन निर्माण शाखाले सो डेस्कबाट युवाहरुको लगत लिई पायक पर्ने स्थानमा कार्यमा लगाउने छ ।
- यसरी रोजगारी प्रदान गरिएका युवाहरुको पारिश्रमिक भुक्तानी गर्दा कार्यनीति ६ अनुसारको ब्यवस्था अवलम्बन गरिने छ ।

२.स्वःरोजगार सृजना गर्नेः गाउँपालिका क्षेत्रमा उपलब्ध स्रोत साधन तथा प्रतिस्र्धात्मक लाभका क्षेत्रहरुका आधारमा उद्यम सिर्जना तथा ब्यापार ब्यवसायको विकासका आधारमा रोजगारीको सिर्जना अर्को बिकल्प हो । यसमा बिपन्न बर्गका युवा लगायत महिला, दलित, आदिबासी र श्रममूलक कार्य गर्न नसक्ने उमेर समूका मानिसहरुलाई स्वःरोजगारी बनाउन निम्न कार्यहरु गरिने छ,

- लक्षित समूको पहिचान र आयमूलक समूमा आवद्ध गर्ने ।
- लक्षित समूह भएको स्थानको स्रोत साधन, सीप, बजार तथा प्रबिधिको सर्भेक्षण गर्ने ।
- उपलब्ध स्रोत साधन, सीप, प्रबिधि र बजारको मागमा आधाति उद्यम ब्यवसाय छनौट गर्न लक्षित समूलाई उद्यम छनौट सम्बन्धि तालीम दिने र उद्यम ब्यवसाय छनौट गर्न सहजिकरण गर्ने ।
- छानिएका उद्यम ब्यवसायका लागि आवश्यक परेका बिषयमा सीप प्रदान गर्ने ।
- उद्यमी ब्यवसायीहरुलाई प्रबिधिमा जोड्ने ।
- उद्यम ब्यसायमा लगानी गर्न ऋण, रोजगारी बाट भएको बचत तथा घुम्तिकोषमा पहुँच बृदि गर्ने ।
- उत्पादित बस्तु तथा सेवाहरुको बजारिकरणका लागि बजार संजालको निर्माण गर्ने ।
- निरन्तर प्रबिधिक सहयोगका लागि सेवा प्रदायकको सेवा सुनिश्चित गर्ने ।

रणनीति ६ः रोजगारीको आयबाट अनिवार्य बचत तथा लगानी योजनाः गाउँपालिकाबाट संचालन गरिने विकास आयोजनाहरुमा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुन नसकोको सीपमा बाहेक अन्य कार्यमा गाउँपालिका भित्रका गरीब तथा बिपन्न बर्गलाई रोजगारी दिईनेछ र यस्तो रोजगारीबाट जनतालाई भुक्तानी गरिने रकम मध्येबाट अनिवार्य बचत गरी सो बचतबाट आय आर्जनमा लगानी गराउने ब्यवस्था गरिनेछ ।

कार्यनीतिः यस प्रयोजनका लागि भुक्तानी गरिने रकम मध्ये २० प्रतिशत रकम कट्टा गरी उनिहरको सहकारी तथा बैंक वा बित्तीय संस्थामा खाता खोलि जम्मा गरिने छ । यस्ता जम्मा कर्ताहरुलाई ब्यवसाय विकास तथा उनिहरुले रोजेको सीप विकास तालिम दिएर मात्र रोजेको आयमूलक कार्य गर्न सो रकम भुक्तानि दिईनेछ । गाउँपालिकाबाट यसको छुट्छै कार्यबिधीबानाईने छ । यसका लागि निम्न कार्यहरु गरिनेछ,

- विकास निर्माण कार्यमा रोजगारी दिनु पर्ने गरीब तथा बिपन्न परिवार र सो परिवारमा रोजगारीमा आउने एक सदश्यको लगत तयार गरिन्छ । अथार्त एक परिवार बाट एक जानालाई रोजगारी दिईने छ ।
- यसरी लगतमा नाम भएका ब्यक्तीहरु १०० दिन वा सो भन्दा बढि रोजगारी पाउने अवस्था भए तिनिहरुको नाममा बैंक तथा सहकारीमा खाता खोल्न लगाईनेछ र सो खाताबाट गाउँपालिकाको सिफारिसमा मात्र रकम झिक्न पाउने ब्यवस्था गरिनेछ ।
- यस्ता ब्यक्तीहरुले विकास योजनामा काम गर्दा पाउने रकम मध्ये २० प्रतिशत रकम कट्टा गरी आय आर्जन कार्यमा लगानी गर्नको लागि बिऊ पूजी स्वरुप ती ब्यक्तिहरुको खातामा जम्मा गरिनेछ ।
- यस्ता कामदारहरुको स्वरोजगारीका लागि ब्यवसाय विकास र आवश्यक परे सीप विकास तालिम दिई उनिहरुले रोजेको ब्यवसायमा लगाउन यसरी कट्टा गरी राखिएको रकम सबै वा आँशिक फुकुवा गरिनेछ । यसरी उद्यम ब्यवसाय शुरु गरेपछि त्यस्ता ब्यक्तीहरु ले स्थीर पूँजीमा गरेको लगानीको २५ प्रतिशत सम्म गाउँपालिका बाट प्रोत्साहन स्वरुप अनुदान दिईने छ ।
- यसरी बयवसाय गर्न पूँजी अपुग भए बैंक तथा सहकारीहरुबाट ऋण दिलाउन गाउँपालिकाबाट सहजिकरण गरिनेछ ।
- यसरी गा.पा.को सहजिकरणमा उपलब्ध गराईएको ऋण फेरी रोजगारी दिएका बखत पाएको रकमबाट तिर्न पनि सहजिकरण गरिनेछ ।

रणनीति ७ः सहकारी संस्थाहरुको विकास तथा उपयोगः विकासमा संघीय सरकारले लिएका तीन खम्बे अर्थ नीति अनुरुप गाउपालिका भित्र प्रवावकारी रुपमा संचालनमा रहेका सहकारीहरुको सशक्तिकरण गर्दै उनिहरु संग सहकार्यको वातावरण तयार गरिने छ र सहकारीको सेवामा पहुँच हुन नसकेका क्षेत्रमा नयाँ सहकारी स्थापनामा सहयोग दिईने छ ।

कार्यनीतिः स्थानीय सहकारीहरु ग्रामिण अर्थतन्त्र सवलिकरणका आधार हुन् र स्थानीय समुदायका सहकार्यका कडी पनि हुन् । तसर्थ यस गाउँपालिकाले सहकारी स्थापना, विकास तथा उपयोग बारे निम्न कार्यहरु गर्ने छ,

- सहकारीको पहुँच नपुगेका क्षेत्र र समुदायको लगत तयार गर्ने
- सहकारी भएर पनि त्यसमा पहुँच नपुगेका बर्गको सहकारीमा पहुँच बढाउने । तर असमान स्तरका ब्यक्तीहरुको एउटै सहकारीमा सहकार्य जटील हुने हुँदा त्यस्तो अवस्थामा नया सहकारीको पनि स्थापना गर्न सकिने छ ।

- गाउँपालिकाको पहलमा नयाँ सहकारी स्थापना गर्दा गाउँपालिकाबाट स्थापनकालको शुरुवाति खर्च (बिधान तयारी, दर्ता खातापाता) का लागि रु २५,००० सम्मको सहयोग गर्ने ।
- त्यस्ता सहकारी महिला, दलित तथा जनजातिका भए शुरुवाति खर्च वापत रु ३५,००० को सहयोग गर्ने ।
- सवै सहकारीले प्रत्येक वर्ष न्यूनतम एक पटक आर्थिक कारोवारको सार्वजनिकिकरण गर्ने ।
- सबै सदश्यहरुलाइ सहकारी शिक्षा प्रदान गर्ने

रणनीति ८: बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवालाई ब्यवसायमा बिशेष सहयोग: बढ्दो बैदेशिक रोजगारीमा जाने क्रम र देशमा भित्रिएको बिप्रेषण (रेमिट्यान्स) को सहि उपयोगको वातावरण नभएको अवस्थाले गर्दा उपभोगमा नै सकिने अवस्था एकातिर छ भने अर्कातिर युवा पुस्ताले घरखर्च धान्नैका लागि पनि पुनः बैदेशिक रोगारमिा फर्कनु परेको अवस्था छ । यस गाउँपालिकाले यसको क्रमभङ्ग गरी बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवा वा तिनिहरुले पठाएको बिप्रेषण पाउने परिवारलाई लक्षित गरी त्यस्तो बिप्रेशणको अधिकांश भागको उपयोग ब्यवसायिक कृषि तथा अन्य गैर कृषि ब्यवसायमा लगाउन सहजिकरण तथा सहयोग प्रदान गरिने छ ।

कार्यनीति: बैदेशिक रोजगारी बाट देशमा भित्रिएको बिप्रषण पाउँने परिवार तथा रोजगारीबाट फर्केका युवालाई लक्षित गरी त्यस्तो बिप्रशणको अधिकाश भागको उपयोग आयमूलक कार्यमा उपयोग गर्ने वातावरण तयार गर्न देहायका काइहरु गरिनेछ,

- बैदशिक रोजगारीबाट फर्केका युवा तथा बिप्रेषण पाउँने परिवारको लगत तयार गर्ने ।
- उनिहरुलाई पायक पर्ने स्थानमा ब्यवसायिक सचेतना कार्य संचालन गर्ने र उपयुक्त उद्यम तथा ब्यवसाय छनौट गर्न सहजिकरण गर्ने ।
- ब्यवसायिक कृषि तथा अन्य गैर कृषि ब्यवसायमा लगाउन सहजिकरण गर्ने ।

रणनीति ९: बिपन्न बर्गको आय आर्जन कार्यका लागि घुम्ति कोषको ब्यवस्था: ज्यादै न्युन पूँजी भएका कतिपय गरीब तथा बिपन्न परिवारलाई हातमा सीप भएर पनि थोरै बीउ पूजीको अभावमा र ऋणको झंन्झटले आयमूलक ब्यवसाय थाल्न नसक्ने अवस्थामा त्यस्ताका लागि छोटो समयको निम्ति घुम्तिकोषको स्थापना गरी स्थानीय सहकारी मार्फत ऋण दिन घुम्तिकोषको परिचालन गरिने छ ।

कार्यनीति: ज्यादै न्युन पूँजीभएका गरीब तथा बिपन्न परिवारलाई आय आर्जनका लागि घुम्तिकोषको ब्यवस्था र कार्यान्वयन सम्बन्धमा निम्न अनुसार गरिनेछ ।

घुम्तिकोषको स्थापना

- गाउँपालिकाले प्रत्येक बर्षको बजेटबाट गाउँसभाबाट निर्णय गराएर गरीब तथा बिपन्न बर्गको आय आर्जन कार्यकालागि एउटा निश्चित रकमबाट घुम्तिकोषको स्थापना गर्ने छ ।
- यसरी स्थापना भएको कोषको रकम छुट्टै बैंक खातामा राखिने छ ।

- यो कोषमा सालान रकम जम्मा गर्दै लगिने छ ।
- सरल कर्जा बाट आएको ब्याजको अंश पनि यसै खातामा जम्मा हुने छ ।

घुम्तिकोषका परिचालन

- यो घुम्तिकोषको उपयोग केवल ज्यादै न्युन पूँजीभएका गरीब तथा बिपन्न परिवारलाई आय आर्जनका लागि छोटो समयका लागि सरल कर्जाका रुपमा बाहेक अन्य उपयोग गरिनेछैन ।
- यसको परिचालन गाउँपालिकाले सहकार्य गर्न छनौट गरेका स्थानीय सहकारी मार्फत परिचालन गरिनेछ ।
- यो न्युन पूँजीभएका गरीब तथा बिपन्न परिवारलाई आय आर्जनका लागि बीऊ पूँजीका रुपमा दिईने छ ।
- घुम्तिकोषबाट ऋण दिदा स्थानीय सहकारी लाई बढिमा ७ प्रतिशत सम्म ऋणिहरुबाट ब्याज लिई ४ प्रतिशत आफुले राख्न र बाकी ३ प्रतिशत घुम्तिकोष बृद्धिका लागि जम्मा गर्ने गरी बिस्तृत कार्य बिधि अपनाई कार्यान्वयन गरिने छ ।

रणनीति १०: औद्योगिक ग्रामको ब्यवस्था: छरिएर रहेका साना साना उद्यम ब्यवसायिहरुलाई एकिकृत सेवा दिन कठिन भैरहेको अवस्था एकातिर छ भने अर्कातिर ध्वनी तथा वायु प्रदुषण गर्ने प्रकारका उद्यमहरुको दीगो ब्यवस्थापन हुन नसक्दा गाउँमा प्रदुषण न्युनिकरण गर्न बाधा परिरहेको अवस्था छ । तसर्थ घना बस्तीहरु बाहिर औद्योगिक ग्रामको स्थापना गरी साना उद्यमी तथा ब्यवसायीहरुलाई एकिकृत सेवाहरु सहज बनाई उद्यम तथा रोजगारी सिर्जनामा बिशेष जोड दिईने छ ।

कार्यनीति: नेपाल सरकार उद्योग बाँणिज्य तथा आपूर्ति मंत्रालयबाट तयार भएको औद्योगिक ग्राम स्थापना सम्बन्धि कार्यबिधी२०७५ अनुसार छरिएर रहेका साना साना उद्यम ब्यवसायिहरुलाई एकिकृत सेवा दिन सहज बनाई उद्यम तथा रोजगारी सिर्जनामा बिशेष जोड दिनका कालागि निम्न कार्यहरु गरिने छ,

- बस्बिाट कम्तिमा पनि १ किलोमिटरको दुरिमा आर्थिर्क र भौगोलिक हिसाबले उपयुक्त र न्युन वातावरणीय असर पर्ने कम्तिमा पनि ४० रोजनी जमीनमा औद्योगिक ग्रामको ब्यवस्गा गरिनेछ ।
- आद्योगिक ग्रामको निर्माण, बाटोको मापदण्ड, अन्य पूर्वाधार तथा सेवा सुबिधा बारे नेपाल सरकारको "औद्योगिक ग्राम स्थापना तथा संन्चाल सम्बधि कार्यबिधी २०७५" अनुसार हुने छ ।
- बिशेष गरी ध्वनी तथा वायु प्रदुषण गर्ने तथा ज्यादै सानु पूजी लगानीबाट संचालन गरिने गरीब तथा बिपन्न बर्गका लघु तथा घरेलु उद्योगहरुलाई औद्योगिक ग्राममा उद्यम संचालन गर्न स्थान दिईने छ ।
- औद्योगिक ग्राममा उद्यम स्थापना र सेवाहरुको उपयो गरेवापत लाग्ने शुल्क गाउँकार्यपालिकाले निर्धारण गरे अनुसार हुने छ ।

रणनीति ११: चौपाया तथा बालीको बिमामा जोड: चौपाया तथा बाली बिमाको ब्यवस्था भएर पनि कृषहरु त्यस तर्फ कमै आकर्षित नभएको अवस्था छ । तसर्थ यस्तो सेवाहरुलाई किशानको हितमा प्रभावकारी बनाउँन जोड दिईने छ ।

कार्यनीति: चौपाया तथा बाली बिमाको ब्यवस्थालाई किशानका हीतम बढि प्रभावकारी बनाउँन,

- यस्तो सेवा दाताहरु र किशान समूहबिच अनतरक्रिया तथा भेटघाट जस्ता कर्यहरु गराईने ।
- चौपाया तथा बाली बिमा बारे अन्य प्रचार प्रसार गरी यसलाई किशानको हीतमा प्रभावकारी बनाईने छ ।

रणनीति १२: परम्परागत सीपहरुको आधुनिकीकरण: हातमा परम्परागत सीप भएर पनि बढ्दो बजारिकरण तथा आयातित बस्तुहरुको जस्तो झल्को दिन नसक्दा त्यस्ता शिल्पीहरुको पेशा लोप हुने अवस्थामा छ भने शिल्पीहरु बेरोजगारीको अवस्थामा छन् । हातमा सीप भएर पनि बेरोजगार हुनु पर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्न र परम्परागत पेशालाई बजार मैत्री र सम्मानित बनाउन त्यस्ता सीपहरुको स्तरोन्नती गरी उन्नत प्रबिधि संग जोडिने छ ।

कार्यनीति: लोपोन्मुख परम्परागत शिल्पीहरुको सीपलाई बजार मैत्री र सम्मानित बनाँन त्यस्ता सीपहरुको स्तरोन्नती गरी उन्नत प्रबिधि संग जोड्न,

- त्यस्ता सीप र शिल्पिहरुको तथ्याँङ्क अद्यावधिक गरिने छ ।
- बजारमैत्री प्रबिधियुक्त सीप प्रदान गरिने छ ।
- सीप परिक्षणको ब्यवस्था गरिने छ ।
- आय आर्जनका गतिविधिहरु शुरु गर्न बीऊ पूँजिकालागि घुम्तिकोषमा पहुँच बृद्धि गराईने छ ।

रणनीति १३: परम्परागत बालीहरुको पुन:स्थापना र ब्यवसायिकरण: बढ्दो बजारिकरण तथा खान पान र रहन सहनको परिवर्तन संगै हाम्रा परम्परागत बालीहरु क्रमश: घट्दै गएको अवस्था छ । साविकमा गाउँमा बस्ने श्रमिक बर्ग तथा गरीबले मात्र खाने भनेर चिनिएको कोदो, फापर, जुनेलो चिनो जस्ता बस्तुहरु आजकल सहरका धनाड्यहरुको लागि बिबिध रोगका कारण नभै नहुने बस्तु भैसकेका र मूल्य पनि राम्रो पाउने अवस्था भएको हुँदा त्यस्ता उत्पादनहरुको उत्पादन तथा बजारिकरणलाई बिशेष जोड दिईने छ ।

कार्यनीति: यस गाउँपालिका भित्रका परम्परागत बालीहरुको उत्पादन तथा बजारिकरणलाई बिशेष जोड दिन,

- हाल आएर उच्च मूल्य पाउने बालीहरुको पहिचान गरिने छ ।
- त्यस्ता बालीहरुको बजार पहिचान र खदि बिक्रि सुनिश्चित गरिने छ ।
- त्यस्ता बालीहरुको उत्पादनमा बिशेष सहयोग गरिने छ ।

रणनीति १४: खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको सुनिश्चितता: खाद्य तथा पोषण सुरक्षा भनेको एउटा ब्यक्तीको पोषणयुक्त खाद्यान्नमा आवश्यक परेको समय र मात्रामा पहुँच हुनु हो । तसर्थ यस गाउँपालिका भित्रका गरीब

तथा बिपन्न बर्गका मानिसहरु जो खाद्यान्न तथा पोषणको असुरक्षामा बाँचेका छन, तिनिहरुको खाद्य तथा पोषण सुरषालाई सुनिश्चित गरिने छ ।

कार्यनीतिः खाद्य तथा पोषण सुरक्षाका लागि निम्न कार्यहरु गरिने छ,

- खाद्य तथा पोषणमा असुरक्षित परिवारमा पोषण सुरक्षा बारे सचेतना कार्यहरु संचालन गरिने छ ।
- घरवारी भनेका पोषणका स्रोत हुन् । तसर्थ घरबारी ब्यवस्थापनको माध्यमबाट पोषणयुक्त खाना उत्पादनमा बिशेष जोड दिईने छ । यसका गागी बिज्ञ संस्थाको सीप उपयोग गरिने छ ।
- गाउँपालिकाका निर्माण योजनाहरुमा खाद्य असुरक्षा भएका परिवारलाई छनौट गरी रोजगारी दिईने छ ।
- यस्ता परिवारका युवाहरुलाई उनिहरुले रोजेका बिषयमा सीप बिकास गरी उत्पादन तथा ब्यवसायमा लाग्न सहयोग गरिने छ र यसका लागि ब्यवसायिक क्षमताको विकास गरिने छ ।
- गाउँपालिकाबाट सहयोग गरिने बिशेष आर्थिक क्रियाकलापहरुमा यस्ता परिवारका सदश्यहरुलाई प्राथमिकता दिईने छ ।

९.४.५ आर्थिक विकासको उदेश्य, नतीजा तथा योजना गतिबिधिहरु (गा.पा.स्तर)

आर्थिक विकास सहक्षेत्र १: उद्योग, पर्यटन

उदेश्य: छरिएर रहेको स्रोत साधन, जनशक्ती र विकासका अवसरहरुको अधिकतम उपयोग गरी उद्यम स्थापना तथा पर्यटन विकासको माध्यमबाट गाउपालिका बासिको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने

नतीजा १. उद्यम स्थापनामा बृद्धि भएको ।

मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यन्वयन स्थान हुनेस्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
आलिताल संरक्षण तथा विकास	वडा नं. ३	संख्या	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१५
साना उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन अनुदान सहयोग	गापा	उद्योग संख्या	८०	८	१५	१७	१९	२१	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१, २
हाइटेक नर्सरी सुधार विस्तार	गापा	संख्या	८	८	०	०	०	०	नियमित अनुगमन	१३
होमस्टे सञ्चालनमा सहयोग	वडा नं. ३ र ८	घर	२५	५	५	५	५	५	नियमित अनुगमन	१, २
बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवालाई ब्यवसायमा बिशेष सहयोग	सबै वडाहरु	संख्या	२००	०	४०	४५	५५	६०	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२

स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित उद्यम सिर्जना	सबै वडाहरु	संख्या	३००	०	७०	७०	८०	८०	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२
औद्योगिक ग्रामको स्थापना	गोदाम वा घरेलु आस पास	संख्या	१	०	०	१	०	०	मूल्याँकन प्रतिबेदन	९
आर्थिक विकास सह क्षेत्र २: कृषि तथा पशुपालन										
उद्वेश्य: कृषि तथा पशु पालनको पकेट क्षेत्र कार्यक्रम लगायत कृषिमा यान्त्रिकरणका माध्यमबाट कषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा बृद्धि गर्ने ।										
नतीजा २. व्यवसायिक रुपम कृषि तथा पशु पैदावारको उत्पादन बृद्धि सुरक्षा भएको										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	**कार्यन्वयन स्थान हुनेस्थान**	**ईकाई**	**परिमाण**	**७६/७७**	**७७/७८**	**७८/७९**	**७९/८०**	**८०/८१**	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
एक गाउँ एक उत्पादन पकेट कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	४०	८	८	८	८	८	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२
मसलाजन्य कृषि उत्पादन पकेट कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	८	२	२	२	२	२	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२
कृषि विकास सम्बन्धी अन्य कार्यक्रमहरु	गा.पा.	संख्या	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	माग अनुसार	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२
व्यावसायिक बंगुर पालन फार्म विकास तथा स्तरोन्नती	सबै वडाहरु	घर धुरी संख्या	८०	१०	१५	१८	१८	१९	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१३

व्यावसायिक लोकल कुखुरा संरक्षण (	सबै वडा	व्यवसायी संख्या	१००	२०	२०	२०	२०	२०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२
परम्परागत बालीहरुको पुनःस्थापना र व्यवसायिकरण	सबै वडाहरु	कृषक संख्या	४०	०	८	१०	१०	१२	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२,१३
चौपाया तथा बालीको बिमामा कार्यक्रम	गा.पा सबै वडाहरु	कृषक संख्या	१३००	०	३००	३००	३००	४००	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२
पशु विकास सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	मागमा आधारित	मागमा आधारित	मागमा आधारित	मागमा आधारित	मागमा आधारित	मागमा आधारित	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२
पोषण सुरक्षा कार्यकम	गा.पा सबै वडाहरु	बिद्यालय संख्या	३३	०	८	८	८	९	मूल्याँकन प्रतिबेदन	३
खाद्य सुरक्षा कार्यकम	गा.पा सबै वडाहरु	परिवार संख्या	१२००	०	३००	३००	३००	३००	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१
पौष्टिक आहार तयारी र सेवन बिधि प्रदर्शन	गा.पा सबै वडाहरु	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर		१,३
नतीजा ३. कृषिमा यान्त्रिकरण भएको										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यन्वयन स्थान हुनेस्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं

व्यवसायिक कृषकलाई हाते ट्रेलर को व्यवस्था गर्न साझेदारी लागतमा सहयोग गर्ने	सबै वडाहरुमा	संख्या	५००	०	१००	१२०	१५०	१३०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१२, १३
व्यवसायिक कृषकलाई थ्रेसर को व्यवस्था गर्न साझेदारी लागतमा सहयोग गर्ने	सबै वडाहरुमा	संख्या	५००	०	१००	१२०	१५०	१३०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१२, १३
व्यवसायिक कृषकलाई कर्न सेलरको व्यवस्था गर्न साझेदारी लागतमा सहयोग गर्ने	सबै वडाहरुमा	संख्या	३००	०	८०	८०	७०	७०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१२, १३
व्यवसायिक कृषकलाई मकै छर्ने मेशिनको व्यवस्था गर्न साझेदारी लागतमा सहयोग गर्ने	सबै वडाहरुमा	संख्या	३००	०	८०	८०	७०	७०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१२, १३
व्यवसायिक कृषकलाई अनाज बत्ताउँने पंखा (Crop Grading Fan) को व्यवस्था गर्न साझेदारी लागतमा सहयोग गर्ने ।	सबै वडाहरुमा	संख्या	३००	०	८०	८०	७०	७०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१२, १३

व्यवसायिक कृषकलाई धान काट्ने, मेशिन व्यवस्था गर्न साझेदारी लागतमा सहयोग गर्ने ।	सबै वडाहरुमा	संख्या	३००	०	८०	८०	७०	७०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१२, १३
व्यवसायिक कृषकलाई धान हिल्याउँने मेशिन व्यवस्था गर्न साझेदारी लागतमा सहयोग गर्ने ।	सबै वडाहरुमा	संख्या	३००	०	९०	८०	७०	६०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,१२, १३
नतिजा ४: उत्पादित बस्तुको बजार पहुच बृद्धि भएको हुन										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	**कार्यन्वयन स्थान हुनेस्थान**	**ईकाई**	**परिमाण**	**७६/७७**	**७७/७८**	**७८/७९**	**७९/८०**	**८०/८१**	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
कृषि उपजको बजार संगको संजाल निर्माण	गा.पा.	संन्जाल संख्या	९	०	२	२	२	३	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२, १३
शंकलन केन्द्र स्थापना र व्यवस्थापन	सबै वडाहरुमा	संख्या	१३	०	२	३	३	४	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२, १३
आर्थिक विकास सहक्षेत्र ३: श्रम तथा रोजगारी										
उद्देश्य: गाउँपालिकाका निर्माण कार्य तथा उद्यम व्यवसाय सिर्जना तथा र सीप विकासको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गर्ने										
नतीजा ५ रोजगारी सिर्जना भएको										
बेरोजगार यूवा-यूवतीहरुका लागि सीपमुलक तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरण	गा.पा.का सबै वडाहरु	संख्या	३००	४०	६०	६०	७०	७०	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२,५

रोजगारीको सिर्जना	गा.पा.का सबै वडाहरु	संख्या	१२००	०	३००	३००	३००	३००	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२
घुम्तिकोषको स्थापना	गाा.पा.	रु. ०००मा	१००००	०	२५००	२५००	२५००	२५००	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,२,८
परम्परागत सीपहरुको आधुनिकिकरण	गा.पा.का सबै वडाहरु	लाभान्वित परिवार संख्या	१५०	०	३०	४०	४०	४०	मूल्याँकन प्रतिबेदन	१,२

जोखिमको पूर्वानुमान

⇒ समयमानै बजेट ब्यवस्था भएको ।

⇒ योजना अनुसार मानव स्रोत बिकास भएको ।

⇒ आवश्यक मात्रामा दक्ष कर्मचारीको ब्यवस्था भएको र छिटो छिटो सरुवा नभएको ।

⇒ उत्पादनहरुको बजार ब्यवस्था भएको ।

⇒ वडाहरुले पेश गरेका योजनाहरु बजेट सीमा भित्र रहि कार्यन्वयन भएको अवस्था ।

९.५ सामाजिक विकास

९.५.१ सोच

"सामाजिक सद्भाव सहित खुसीले भरिभूर्ण आलिताल गाउँपालिकाबासी"

९.५.२ लक्ष

यस आलिताल गाउँपालिकको सामाजिक विकासको लक्ष्य भनेको **"सामाजिक न्याय सहितको शिक्षित, स्वस्थ तथा समृद्ध र बिभेद रहित समाजको सिर्जना गर्दै गाउपालिका बासीको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने"** हो ।

९.५.३ प्रतिफल

सामाजिक विकासको क्षेत्रमा आ.ब. २०८०/२०८१ को अन्त्य सम्ममा निम्न प्रतिफल हाशिल भएको हुने छ ।

टेबल 14: सामाजिक बिकासका अपेक्षित प्रतिफलहरु

सि.नं	लक्ष्य	आधार बर्ष २०७५/२०७६	आ.ब. २०८०/२०८१को अन्त्य सम्ममा	प्रगती मापनका आधारहरु
१	साक्षरतामा बृद्धि	७८.९ प्रतिशत	१०० प्रतिशत	मूल्याँकन प्रतिबेदन
२	शिशु मृत्युदरमा कमी	४२.८३/१००० मा (जिल्लाको)	२१ प्रति हजारमा	मूल्याँकन प्रतिबेदन
	वालमृत्युदरमा कमी	५८.०५ /१००० मा (जिल्लाको)	२५ प्रति हजारमा	मूल्याँकन प्रतिबेदन
३	मातृ मृत्यु दरमा कमी	२.७२ प्रति हजारमा (जिल्लाको)	०.५ प्रति हजारमा	मूल्याँकन प्रतिबेदन
४	लैगिक हिंसाका घटनामा कमी भएको हुँनेछ		२०७५/२०७६ को अनुपातमा ५० प्रतिशत ले कमी	क) गा.पा. न्यायिक समिति र प्रहरीमा परेका उजुरीहरु ख) मूल्याँकन प्रतिबेदन
५	सुरक्षित पिउने पानीमा पहुच बृद्धि भएको	२६९३ घरधुरी	सबै २७४२ घरधुरी	मूल्याँकन प्रतिबेदन

६	पूर्ण सरसफाईबाट लाभान्वित भएका परिवार संख्या	०	सबै २७४२ घरधुरी	मूल्याँकन प्रतिबेदन
७	Birthing center मा सुत्केरी हुने महिलाको संख्यामा बृद्धि भएको	६८ प्रतिशत (जिल्लाको)	१०० प्रतिशत	मूल्याँकन प्रतिबेदन
८	बिद्यालय खुद भर्ना दरमा बृद्धि	जिल्ला शिक्षा कार्यालयको प्रतिवेदन, २०७२/२०७३ प्राथमिक ९३.८ आधारभूत तहमा ९०.६ प्रतिशत माध्यमिकमा ८०.४ प्रतिशत	• १०० प्रतिशत • १०० प्रतिशत • १०० प्रतिशत	मूल्याँकन प्रतिबेदन
९	आधारभूत शिक्षामा पास दरमा बृद्धि	९१.८३ प्रतिसत	१०० प्रतिसत	मूल्याँकन प्रतिबेदन
१०	माध्यमिक शिक्षामा पास दरमा बृद्धि	५.८९ प्रतिसत (२०७६)	७५ प्रतिसत	मूल्याँकन प्रतिबेदन
११	वालिकाहरुको बिद्यालय छाड्ने दरमा कमी भएको	४०.४ प्रतिशत	१० प्रतिशत	मूल्याँकन प्रतिबेदन
१२	दलित तथा बिपन्न बर्गको सामाजिक सहभागितामा बृद्धि	निरन्तर		मूल्याँकन प्रतिबेदन र विभिन्न समिति/समुहको रेकर्ड
१३	दलित तथा बिपन्न बर्गको आयआर्जन	निरन्तर		मूल्याँकन प्रतिबेदन र

	कार्यमा बृद्धि			समूह छलफल
१५	फरक क्षमता भएकाहरुले परिचयपत्र पाई सेवा सुविधा पाएका	१११	२६८	मूल्याँकन प्रतिबेदन
१६	छाउ गोठहरु घटेको (प्रतिशत)	०	१०० प्रतिशत	मूल्याँकन प्रतिबेदन

९.५.४ सामाजिक विकासको सोच तथा लक्ष्य पुरा गर्ने रणनीत तथा कार्यनीतिः

रणनीति १ः शिक्षा तथा सीप विकासमा जोडः निरक्षर जनताको साक्षरता तथा युवाहरुको सीप विकासका लागि बिशेष ब्यवस्था गरिने छ ।

कार्यनीतिः निरक्षर जनताको साक्षरताका लागि प्रौढ कक्षा संचालनमा जोड दिईने छ भने वाल कक्षाहरु संचालनमा सहयोग गरिनेछ । त्यसैगरी युवाहरुको सीप विकासका लागि उद्यमशिलता विकास र उनिहरुले रोजेका बिषयमा सीप विकास तालिम दिने ब्यवस्था गरिने छ ।

रणनीति २ः सामाजिक शसक्तिकरणः सामाजिक रुपमा पछाडि परेका वा पारिएका बर्गको सशक्तिकरणका लागि सामाजिक सशक्तिकरणका कार्यहरु अभियानकै रुपमा संचालन गरिने छन् ।

कार्यनीतिः यस कार्यका लागि देहायका कार्यहरु गरिने छ ।

- पछाडी परेका वा पारिएका हरुको सूचि तयार गरिने छ ।
- त्यस्ता बर्गको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरणका लागि पैरवी कक्षाहरु संचालन गरिने छ ।

रणनीति ३ः लैङ्गक तथा जातिय बिभेद न्युनिकरणः यस गाउँपालिकाका सबै वडा तथा बस्तीमा लैङ्गिक तथा जातिय बिभेद न्युनिकरण गर्न विकासका सबै प्रयास हरुमा महिला तथा दलित तथा पिछडा बर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सुनिश्चित गरिने छ ।

कार्यनीतिः यस कार्यका लागि देहायका कार्यहरु गरिने छ ।

- बस्तिस्तरका योजनाहरुको छनौट तथा कार्यान्वयनमा जनसंख्याको अनुपातमा उपस्थिति सुनिश्चित गरिने छ ।
- बिभिन्न निर्माणका उपभोक्ता समिति, वन उपभोक्ता समिति तथा अन्य सामुदायिक तथा बिद्यालयका समितिहरुमा पनि जनसंख्याको अनुपातमा प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिने छ ।
- लैङ्गक तथा जातिय बिभेदको ब्यवहार गर्ने लाई कानुनि दायरामा ल्याईने छ ।

रणनीति ४: जेष्ठ नागरिकको सम्मान तथा सुरक्षा: जेष्ठ नागरिकहरु समाजका इतिहास हुन, सम्मानित पात्रहुन र समाजका अनुभव पनि हुन । तसर्थ समाजमासम्मान बढाउने संस्कारको विकास गर्दै यिनीहरुको सुरक्षालाई बिशेष जोड दिईने छ ।

कार्यनीति: यसका लागि निम्न कायृहरु गरिनेछ ।

- सामाजिक सुरक्षा (बृद्ध) भत्ता घरमै गएर बुझाईने ।
- बृद्धाहरुको भेला तथा भलाकुशारी स्थलको व्यवस्था गरिने ।
- बार्षिक रुपमा सम्मान गर्ने ।
- बार्षिक रुपमा पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थलहरुको भ्रमणको व्यवस्था मिलाउने ।

रणनीति ५: अपाङ्गता भएकाहरुको विकास: अपाङ्गता भएकाहरुको फरक प्रकारको क्षमता हुन्छ । तसर्थ उनिहरुको क्षमता पहिचान गरी सम्मानित जीवन बाँच्न सक्नेगरी शिक्षित र रोजगार बनाउन जोड दिईनेछ ।

कार्यनीति: यसका लागि निम्न कार्यहरु गरिने छ,

- अपाङ्गता भएकाहरुको सूचि तयार गर्ने ।
- उनिहरुको फरक क्षमताको पहिचान गर्ने ।
- शिक्षामा अनुदान दिने ।
- फरक क्षमता अनुसार स्व:रोजगारीका लागि अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।

रणनीति ६ महिला दलित तथा पिछडिएका बर्ग र लोपोन्मुख जातीको विकास तथा उत्थान: यस्ता बर्गको विकासमा एक छुट्टै समृद्धि योजना संचालन गरिनेछ ।

यस्ता बर्गको विकासमा एक छुट्टै समृद्धि योजना संचालन गरिनेछ जस अन्तर्गत निम्न कार्यहरु गरिनेछ,

- पछाडी परेका वा पारिएका महिला तथा दतिहरुको (१५ देखी ६१ बर्ष उमेर समूहका) को वडागत सूचि तयारी
- त्यसै गरी पिछडा बर्गका सबै उमेर समूहको सूचि तयारी ।
- समूहगत रुपमा ३ बर्षे समृद्धि योजना संचालन संचालन ।

रणनीति ७: घरवास बिहीनको व्यवस्थापन: हाल सम्म पनि बसोबासका लागि आफ्नो घर नभएका गाउँपालिका भित्रका मानिसको घरवासको सुनिश्चितता गरिने छ ।

कार्यनीति: यसका लागि निम्न कार्यहरु गरिनेछ,

- जमीन भएका तर घरवास नभएकाको पहिचान र सूचि तयार गर्ने ।
- जमीन पनि नभएका र घरवास पनि नभएकाको पहिचान र सूचि तयार गर्ने ।

- जमीन भएर घर नभएकाका लागि सरुक्षित घर निर्माण गर्न अनुदान दिने ।
- जमीन र घर दुबै नभएकालाई सुरक्षित जमीन खरिद र घर निर्माण गर्न सहयोग गर्ने ।

रणनीति ८ः जोखिमयुक्त घर तथा बस्तीहरुको ब्यवस्थापनः बाढि, पहिरो, आगलागि तथा अन्य प्राकृतिक जोखिमयुक्त घर तथा बस्तीहरुलाई सुरक्षित बनाईने छ ।

कार्यनीतिः यसका लागि देहायका कार्यहरु गरिने छ,

- जोखिमको प्रकार अनुसारका घरहरुको सूचि तयार गर्ने ।
- बाढिका कारण जोखिम भए बाढि नियन्त्रण तथा घरहरुको स्थानान्तरण गरिने ।
- पहिरोको कारण जोखिम भए या त पहिरो नियन्त्रण वा घरको स्थानान्तरण गरिने ।
- खर तथा परालको छानाका कारण आगलागि बाट जोखिम भए टीनको छाना लगाउन अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।
- अन्य प्रकारको जोखिम भए सोहि अनुसारको ब्यवस्था गर्ने ।

रणनीति ८ः छाउगोठ प्रति बिकर्षण सिर्जनाः महिलाहरु छाउ गोठमा बस्नु पर्ने चलनलाई निरुत्साहित गर्न महिला तथा किशोरीहरु लाई उत्प्रेरित गरिनेछ र छाउ गोठमा एक बर्ष सम्म नबस्नेलाई पुरष्कृत गरिने छ ।

९.५.५ सामाजिक विकासको उदेश्य, नतीजा तथा योजना गतिबिधिहरु (गा.पा.स्तर)

सामाजिक विकास सह क्षेत्र १: शिक्षा										
उद्वेश्यः शैक्षिक पूर्वाभारहरुको सुधार र शिक्षमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्नु ।										
नतीजा १. शिक्षक तथा वालवालिकाको बौद्विक तथा शारिरिक क्षमता विकास भएको ।										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
बालविकास केन्द्र सञ्चालन तथा प्रवर्द्धन	गा.पा.	संख्या	६०	५४	२	२	२	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	४
शिक्षक व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास	गा.पा.	शिक्षक संख्या	८४	३७	९	११	१३	१४	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	४
खेलकुद प्रशिक्षक प्रशिक्षण	सबै मा.वि.हरु	लाभान्वित विद्यार्थीी संख्या	९	८	१	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३,४
राष्टपति रनिङ्ग शील्ड प्रतियोगिता	गा.पा.	पटक	५	१	१	१	१	१	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३, ४
शिक्षा विकास सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम (तालीम र सामाग्री)	गा.पा.	व्यियालय संख्या	५४	१६	८	९	१०	११		४

नतीजा २: बिद्यालयहरुको न्युनतम शैक्षिक पूर्वाधार तथा परीक्षा व्यवस्था चुस्त भएको										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
नमूना विद्यालय स्थापना र संचालन गर्ने	गा.पा.	वटा	२१	०	४	५	६	६	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	४
कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन गर्ने	सबै वडाहरु	वटा	१००	०	२०	२५	२५	३०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	४
छात्रावास भवन निर्माण	सबै वडा	वटा	९	०	२	२	२	३	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	४
बिद्यालय भवन निर्माण	सबै वडा	संख्या	१०	०	२	२	२	२	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	४
नतीजा ३: दलित तथा पिछडा बर्गका किशोरीहरु र अपांङ्गता भएको युवा युवतिको उच्च शिक्षमा पहुँच बढेको हुने ।										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	**ईकाई**	**परिमाण**	**५ बर्षको लक्ष्य**	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
दलित तथा पिछडा बर्गका किशोरीहरु मध्ये जेहेन्दार लाई उच्च शिक्षाका लागि भर्ना शुल्कमा अनुदान	सबै वडा	किशोरी संख्या	५०	०	१०	१२	१४	१४		४,५, १०
अपाँङ्गता भएका युवा युवती मध्ये जेहेन्दार लाई उच्च शिक्षका	सबै वडा	लाभान्वित विद्यार्थी संख्या	१०	०	२	२	३	३		४,५, १०

लागि भर्ना शुल्कमा अनुदान										
सामाजिक विकास सहक्षेत्र २: जनस्वास्थ्य										
उदेश्यः गाउँपालिका बासिका लागि स्वास्थ्य सेवाहरु सहज बनाउनु ।										
नतीजा ४. जन स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवाहरु जनमैत्री भएका हुनेछन् ।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
स्वास्थ्य स्वयं सेविका पोशाक/प्रोत्साहन	गा.पा.	स्वयं सेविकाको संख्या	२००	५५	३०	३५	४०	४०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
जनस्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु (एकिकृत सेवा)	गा.पा.	स्वस्थ्य संस्थाको संख्या	८	३	२	२	१	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
आयूर्वेदिक जनस्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु	गा.पा.	आयुर्बेद संस्था	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
योग विज्ञान शिविर सञ्चालन (बिद्यालय र बृद्ध भेला स्थलमा)	गा.पा.	शिविर संख्या	९	१	२	२	२	२	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
सामाजिक विकास सह क्षेत्र ३: संस्कृति प्रबर्द्धन										

उद्देश्यः स्थानीय संस्कृतिको जगेर्ना गर्नु										
नतीजा ५: स्थानीय सास्कृतिक संपदाहरुको संरक्षण र प्रबर्द्धन भएको हुँनेछ ।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
घण्टेश्वर मन्दिर परिसरमा विविध संरचना निर्माण	वडा नं. १	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	११
स्थानीय संस्कृति जगेर्ना तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	११
बौद्ध गुम्बा निर्माण	वडा नं. ८ डोलागाउँ	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	११
जिम्दारबाबा स्थान परिसरमा बनभोज स्थल निर्माण	वडा नं.४	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	११
स्थानीय संस्कृति प्रदर्शन कार्यकमहरु	सबै वार्डमा	संख्या	३२	०	८	८	८	८	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	११
देउडा, गौरा तथा अन्य स्थानीय संस्कृति झल्कने कृयाकलापको प्रतिस्पर्धा आयोजना गर्ने	सबै वार्डमा	संख्या	६४	०	१६	१६	१६	१६	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	११

सामाजिक विकास सहक्षेत्र ४: महिला तथा लक्षित बर्ग कार्यक्रम										
उद्देश्यः महिला, वालवालिका तथा किशोर किशोरीहरुको विकास तथा सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चितता गरी भेदभाव मुक्त बनाउने।										
नतीजा ६ महिला तथा लीक्षत बर्गको क्षमता बिकास भै सम्पन्नता कार्यक्रम संचालन भएका हुनेछन्।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधारहरु	दिगो विकास लक्ष नं
महिला सञ्जालको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	सबै वडा	संजाल संख्या	८	८	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
किशोर किशोरीहरुमा अन्तरनिहित प्रतिभा पहिचानका लागि गा.पा. स्तरीय प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम	सबै वडा	संख्या	५	१	१	१	१	१	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
किशोरीहरुको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम	सबै वडा	लाभान्वित किशोरीहरु	२००	४०	४०	४०	४०	४०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
महिला तथा लक्षित बर्ग बारे स्थानीय भाषामा सन्देशमूलक रेडियो कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
लैङ्गक तथा जातिय बिभेद न्युनिकरणका लागि तालीम कार्यक्रम	सबै वडा	लाभान्वित सहभागी संख्या	३२००	०	८००	८००	८००	८००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५

महिला दलित तथा पिछडिएका बर्ग र लोपोन्मुख जातीका लागि ३ बर्षे समृद्धि योजना कार्यान्वयन (१६ समूहमा प्रति समूह २० जाना)	सबै वडा	लाभान्वित सहभागी संख्या	३२०	०	८०	८०	८०	८०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
नतीजा ७ महिला तथा लक्षित बर्गको विकास बारे प्रचार प्रसार तथा महोत्सवहरु आयोजना भएका हुनेछन ।										
राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवसीय कार्यक्रम संचालन गर्ने	गा.पा.	संख्या	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
महिला तथा लीक्षत बर्ग बारे स्थानीय भाषामा सन्देशमूलक रेडियो कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
महिला तथा लक्षित बर्ग बारे सन्देशमूलक सामग्री प्रकाशन (पोष्टर, क्यालेन्डर आदि)	गा.पा.	संख्या	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	५
सामाजिक विकास सह क्षेत्र ४: खानेपानी तथा सरसफाई										
उद्वेश्यः सुरक्षित खाने पानीमा जनताको पहुँच बृद्धि गर्दै पूर्ण सरसफाईका माध्यमबाट जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।										

म”ख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन ह”ने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधारहरु	दिगो विकास लक्ष नं
नतीजा ८: खानेपानी योजनाहरु निर्माण तथा मर्मत भै निरन्तर संचालन भएका हुने छन ।										
घरसोडा देउवागाउँ (सेठीखर्क म’ल) खापायो निर्माण	वा.नं .. देउवागाउँ	लाभान्वित जनसंख्या	२५०	२५०	०	०	०	०	नियमित अन’गमन प्रतिवेदन	६
मल्लो हम्तड - बांसघारी) खापायो मर्मत	वा.नं .. मल्लो हम्तड	लाभान्वित जनसंख्या	६५	६५	०	०	०	०	नियमित अन’गमन प्रतिवेदन	६
खानेपानी योजनाहरु निर्माण तथा मर्मत	सबै वडामा	लाभान्वित जनसंख्या	१३७१०	४०००	२४२५	२४२८	२४२७	२४३०	नियमित अन’गमन प्रतिवेदन	६
नतीजा ९: सरसफाई कार्यक्रमबाट जनस्तरको स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार भएको हुने छ ।										
मा.वि.तहका छात्राहरुलाई सेनेटरी प्याड बितरण	सबै १० मा.बि	लाभान्वित जनसंख्या	१५००	३००					नियमित अन’गमन प्रतिवेदन	६
फोहर तथा काम नलाग्ने बस्त’ व्यवस्थापन अभियान)सडक नाटक)	सबै वडामा	संख्या	१६	०	४	४	४	४	नियमित अन’गमन प्रतिवेदन	६
घरायसी फोहरमैला	सबै	परिवार	सबै	०	६८०	६८५	६९०	६८७	नियमित अन’गमन प्रतिवेदन	६

ब्यवस्थापन	वडामा	संख्या	२७४२							
पूर्ण सरसफाई अभियान	सबै वडामा	परिवार संख्या	२७४२		६००	७५०	७००	६९२	नियमित अनगमन प्रतिवेदन	६
सामाजिक विकास सह क्षेत्र ५: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम										
उद्वेश्यः असुरक्षित महशुस भएका नागरिकलाई सुरक्षाको प्रत्याभूति प्रदान गर्ने ।										
नतीजाः जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका तथा घरवार विहिन, जोखिम युक्त घरभएका र छाउ पिडितहरुको सुरक्षा र सम्मानित जीवन यापन र संरक्षणमा गोगदान गरिने छ ।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधारहरु	दिगो विकास लक्ष नं
जेष्ठ नागरिकहरुको भेला तथा भलाकुशारी स्थलको ब्यवस्था	सबै वडामा	ईकाई	१००	०	२५	२५	२५	२५	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
जेष्ठ नागरिकहरुको बार्षिक सम्मान कार्यक्रम	सबै वडामा	संख्या	८	०	२	२	२	२	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
जेष्ठ नागरिकहरुको बार्षिक रुपमा भ्रमणको ब्यवस्था	सबै वडामा	लाभान्वित संख्या	१७५	०	४०	४५	४५	४५	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
जेष्ठ नागरिकहरुको नियमित स्वास्थ परीक्षण	सबै वडामा	लाभान्वित संख्या	२००	०	५०	५०	५०	५०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३

अपाङ्गता भएकाहरुलाई शिक्षा प्रदान	सबै वडामा	लाभान्वित संख्या	१०	०	२	३	२	३	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	४
अपाङ्गता भएकाहरुलाई आवश्यक उपकरण प्रदान	सबै वडामा	लाभान्वित संख्या	२०	०	४	४	४	४	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३
अपाङ्गता भएकाहरुको रोजगारी दिने कार्यक्रम	सबै वडामा	लाभान्वित संख्या	१५	०	३	४	४	४	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	८
घरवास बिहिनको घरवार ब्यवस्थापन गरिने	सबै वडामा	लाभान्वित संख्या	१०	०	२	२	३	३	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
जोखिमयुक्त घर तथा बस्तीहरुलाई सुरक्षित बनाउने कार्यक्रम	सबै वडामा	लाभान्वित परिवार संख्या	१३५	०	३०	३३	३५	३७	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
छाउ प्रथा न्युनिकरणका लागि कम्तिमा पनि एक	सबै वडामा	लाभान्वित परिवार संख्या	२००	०	५०	५०	५०	५०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	३,४

बर्ष देखी छाउ तोड्ने महिलाहरुलाई सार्वनिक रुपम सम्मान तथा पुरष्कार गर्ने .										

जोखिमको पूर्वानुमान

- ⟹ समयमानै बजेट ब्यवस्था भएको ।
- ⟹ योजना अनुसार मानव स्रोत बिकास भएको ।
- ⟹ आवश्यकमात्रामा दक्षकर्मचारीको ब्यवस्था भएको र छिटो छिटो सरुवा नभएको ।
- ⟹ वडाहरुले पेश गरेका योजनाहरु बजेट सीमा भित्र रहि कार्यन्वयन भएको अवस्था ।

९.६ पूर्वाधार विकास

९.६.१ सोच: "बिद्युत, सडक यातायात, संचार तथा आवस जस्ता न्युनतम पूर्वाधार सबैको पहुँचमा"

९.६.२ लक्ष्य

आवश्यकताका आधारमा सामाजिक तथा आर्थिक पूर्वाधारहरुको विकासका माध्यमबाट जनताको जीविका तथा जीवनस्तरमा सुधार भएको हुने छ।

९.६.३ प्रतिफल

पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा आ.ब. २०८०/२०८१ को अन्त्य सम्ममा निम्न प्रतिफल हाशिल भएको हुने छ।

टेबल 15: पूर्बधारा बिकासका अपेक्षित प्रतिफलहरु

सि.नं	लक्ष्य	आधार बर्ष २०७५/२०७६	आ.ब. २०८०/२०८१को अन्त्य सम्ममा	प्रगति मापनका आधारहरु
१	संचार सुविधमा पाउनेको संख्यामा बृद्धि	२६०५	२७४२	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
	ईन्टरनेट सुबिधामा पहुँच बद्धि	०.५८%	५०%	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
२	बिद्युतीय उर्जामा पहुँच पुग्ने परिवारको संख्यामा बृद्धि	२६२७	२७४२	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
३	१२ महिना यातायात सुबिधा पाउने परिवारको प्रतिशतमा बृद्धि	४८%	८०%	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन

९.६.४ पूर्वाधार विकासको प्रतिफल प्राप्त गर्ने रणनीत तथा कार्यनीति

रणनीति १: रोजगरी सिर्जना तथा आय बृद्धि केन्द्रित पूर्वाधार विकास: यस गाउँपालिकामा पूर्वाधार विकास गर्दा स्थानीय जनताको रोजगारी सिर्जना तथा आय बृद्धि हुने बिषयलाई पूर्वाधारको मूल उदेश्य बनाईने छ ।

कार्यनीति: यस गाउँपालिकाले पूर्वाधार विकास गर्दा स्थानीय जनताको रोजगारी सिर्जना तथा आय बृद्धि हुने बिषयलाई कार्यान्वयन गर्न,

- आर्थिक विकासमा ब्यवस्था गरिएको कार्यनीति अनुसार रोजगारी प्रबर्द्धन गर्दा पूवाधार विकासमा लाग्ने श्रममा स्थानीय बिपन्न तथा गरीब जनतालाई रोजगारी प्रदान गरिनेछ ।
- खास गरी सडक निर्माण गर्दा सडकले सुबिधा पुग्ने बिपन्न तथा गरीब जनताका लागि आयमूलक कार्यहरु संग संगै सन्चालन गरिनेछ ।

रणनीति २: उर्जामा सबैको पहुँच बृद्धि: यस गाउँपालिकाले उर्जामा पहुँच बिहीन कोहि पनि नरहने ब्यवस्था गर्ने छ ।

कार्यनीति: बिद्युत बितरणका मूल बितरण तथा सहायक बितरण लाईन बाट टाढा भएका तथा बितरणलाईन बिस्तार गर्न बढि समय तथा धेरै खर्च लाग्ने गाउँ तथा बस्तीहरुमा बैकल्पिक उर्जाको विकास बाट पनि जनताको बिद्यमा पहुँच बृद्धि गरिनेछ ।

रणनीति ३: संचारमा सबैको पहुँच बृदि: यस गाउँपालिका क्षेत्रका कोहि पनि संचार सुबिधा बिहिन नहुने अवस्थाको सिर्जना गरिनेछ ।

कार्यनीति: यसका लागि निम्न बिकल्पहरु अपनाईनेछ,

- संचार सुबिधा नपुगेका ठाउँको पहिचान गर्ने ।
- आवश्यक मात्रामा दुरसंचार टावरहरुको बिस्तार गर्ने ।
- संचार सुबिधा नपुगेका ठाउँमा सूचना तथा संचार केन्द्रहरुको स्थापनामा सहजिकरण गर्ने ।

९.६.५ पूर्वाधार विकासको उदेश्य, नतीजा तथा योजना गतिबिधिहरु

पूर्वाधार विकास सह क्षेत्र १: सहक तथा गोरेटो बाटो										
उदेश्यः पूर्वाधार विकास क्षेत्रको मूल उदेश्य भनेको आवश्यक न्युनतम पूवाधारबाट कोहि बन्चित नहुन भन्ने हो ।										
नतीजा १. सडक, यातायात व्यस्थापन बाट यातायातमा जनताको पहूँच बृद्धि भै आर्थिक गतिबिधि हरु सुचारु भएका हुने छन् ।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वियन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधारहरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
आलिताल - गाङखेत सडक विस्तार (दुवै तर्फबाट) टाक	वडा न. ३ र ५	कि.मि	३५	१७	६	६	६	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
घुम्ती-आलिताल-चौडबण्डाले -सेला सडक स्तरोन्नति र विस्तार	वडा न. ३	कि.मि	१७	१२	१	२	२	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
उणीकोट - काफली - साहुखर्क कृषि सडक विस्तार तथा स्तरोन्नती	वडा नं. २	कि.मि	१०	१०	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
गैरा- निकाने- हर्तोला कृषि सडक विस्तार	वडा नं. १	कि.मि	१०	६	२	२	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
कुर्जेनी-डांडाखर्क कृषि सडक विस्तार	वडा नं. ८	कि.मि	११	७					नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९

गाउँपालिका अन्तर्गतका सडकहरु मर्मत तथा सफाइ	गा.पा.	कि.मि	८०	४०	१०	१०	१०	१०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
गोरेटो बाटो निर्माण	बिभिन्न वार्डहरुमा	कि.मि	२५	०	६	६	६	७	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
५ बर्षको अनुमानित बजेट रु										

नतीजा २ पूल पुलेसाहरुको निर्माणबाट १२ महिना यातायत सुचारु भएको हुने छ।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान, वार्ड नं.	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
गाउँपालिका जोड्ने पूल निर्माण ७२ मिटर	५	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
घुम्ति आलितालको रंगुन पूल निर्माण १०० मिटर	८,३	संख्या	१	०	१	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
जालडुडा बेलबारी पक्की पूल ८० मिटर	४	संख्या	१	०	०	१	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
रंगुन खोलन पूल १०० मिटर	३,५	संख्या	१	१	०	०	९	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
खिन्नेवाडी सडकको भाडी खोला पूल ७० मिटर	७	संख्या	१	०	०	०	०	१	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
लडुवा खोला पूल ६० मिटर	२	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
तेलिगाउँ पूल ७० मिटर	२	संख्या	१	०	१	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
झोलुगे पूल तर्फ		संख्या	१	०	०	१	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९

कैनगाडी सिराडी भ्रो. पू. १२० मिटर	४, ५	संख्या	१	०	०	०	१	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
रजेवडा ओखलढुंगा भ्रो.पूं १२० मिटर	४	संख्या	१	०	०	०	०	१	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
गल्ले घरेलु भ्रो.पू.१२० मिटर	४	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
कोईराले खिननेभाडी भ्रो.पू. २०० मिटर	७	संख्या	१	०	१	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
बसेलि मा भ्रो.पूं ७० मिटर	२	संख्या	१	०	०	१	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
राउँजालि खैरेनी खोला भ्रो.पू १०० मिटर	७	संख्या	१	०	०	०	१	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
चाँई दुधेखाली भ्रो.पू. ७५ मिटर	७	संख्या	१	०	०	०	०	१	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
बाघ खोली भ्रो.पू २०० मिटर	८	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
भंगाडी भ्रो.पू. १७०	८	संख्या	१	०	१	०	०	०		९
डोभ खोली भ्रो.पू. ६० मिटर	६	संख्या	१	०	०	१	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९

बाँसकोट झो.पू.८० मिटर	६	संख्या	१	०	०	०	१	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
दोधरा झो.पु. २०० मिटर	५,३	संख्या	१	०	०	०	०	१	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
पूर्वाधार विकास सह क्षेत्र ३ः सिंचाइ										
उद्धेश्यः सिचाई विकासको माध्यमबाट उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने ।										
नतीजा ३ः सिचाई सुबिधाहरुको विकास भएको हुनेछ ।										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	**७६/७७**	**७७/७८**	**७८/७९**	**७९/८०**	**८०/८१**	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
विभिन्न सिचाई योजनाहरु मर्मत सम्भार गर्ने	गा.पा.	लाभान्वित कृषक संख्या	१०००	२००	२००	२००	२००	२००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१,२,१३
साना सिंचाई विस्तार कार्यक्रम	गा.पा.	कृषक संख्या	८००		२००	२००	२००	२००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
पूर्वाधार विकास सह क्षेत्र ४ भवन निर्माण										
उद्धेश्यः जनताका महत्वपूर्ण संस्थाहरुको कार्य थलोहरुको निर्माण गर्ने ।										
नतीजा ४ः जन सरोकारका सेवा संस्थाहरुका भवनहरु निर्माण भएका हुनेछन ।										

मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
गाउँपालिकामा आवास भवन निर्माण	गा.पा	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
चेतना सहकारी संस्थाको भवन निर्माण	वार्ड	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
वडा कार्यालय भवन निर्माण	वार्ड	संख्या	८	४	२	२	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी आलिताल शाखाको भवन निर्माण	गार्पा	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
सामुदायिक भवन निर्माण	गापा	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	९
पूर्वाधार विकास सह क्षेत्र ५: उर्जा										
उद्वेश्य: उर्जा तथा उर्जाजन्य प्रबिधिहरु आर्थिक र प्राविधिक रुपमा व्यवस्थापन गर्नसक्ने गरी सबैको पहुँचमा पु¥याउने ।										
नतीजा ५: नबिकरणिय उर्जा तथा बिद्युतिय उर्जाको विकास भएको हुनेछ ।										

मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	गा.पा.	लाभान्वित घरधुरी	१५००	३००	३००	३००	३००	३००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	७
बिद्युत बिस्तार कार्यकम	सबै वडा	लाभान्वित घरधुरी	१२४२	०	३००	३१०	३१५	३१७	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	७
बायो ब्रिकेट प्रवर्द्धन	सबै वडा	उदमी संख्या	१०	०	२	३	२	३	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	७

जोखिमको पूर्वानुमान

⇒ समयमानै बजेट व्यवस्था भएको ।

⇒ योजना अनुसार मानव स्रोत बिकास भएको ।

⇒ आवश्यक मात्रामा दक्ष कर्मचारीको व्यवस्था भएको र छिटो छिटो सरुवा नभएको ।

⇒ वडाहरुले पेश गरेका योजनाहरु बजेट सीमा भित्र रहि कार्यन्वयन भएको अवस्था ।

९.७ वन, वातावरण तथा विपद व्यबस्थापन

९.७.१ सोच

“स्वच्छ, सफा र हराभरा आलिताल”

९.७.२ लक्ष्यः वातावरण तथा बिपद व्यवस्थान क्षेत्रको विकासको मूल लक्ष्य प्रदुषणको न्युनिकरण र विपद मुक्त तथा बिपद सतर्कताको अवस्थाको व्यवस्थापन गर्नु हो ।

९.७. ३ प्रतिफल

वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन क्षेत्रमा आ.ब. २०८०/२०८१ को अन्त्य सम्ममा निम्न प्रतिफल हाशील भएको हुनेछ ।

टेबल 16: वन, वातावरण तथा विपद व्यबस्थापनका अपेक्षित प्रतिफलहरु

सि.नं	लक्ष्य	आधार बर्ष २०७५/२०७६	आ.ब. २०८०/२०८१ को अन्त्य सम्ममा	प्रगति मापनका आधारहरु
१	व्यवस्थित वनले ओगटेको क्षेफलमा बृद्धि (हे.)	२४१९०	२४२१०	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
२	जलवायुमैत्री वाली छनोट, विस्तार तथा प्रविधि अनुशरण गर्ने परिवार संख्या	१८९४	२६००	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
३	विपदमा प्रत्येक वार्डमा प्रतिकार्यहरु भएको हुने	१	९	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
४	खाना पकाउन दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार संख्यामा कमी	२७२०	२०००	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
५	खाना पकाउने उर्जामा बैकल्पिक उर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या बृद्धि भएको	२२	७४२	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
६	जोखिमयुक्त आवासहरु सुरक्षित भएका	१३५	१३५	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन

९.७.४ प्रतिफल प्राप्त गर्ने रणनीति तथा कार्यनीति

वातावरण सुधार तथा संरक्षणमा बिशेष पहलः वातावरण सुधार तथा संरक्षण बिश्वको चासोको बिषय भएको हुँदो गाउँपालिका यस तर्फ बिशेष सचेत रहने छ । वातावरण सुधार गरी कार्बन उत्सर्जन न्युनिकरण गर्न आम जनता समक्ष बिबिध कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- **पूर्ण सरफाईमा जोडः** आलिताल गाउँपालिका भित्र सबै घरहरुमा शौचालयको ब्यवस्था भैसके पनि कतिपय ब्यवस्थामा भएका शौचालयहरु अफै सुधार गर्नु पर्ने अवस्थामा छन् भने पूर्ण सरसफाईको कार्य शुरु भै नसकेको हुँदा यो योजना अवधिमा शौचालयहरुको स्तरोन्नती गर्नुका साथै पूर्ण सरसफाईका कार्यहरु संचालन गरिने छन् ।

- **बृक्षारोपणमा जोडः** बोट बिरुवाहरु कार्वन संकुचनका स्रोतहरु भएको हुँदा नदि तटहरु र खालि जमिनहरुमा गाउँपालिकाको तर्फबाट बृक्षारोण र संरक्षणको उच्चित ब्यवस्था गरिने छ र आम जनतालाई निजी जमिनमा बृक्षारोपण गर्न सहयोग गरिने छ ।

- **उन्नत चुलोको उपयोगः** दाउराको खपत र घर भित्रको प्रदुषण कम गर्न घुँवारहित चुलोको उपयोगलाई प्रबर्धन गरिने छ ।

- **बैकल्पिक उर्जाको उत्पादन तथा प्रयोगमा जोडः** गोबर ग्याँस, सोलार तथा सेफ्टिट्याङ्कबाट ग्याँस निकाली खाना पकाउने तथा बत्ति बाल्ने उर्जाको रुपमा उपयोग गर्न जोड दिईने छ ।

- **प्रांगारिक खेतिमा जोडः** खेतिमा प्रयोग गरिने रसायनिक मल तथा बिषदी पनि वायुमण्डलमा कार्वन उत्सर्जनका कारक हुन् । तसर्थ प्रांगारिक मल तथा बिषदिको उत्पादन र उपयोगलाइबढि प्रत्साहित गरिने छ ।

- **प्लाष्टिक नियन्त्रण तथा प्रशोधनः** जथाभावी अनियन्त्रित रुपमा प्रयोग तथा फालएिका प्लाष्टिकका कारण वायुप्रदुषण बृद्धि भैरहेकोमा यस गाउँपालिकाले प्लाष्टिकका फोलाहरुको प्रयोग धटाउने तथा यत्रतत्र फलिएका प्लाष्टिकको शंकलन तथा प्रशोधनमा बिशेष जोड दिने छ ।

- **फोहरमैला ब्यवस्थापनः** घरायसी फोहमैला ब्यवस्थापनका लागि सड्ने प्रकारका फोहरहरुलाई कम्पोष्ट बिनको प्रयोग गरी घरायसी मल तयार गर्न र नसड्ने प्रकारका फोहरहरुलाई उच्चित ब्यवस्थापन गर्न पहल गरिने छ ।

- आगलागिमा नियन्त्रणका लागि सबै सरकारी तथा सामुदायिक वनमा अग्नि रेखा बनाईने

- बाढि पैरो तथा भू–क्षय नियन्त्रका लागि यथेष्ट बजेट बिनियोजन गरिने ।

- बिपद कोषको स्थापना रु १ करोको बिपद ब्यवस्थापन कोष स्थापना गरिने छ ।

९.७.५ वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन उदेश्य, नतीजा तथा योजना गतिबिधिहरु

वन, वातावरण तथा बिपद ब्यवस्थापन सहक्षेत्र १ः बिपद ब्यवस्थापन ।										
उदेश्यः वातावरण तथा बिपद ब्यवस्थापनको मूल उदेश्य भनेको जलवायु परिवर्तनको करकको रुपमा रहेको कार्वन उत्सर्ज न्युनिकरण, जलवायु परिवर्तनको असरको अनुकुलन तथा बिपदहरुको सकुशल न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन गर्नु हो ।										
नतीजा १. बिपद ब्यवस्थापनका पूर्व सतर्कताहरु बाट जनताको जीउ धनको सुरक्षा प्रत्याभूति गरेका हुनेछन ।										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
विपद व्यवस्थापन सचेतना कार्यकम	गा.पा.	लाभान्वित परिवार	२७४२	१५०	६४८	६४८	६४८	६४८	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
नदी खहरे नियन्त्रण कार्यक्रम	गा.पा.	लाभान्वित परिवार	१२००	०	२५०	३००	३००	३५०	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
आगलागि नियन्त्रणका लागि अग्नी रेखा		सामुदायिक वन संख्या	७०	०	१५	१७	१९	१९	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
बाढी पैरो तथा भू–क्षय नियन्त्रण		स्थान संख्या	२५	०	५	६	७	७	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३

बिपद कोषको स्थापना		रु.'००० मा	१,००,००	०	२५००	२५००	२५००	२५००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
विपद व्यवस्थापन समितिको क्षमता वद्वि	गापा	समिति	९	१	८	०	०	०		१३
विपद व्यवस्थापन तथा न्यूनिकरणका लागि स्वयंसेवक तयारी र परिचालन	गापा	व्यक्ति	७२		२८	१४	१४	१४		१३
वन, वातावरण तथा बिपद ब्यवस्थापन सह क्षेत्र २ वन तथा वातावरण संरक्षण										
नतीजा २ जलवायु परिवर्तन न्युनिकरण तथा अनुकुलनका गतिबिधिहरुबाट आलिताल हराभरा भएको हुनेछ ।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम जडिबुटी खेती	गा.पा.	फाईदा पाउने समूह	७०	०	१५	१७	१९	१९	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१,२,१३
नदी किनारा, पाखो तथा सडक छेउमा बृक्षारोपण	सबै वडा	संख्या	१,००,०००	०	२५,०००	२५,०००	२५,०००	२५,०००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३

वन नर्सरी स्थापना तथा बिस्तार	सबै वडा	ब्याड संख्या	८	०	२	२	२	२	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१,२,१३
प्रत्येक बर्ष एक घर १० बिरुवा रोपण तथा संरक्षण आभियान संचालन सहभागी घरधुरी	सबै वडा	सहभागी घरधुरी	१५००	०	३००	४००	४००	४००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
जलवायु परिवर्तको असर तथा अनुकुलनका न्युनिकरणका १० उपयहरु अवलम्बन गर्ने	सबै वडा	संख्या	१०	०	२	३	२	३	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१३
जलवायुमैत्री वाली छनोट र प्रशारण	सबै वडा	घरधुरी	१३००	०	३००	३००	३००	४००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१,२, १३
जलवायुमैत्री कृषि प्रविधिका छनोट र प्रशारण	सबै वडा	घरधुरी	१३००	०	३००	३००	३००	४००	नियमित अनुगमन प्रतिवेदन	१,२, १३

जोखिमको पूर्वानुमान

⇒ समयमानै बजेट ब्यवस्था भएको ।

⇒ अधिक प्राकृतिक प्रकोप नभएको ।

⇒ बिपद ब्यवस्थापन कोष स्थापना भएको ।

⇒ वडाहरुले पेश गरेका योजनाहरु बजेट सीमा भित्र रहि कार्यन्वयन भएको अवस्था .

९.८ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा शुसासन

९.८.१ सोचः

“सामाजिक साझेदारीमा सम्मान, द्रुत सेवा सहितको मुस्कान”

९.८.२ लक्ष्यः

गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाहरु जनमैत्री बनाउने ।

९.८.३ प्रतिफलः संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्रमा आ.ब. २०८०/२०८१ को अन्त्य सम्ममा निम्न प्रतिफल हाशिल भएको हुनेछ ।

टेबल 17:संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा शुसासनका अपेक्षित प्रतिफलहरु

सि.नं	आशातित प्रतिपल	आधार बर्ष २०७५/२०७६	आ.ब. २०८०/२०८१को अन्त्य सम्ममा	प्रगति मापनका आधारहरु
१	गाउँपालिका र सवै वार्डमा मा वेभ बेस तथ्याँक प्रणाली स्थापना भएको	०	स्थापना र संचालन	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
३	गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहमा दक्ष जनशक्ती थप भएको	०	५२०	अनुगनम तथा मुल्याकन प्रतिवेदन
४	श्रोत साधनको परिचालन पारदर्शी भएको	निरन्तर		छलफल तथा सर्वेक्षण
५	गा.पा.बाट प्रवाह हुने सेवामा सेवा ग्राहिको सन्तुष्टीको तह बढेको	निरन्तर		छलफल तथा सर्वेक्षण

९.८.४ रणनीति तथा कार्यनीतिः

- कर्मचारी तथा पदाधिकारी को जिम्मेवारी अनुसारको कार्य गर्न क्षमता विकास गरिने ।
- समाजिक सुरक्षा चुस्त तथा शान्ती सुव्यवस्था कायम बनाईने ।
- योजना तथा प्रगतिहरुलाई डिजिटल वेभमा समावेश गरी पारदर्शि बनाईने ।

- हरेक सेवा प्रवाहका कार्यहरु जनमैत्रि बनाईने ।
- जनता र स्रोत दाताहरु प्रति सधै जवाफदेहिता कायम राखिने ।

९.८.५ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासनको उद्वेश्य, नतीजा र योजना गतिबिधिहरु

बिषयगत क्षेत्रः सस्थागत, मानव संसाधन विकास, सेवा प्रवाह तथा सुसाशन तलका कार्यक्रमहरु आव २०७६/२०७७ का लागि हुन र ५ वर्ष सम्म यिनै कार्यक्रम निरन्तर रहने छन्						
सह क्षेत्रः संस्थागत विकास तथा सेवा प्रबाह (विविध)						
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	पहिलो बर्षको बजेट	कैफियत
उद्वेश्यः गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाहरु पारदर्शी, जनता तथा संघ र प्रदेश सरकार प्रति जवाफदेही, कानुनी प्रक्रियाबाट अबिचलित, समावेशी, प्रभाकारी तथा पूर्ण सहभागितामूलक भएका हुने छन् ।						
नतीजा १ः गाउँपालिकाका नियमित कार्यहरु सुचारु भएका हुनेछन् ।						
१	समपूरककोष	गा.पा.	राजश्व बांडफांड	नगद	२७५००	
२	भैपरि आउने पूजीगत	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५०००	
३	मेशिनरी औजार	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१५००	
४	गाउँपालिकाको यातायात गुरुयोजना निर्माण	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१५००	
५	फर्निचर फिक्चर्स	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१५००	
६	सवारी साधन	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	३००	
७	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	६००	

८	ऐन, नियम, कार्यविधि तथा अन्य कानून निर्माण	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
९	न्यायिक समिति कार्यक्रम	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१०००	
१०	एकिकृत घुम्ती शिविर सञ्चालन	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
११	आलिताल र गांखेत प्रहरी चौकी लाई व्यवस्थापन सहयोग (फर्निचर, मर्मत, ईन्धन आदी)	गा.पा.	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२००	
१२	सार्वजनिक बस सेवा सञ्चालन	गा.पा.	बिशेष अनुदान (प्रदेश)	नगद	२५००	
		जम्मा			४२६००	

सहक्षेत्र २ युवा तथा खेलकुद विकास

उद्वेश्यः खेलकुदका माध्यमबाट युवाहरुको तन्दुरुस्तिको वातावरण तयार गर्ने

नतीजा २ः युवा तथा विद्यार्थीहरुको तन्दुरुस्तिका लागि खेलकुदका व्यवस्थाहरु भएका हुँनेछन ।

मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुँने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
खेलकुद विकास समिति कार्यक्रम	गा.पा.		निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	३

खेल मैदन निर्माण	सबै वार्ड	संखया	८	०	२	२	२	२	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	३
खेलकुद प्रतियोगिता	सबै वार्ड	प्रतियोगिता संखया	८	०	२	२	२	२	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	३
सहक्षेत्र ३ मानव संसाधन विकास										
उद्वेश्यः बिबिध सेवाहरुका लागि कर्मचारी तथा पदाधिकारीको क्षमता विकास र सेवा बजारको विकास गर्नु ।										
नतीजा ३ः निजिक्षेत्रबाट जनताका लागि आवश्यक सेवा बजारहरु (Service Market) को विकास भएको हुने छ ।										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
बीमा सहजकर्ताहरुको विकास र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१६	०	३	४	४	५	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,८
ग्रामिण पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१६	०	३	४	४	५	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१,८
किषि प्रसार कार्यकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	३२	०	२२	२५	२५	२८	नियमित अनुगमन	१,८

									प्रतिबेदन	
पूर्ण सरसफाईका लागि ब्यवहार परिवर्तन सहजकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	३२	०	२२	२५	२५	२८	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	६
खाने पानिका लागि ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१००	०	२२	२५	२५	२८	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	६
सरसफाई भिल्केहरको तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१००	०	२२	२५	२५	२८	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	६
उद्यम विकास सहजकर्ता भर्ना र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	२	०	२	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	८
वन नर्सरी नाईके तयारी र परिचालन	सबै वडा	जाना	१६	०	४	४	४	४	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	८,१३
नतीजा ४: सेवा प्रवाह तथा न्याय संपादनमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीका क्षमता विकास भएको हुने छ।										
मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका**	**दिगो विकास**

									आधार हरु	लक्ष नं
न्यायिक समितिको न्याय सम्पादन क्षमता विकास गर्ने ।	गा.पा	जाना	५	०	५	०	०	०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१६
गाउँपालिकका कर्मचारी र प्रतिनिधिलाई सुशासन सम्बन्धि तालीम दिने	गा.पा	जना	५०	०	१५	१५	२०	०	नियमित अनुगमन प्रतिबेदन	१६
योजना, प्रगती र पार्श्वचित्र लगायतका सूचनाहरु डिजिटल बिधिमा राख्ने क्षमता विकास (IT Officer र वडा सचिबहरु)	गा.पा.	जना	१०	०	२	८	०	०	सुचना तथा प्रतिवेदन को गुणस्तर	१६

सह क्षेत्र ४ सुसाशन तथा पारदर्शिता

उद्वेश्यः गाउँपालिकाबाट सुसाशन र पारदर्शि ढंगबाट सेवाहरु प्रवाह गर्नु ।

नतीजा ५: सेवा प्रवाह र सुशासनका लागि गाउँपालिकाका योजना, प्रगती र पार्श्वचित्र लगायतका सूचनाहरु डिजिटल बिधिमा राखिएका हुनेछन् ।

मूख्य कार्यकम तथा कियाकलापहरु	**कार्यान्वयन हुँने स्थान**	**ईकाई**	**परिमाण**	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
वेभ बेस सूचना प्रणालीको	गा.पा.	संख्या	१	१	०	०	०	०	नियमित अनुगमन	९

स्थापना गर्ने									प्रतिबेदन	
नतीजाः ६: आवधिक योजनामा निर्दिष्ट भएका कार्य सम्पादनका लागि नीति तथा कार्यबिधिहरु तयार भएका हुनेछन् ।										
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	७६/७७	७७/७८	७८/७९	७९/८०	८०/८१	नतीजा मापनका आधार हरु	दिगो विकास लक्ष नं
भू उपयोग नीति तयारी	गा.पा.	संख्या	१						तयारी निति/कार्यविध	१६
घुम्तिकोष परिचालन कार्यबिधी तयारी	गा.पा.	संख्या	१						तयारी निति/कार्यविध	१६
बिपद व्यवस्थापन कोष परिचालन कार्यबिधी तयारी	गा.पा.	संख्या	१						तयारी निति/कार्यविध	१६
पकेट क्षेत्र बिकास कार्यबिधी तयारी	गा.पा.	संख्या	१						तयारी निति/कार्यविध	१६
आर्थिक तथा सामाजिक सम्पन्नता अभियानको कार्यबिधी तयारी	गा.पा.	संख्या	१						तयारी निति/कार्यविध	१६

नतीजा ७: योजनाका गतिबिधिहरुको सार्बजनिकरण अभियानहरुले निरन्तरता पाएका हुनेछन । (५ बर्ष सम्म निरन्तर रहने)				
मूख्य कार्यक्रम तथा कियाकलापहरु	कार्यान्वयन हुने स्थान	**बजेट**	**नतीजा मापनका आधार हरु**	**दिगो विकास लक्ष नं**
सार्बजनिक लेखा परिक्षणको निरन्तरता	गा.पा तथा वडाहरु		नियमित अनुगमन	१६
सार्बजनिक सुनुवाईहरुको निरन्तरता ।	गा.पा तथा वडाहरु			१६
बेरुजु घटाउन आय व्ययको अडिट गराउने ।	गा.पा तथा वडाहरु		नियमित अनुगमन	१६
अडिट प्रतिबेदन लगायत आयब्यय बिबरणहरु वेभ साईटमा राख्ने ।	गा.पा.			१६
आवधिक योजनाको नियमित अनुगमन, मध्यावधि र अन्तिम मूल्याँकन प्रतिवेदनहरु वेभ साईटमा रराख्ने ।	गा.पा.		नियमित अनुगमन	१६
गाउँपालिकाका नियमित कार्य प्रगतिहरु स्थानीय एफ.एम मार्फत प्रसारण गराउने ।	गा.पा।		नियमित अनुगमन	१६

जोखिमको पूर्वानुमान

⇒ समयमानै बजेट व्यवस्था भएको ।

⇒ योजना अनुसार मानव स्रोत बिकास भएको ।

⇒ आवश्यक मात्रामा दक्ष कर्मचारीको व्यवस्था भएको र छिटो छिटो सरुवा नभएको ।

⇒ वडाहरुले पेश गरेका योजनाहरु बजेट सीमा भित्र रहि कार्यन्वयन भएको अवस्था ।

९.९ बजेट प्राप्त हुने अनुमानित स्रोत र व्यय विवरण

टेबल 18: बजेट प्राप्त हुने अनुमानित स्रोत र व्यय विवरण

	आलिताल गाउंपालिकाको आ.व. २०७६।०७७ २०८०।०८१को आय व्ययको विवरण रू.हजारमा						
	शिर्षक	आ.व.२०७६।०७७ को अनुमान	आ.व.२०७७।०७८ को अनुमान	आ.व.२०७८।०७९ को अनुमान	आ.व.२०७९।०८० को अनुमान	आ.व.२०८०।०८१ को अनुमान	जम्मा
	आय	४४४७५०	४८५२२५	४८९७४८	५३८७२२	५९२५९४	२५५१०३९
	बजेट बचत तथा न्युन		-४००००००	-४८३९९५००	-५३२४०४५०	-५८५६४३९५	-१६४२०४३४५
	राजश्व	७९६५७	८७६२३	९६३८५	१०६०२३	११६६२६	४८६३१४
	आन्तरिक राजश्व	१८७७	२०६५	२२७१	२४९८	२७४८	११४५९
	राजश्व बांडफांडबाट प्राप्त रकम	७७७८०	८५५५८	९४११४	१०३५२५	११३८७८	४७४८५५
	क) संघबाट	७५९००	८३४९०	९१८३९	१०१०२३	१११२५	४६३३७७
	ख) प्रदेशबाट (सवारी कर)	१८८०	२०६८	२२७५	२५०२	२७५३	११४७८
	अन्य आय	०	०	०	०	०	०
	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण	२६०७००	२८६७७०	३१५४४७	३४६९९२	३८१६९१	१५९१६००
	नेपाल सरकारबाट प्राप्त		०	०	०	०	०
	क) सशर्त अनुदान	१५९५००	१७५४५०	१९२९९५	२१२२९५	२३३५२४	९७३७६३
	ख) वित्तीय समानीकरण अनुदान	८१२००	८९३२०	९८२५२	१०८०७७	११८८८५	४९५७३४
	ग) समपूरक अनदान	१००००	११०००	१२१००	१३३१०	१४६४१	६१०५१
	घ) विशेष अनुदान	१००००	११०००	१२१००	१३३१०	१४६४१	६१०५१
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	२६८०८	२९४८९	३२४३८	३५६८१	३९२५०	१६३६६६
	क) वित्तीय समानीकरण	६८०८	७४८९	८२३८	९०६१	९९६८	४१५६४

	ख) सशर्त अनुदान	०	०	०	०	०	०
	ग) समपूरकअुनदान	१००००	११०००	१२१००	१३३१०	१४६४१	६१०५१
	घ) विशेष अनुदान	१००००	११०००	१२१००	१३३१०	१४६४१	६१०५१
	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	०	०	०	०	०	०
	चालू आ.व.बाट वित्तीय हस्तान्तरण	०	०	०	०	०	०
	अन्य	**७५८५**	**८३४४**	**९१७८**	**१००९६**	**१११०५**	**४६३०७**
	मूल सञ्चित कोषमा अनुमानित मौज्दात	७५८५	८३४४	९१७८	१००९६	१११०५	४६३०७
	सामाजिक सूरक्षा भत्ता	३००००	३३०००	३६३००	३९९३०	४३९२३	१८३१५३
	संस्थागत सहभागिता		०	०	०	०	८३६००
	RVWRMP	४००००	४००००	०	०	०	८००००
	जम्मा व्यय	**४४४७५०**	**४८५२२५**	**४८९७४८**	**५३८७२२**	**५९२५९४**	**२५५१०३९**
	सामाजिक सूरक्षा भत्ता	३००००	३३०००	३६३००	३९९३०	४३९२३	१८३१५३
	सशर्त अनुदान	१५९५००	१७५४५०	१९२९९५	२१२२९५	२३३५२४	९७३७६३
	चालू खर्च	**४९३००**	**५४२३०**	**५९६५३**	**६५६१८**	**७२१८०**	**३००९८१**
	पुंजीगत खर्च	**२०५९५०**	**२२२५४५**	**२००८००**	**२२०८७९**	**२४२९६७**	**१०१३१४१**
	क) गा.पा.स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम	१२५९५०	१३८५४५	१५२४००	१६७६३९	१८४४०३	७६८९३७
	ख) वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम	८००००	८४०००	४८४००	५३२४०	५८५६४	२४४२०४
	बजेट बचत तथा न्युन	०	-४००००००	-४८३९९५००	-५३२४०४५०	-५८५६४३९५	-१६४२०४३४५_

९.९ आवस्यकता को आधारमा पाच बर्षको बजेट प्रक्षेपण

टेबल 19: आवस्यकता को आधारमा पाच बर्षको बजेट प्रक्षेपण

पहिलो बर्ष	दोस्रो बर्ष	तेश्रो बर्ष	चौथोबर्ष	पाचौ बर्ष	कुल बजेट	कुल बजेट
आर्थिक बिकाश	१३८७५०००	१५२६२५००	१६७८८७५०	१८४६७६२५	२०३१४३८७।५	८४७०८२६३
सामाजिक बिकाश	६८२७५०००	७८५१६२५०	९०२९३६८७।५	१०३८३७७४१	११९४१३४०१।७	४६०३३६०८०
भौतिक पूर्वाधार बिकाश	३८२०००००	४३९३००००	५०५१९५००	५८०९७४२५	६६८१२०३८।७५	२५७५५८९६४
बन तथा बातावरण र विपद ब्यबस्थापन	२००००००	२२०००००	२४२००००	२६६२०००	२९२८२००	१२२१०२००
संस्थागत बिकाश तथा सुशान	४३६०००००	४७९६००००	५२७५६०००	५८०३१६००	६३८३४७६०	२६६१८२३६०
वडा गत वितरण	४०००००००	४४००००००	४८४०००००	५३२४००००	५८५६४०००	२४४२०४०००
कुल पुजीगत खर्च ढकण्	२०५९५००००	२२६५४५०००	२४९१९९५००	२७४११९४५०	३०१५३१३९५	१२५७३४५३४५
पाच बर्षको उपलब्ध अनुमानित बजेट ढआयको अनुमान ण् ढखण्	४४४७५००००	४८५२२५०००	४८९७४८०००	५३८७२२०००	५९२५९४०००	२५५१०३९०००
पाच बर्षको चालु खर्च, ससर्थ अनुदान, सासु भत्ता ढगण्	२३८८०००००	२६२६८००००	२८८९४८०००	३१७८४३०००	३४९६२७०००	१४५७८९८०००
चालु खर्च	४९३०००००	५४२३००००	५९६५३०००	६५६१८०००	७२१८००००	३००९८१०००
ससर्थ अनुदान र सामाजिक सुरक्ष्य	१८९५०००००	२०८४५००००	२२९२९५०००	२५२२२५०००	२७७४४७०००	११५६९१७०००
अपुग रकम (बिकाश साझेदार आदी ढख(क(गण्	०	(४०००००००	(४८३९९५००	(५३२४०४५०	(५८५६४३९५	(१६४२०४३४५
जम्मा आवस्यक बजेट	४४४७५००००	४८९२२५०००	५३८१४७५००	५९१९६२४५०	६५११५८३९५	२७१५२४३३४५

परिच्छेद १० : आवश्यक मानवस्रोत योजना, कार्यक्रम ब्यबस्थापन, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्यांकन

१०.१ मानवस्रोत योजना

यस गाउँपालिकाले आर्थिक विकासका प्रयासहरुलाई चुस्त बनाउन सबै वडाहरुका लागि निम्न अनुसारको जनशक्ती विकास गर्ने योजनाा समावेश गरेको छ ,

टेबल 20: मानवस्रोत बिकास योजना

बीमा सहजकर्ताहरुको विकास र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१६
ग्रामिण पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१६
किषि प्रसार कार्यकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१००
पूर्ण सरसफाईका लागि व्यवहार परिवर्तन सहजकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१००
खाने पानकिा लागि ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१००
सरसफाई झिल्केहरको तयारी र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	१००
उद्यम विकास सहजकर्ता भर्ना र परिचालन	सबै वडाहरु	जना	२
वन नर्सरी नाईके तयारी र परिचालन	सबै वडा	जाना	१६
विपद व्यवस्थापन तथा न्यूनिकरणका लागि स्वयंसेवक तयारी र परिचालन	सबै वडा	जना	७२
जम्मा		जामा	५२२

यसका अतिरित्त गाउँपालिकका कर्मचारी र प्रतिनिधिलाई सुशासन सम्बन्धि तालीम दिने कार्यक्रम समेत समावेश गरिएको छ ।

१०.२ कार्यक्रम ब्यबस्थापन

१०.१.१ कार्यक्रम व्यवस्थापनका नीतिगत ब्यवस्था तथा संरचनाहरु

यस गाउँपालिकाबाट स्थानीय सरकारका रुपमा संचलन गरिने हरेक कार्यहरुका लागि निम्न अनुसारको संस्थागत संचरना छ,

- आर्थिक विकास समिति
- सामाजिक विकास समिति
- पूर्वाधार विकास समिति
- वन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन
- संस्थागत विकास समिति
- बित्तिय व्यवस्थापन समिति
- राजस्व परामर्श समिति

१०.३ कार्यक्रम अनुगमन तथा मुल्यांकन

अलिताल गाउँपालिका स्थानीय तह संचालन ऐन २०७४ को परिधी भित्र रही स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५ मा भएको व्यवस्था समेत लाई ध्यानमा राखी आयोजनाहरुको अनुगमन तथा मूल्याँकन गरिनेछ । यो आवधिक योजनाको कार्यान्वयनबाट लक्षित उदेश्य तथा आयोजनाबाट फाईदा पाउनु पर्ने जनताले कुन हद सम्म फाईदा पाए वा पाएनन् तथा अपक्षित नतिजा प्राप्त भए नभएको बारे निम्न अनुसार अनुगमन तथा मूल्याँकन गरिनेछ ,

१०.३.१ नियमित अनुगमन: आयोजनाहरुको कार्यान्वयन चरणमा नियमित अनुगमन गरिनेछ । कार्यान्वयन चरणमा आयोजनाहरुको लागत, परिमाण, समय सीमा तथा गुणस्तर लगायत कायान्वयन चरणमा आई परेका समस्या तथा संभावित बिकल्पहरु समेतको पहिचान गरी गाउँ कार्यपालिका लाई पृष्ठपोषण दिन यो अनुगमन गरिनेछ । यो अनुगमनको जिम्मेवारी गा.पा. उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा प्रमुख, योजना बिभाग/महाशाखा, शाखा र ईकाई सदस्य सचिव रहने गरी गठन गरिएको ४ सदश्यीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्ने छ ।

अनुगमन तथा सुपरिवक्षण बिधि (गाा.पा.स्तर) आयोजनाहरुको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण निम्न अनुसार गरिनेछ,

क. आवधिक योजनाको प्रत्येक बर्षको कायक्रम स्वीकृत भएपछि कार्यान्वयनका लागी सम्बिन्धित शाखाहरु बाट कार्यपालिकामा पेश भएको एकिकृत कार्य योजनाका आधारमा अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले बार्षिक अनुगमन कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने छ ।

ख. अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गरेको अनुगमन प्रतिवेदन प्रत्ये २ महिनामा कार्यपालिका बैठामा पेश गरी छलफल गरिनेछ ।

ग. यसरी कार्यपालिकामा पेश भएर छलफल गर्दा योजना कार्यान्वयनमा त्रुटिहरु सच्याउँन तथा समय व्यवस्थापन र गुणस्तर काया राख्न सम्बन्धित पक्षहरु (उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी तथा परामर्शदाता र कर्मचारीलाई आवस्या निर्देशन दिईनेछ र यो मान्नु सबैको कर्तव्य हुँनेछ ।

वडासतरीय आयोजनाहरुको अनुगमनः प्रत्ये वडास्तरमा संचालित आयोजनाहरको लागत, परिमाण, साय सीमा तथा गुणस्तरीयताका आधारमा अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरी आवस्यक पृष्ठपोषण दिन सम्बन्धित वडा अध्यक्षताको संयोजकत्वमा वडा सचिव सदस्य सिचव रहने गरी गठित ३ सदस्यीय वडास्रीय अनुगमन समितिले गर्ने छ । यो समितिले अनुगमनका क्रममा देखिएको बिषय बस्तुहरु नियमित रुपमा अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिलाई जानकारी दिनेछ ।

१०.३.२ मध्यवधिक समिक्षाः यो आवधिक योजनाले लिएको गति तथा समग्र कार्यान्वयनको अवस्थाको समिक्षा तेस्रो पक्षको तेतृत्वमा उपाध्य र निर्माण शाखाको प्रमुख सहभागी संयुक्त कार्यदल बाट गराईने छ। यो समिक्षबाट ५ बर्षमा सम्पन्न गर्नु पर्ने कार्यहरुको गति मापन गरी आवस्यक परे आवधिक योजनाको लक्ष तथा आशातित प्रतिफलहरुको समिक्ष गरी थप वा घट गरी आयधिक योजनाको नयाँ प्रारप पनि तयार गर्न सकिनेछ ।

१०.३.३ आयोजना कार्यन्वयन समाप्ति पछिको मूल्याङ्कनः यो आवधिक योजनाले तया गरेका लक्ष तथा आशतिा प्रतिफल कुन तह सम्मा पुरा भयो र स्रोत साधनको उपयोग, त्यसको तात्पर्यता, प्रभावकारिता, पारदर्शिता, आयोजनहरुको कार्यन्वयनबाट निक्लिएका नतिजाहरु तथा तिनिहरुको दिगोपनाको बारेमा यो आवधिक योजनाको कार्य समाप्ती लगत्तै तेस्रो पक्षबाट मूल्याँकन गराईनेछ र यसका सिकाईहरुलाई आगामी योजनाहरुमा कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१०.३.४ प्रभाव मूल्याँकनः यो आवधिक योजनाले समाज तथा समग्र गाउँपालिकामा पारेको प्रभाव बारेमा आयोजना कार्यन्वयन समाप्तिको २ बर्ष तेस्रो पक्षबाट मूल्याँकन गराईनेछ

१०.४ कार्यक्रम ब्यबस्थापन जिम्मेवारी तालिका

यो आवधिक योजनाको कार्यान्वयन एकल प्रयासबाट संभव हुँदैन । यसमा सबै तह र तप्काका जनता, संघ संस्था, गै.स.स. हरु, बिषयगत कार्यालयहरु, गाउँपालिका भित्रका बिषयगत भिभाग तथा शाखाहरु समेत सबै निर्वाचित जनप्रतिनिधि र राजनीतिक दलहरुको जिम्मेवारी हुन्छ । यो आवधिक योजनाका मूल कार्यहरुका लागि निम्न अनुसार जिम्मेवारी बहनको अपेक्षा गरिएको छ,

टेबल 21: योजना कार्यान्वयन लागी जिम्मेवार निकायहरु

सि.नं	कार्यहरु	मूल जिम्मेवारी	सहयोगी भूमिका
१	बार्षिक योजना तर्जुमा	अध्यक्ष, प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	कार्यपालिका
२	तथ्याङ्क ब्यवस्थापन	आई टी प्रमुख	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
३	निर्माण कार्यहरुको ब्यस्थापन	निर्माण शाखा	पूवाधार विकास समिति
४	कृषिको ब्यवसायिकरणका कार्यहरु	कृषि शाखा, गाा.पा	आर्थिक विकास समिति

५	बिशेष उत्पादन क्षेत्रको विकास	गा.पा. कृषि शाखा	आर्थिक विकास समिति
६	गाउँपालिका क्षेत्रका उत्पदनहरुको बजारिकरणमा सहजिकरण	गा.पा. कृषि शाखा	आर्थिक विकास समिति
७	पर्यटन विकासको व्यवस्थापन	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	आर्थिक विकास समिति
८	उद्यम व्यवसाय सिर्जजना, रोजगारीको व्यवस्थापन	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	आर्थिक विकास समिति
९	सहकारीको विकासका कार्यहरु	कृषि शकखा गा.पा.	आर्थिक विकास समिति
१०	बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवालाई व्यवसायमा बिशेष सहयोग	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	आर्थिक विकास समिति
११	बिपन्न बर्गको आय आर्जन कार्यका लागि घुम्तिकोषको व्यवस्था	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	आर्थिक विकास समिति
१२	औद्योगिक ग्रामको व्यवस्था	अध्यक्ष	आर्थिक विकास समिति
१३	चौपाया तथा बालीको बिमामा जोडः	कृषि शकखा गा.पा.	आर्थिक विकास समिति
१४	परम्परागत सीपहरुको आधुनिकिकरण	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	आर्थिक विकास समिति
१५	परम्परागत बालीहरुको पुनःस्थापना र व्यवसायिकरणः	कृषि शकखा गा.पा.	आर्थिक विकास समिति
१६	खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको व्यवस्थापन	स्वास्थ्य शाखा	सामाजिक विकास समिति
१७	सीप विकासका कार्यहरु	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	आर्थिक विकास समिति
१८	सामाजिक शसक्तिकरण तथा लैङ्गक तथा जातिय बिभेद न्युनिकरण	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	सामाजिक विकास समिति
१९	जेष्ठ नागरिकको सम्मान तथा सुरक्षा तथा अपाङ्गता भएकाहरुको विकास	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	सामाजिक विकास समिति
२०	महिला दलित तथा पिछडिएका बर्ग	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	सामाजिक विकास समिति

	र लोपोन्मुख जातीको विकास तथा उत्थान		
२१	घर बिहीनको व्यवस्थापन	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	सामाजिक विकास समिति
	रोजगरी सिर्जना तथा आय बृद्धि केन्द्रित पूर्वाधार विकासको सुनिश्चितता	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	आर्थिक विकास समिति
२२	कार्बन उत्सर्जन न्युनिकरण गर्न आम जनता समक्ष सचेतना कार्यक्रम संचालन	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	वन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन समिति
२३	बृक्षारोपण र उन्नत चुलोको विकास	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	वन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन समिति
२४	बैकल्पिक उर्जाको उत्पादन तथा प्रयोगमा सहजिकरण	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	वन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन समिति
२५	अर्ग्यानिक खेतिको बिस्तार	कृषि शाखा गा.पा.	आर्थिक विकास समिति
२६	प्लाष्टिक नियन्त्रण तथा प्रशोधन	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	वन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन समिति
२७	फोहरमैला व्यवस्थापनः	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
२८	आगलागिमा नियन्त्रण	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
२९	बाढि पैरो तथा भू–क्षय नियन्त्र	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
३०	नियमित अनुगमन	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	अनुगमन समिति
३१	योजनाको मूल्याँकन	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत	तेस्रो पक्ष

अनुसूचीहरु

अनुसूची १ : आ.व. २०७६/२०७७ का लागि गाउपलिकास्तरिय योजनाहरु

विकास क्षेत्र: आर्थिक विकास								
सह क्षेत्र: उद्योग, पर्यटन								
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट (रु. ००० मा)	कैफियत
१	आलिताल संरक्षण तथा विकास	वडा नं. ३	संख्या	१	समपूरक अनुदान (प्रदेश)	नगद	५०००	क्रमागत
२	साना उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन अनुदान सहयोग	गापा	उद्योग संख्या	८	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१०००	
३	हाइटेक नर्सरी सुधार विस्तार	गापा	संख्या	८	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	क्रमागत
४	होमस्टे सञ्चालनमा सहयोग	वडा नं. ३ र ८	घर धुरी संख्या	५	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२००	
							६७००	
सह क्षेत्र: कृषि तथा पशुपालन								
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
ज्ञ	एक गाउँ एक उत्पादन पकेट कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	८	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२०००	
द्द	मसलाजन्य कृषि उत्पादन पकेट कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	२	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	

घ	कृषि विकास सम्बन्धी अन्य कार्यक्रमहरु	गा.पा.	संख्या	मागमा आधारित	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१०००	
ढ	व्यावसायिक बंगुर पालन फार्म स्तरोन्नती तथा घेरबार	वडा नं. ८ डोला	घर धुरी संख्या	१०	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
छ	व्यावसायिक लोकल कुखुरा संरक्षण	वडा नं.६ र ८	व्यवसायी संख्या	२०	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
ट	पशु विकास सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	मागमा आधारित	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१६७५	
							६१७५	

सह क्षेत्र : श्रम तथा रोजगारी

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
ञ	बेरोजगार यूवा-यूवतीहरुका लागि सीपमुलक तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरण	गा.पा.	संख्या	४०	बित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१०००	
							१०००	
	जम्मा आर्थिक विकास						१३८७५	

विकास क्षेत्र: सामाजिक विकास								
सह क्षेत्र: शिक्षा								
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	बालविकास केन्द्र सञ्चालन	गा.पा.	संख्या	५४	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२२००	
२	शिक्षक, कर्मचारी व्यवस्थापन तथा शैक्षिक गुणस्तर सुधार	गा.पा.	शिक्षक संख्या	३७	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	८०००	
३	नमूना विद्यालय कार्यक्रम (प्रत्येक वडामा १ वटा)	गा.पा.	संख्या	८	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	८००	
४	राष्टपति रनिङ्ग शील्ड प्रतियोगिता	गा.पा.	पटक	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२००	
५	कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन	गा.पा.	संख्या	१६	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२००	
६	शिक्षा विकास सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम	गा.पा.	विद्यालय संख्या	५४	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	११६२	
७	खेलकुद प्रशिक्षण	सबै मा.वि.हरु	बिद्यालय संख्या	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	३००	

८	छात्रावास भवन निर्माण	दुर्गा उमावि वडा नं. ८	संख्या	१	बिशेष अनुदान (प्रदेश)	नगद	२५००	

सह क्षेत्रः जनस्वास्थ्य

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	स्वास्थ्य स्वयं सेविका पोशाक/प्रोत्साहन	गा.पा.	स्वयं सेविकाको संख्या	५५	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	४१३	
२	जनस्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु	गा.पा.	स्वस्थ्य संस्थाको संख्या	३	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	३५००	
३	आयूर्वेदिक जनस्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु	गा.पा.	आयुर्बेद संस्था	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	७००	
४	योग विज्ञान शिविर सञ्चालन	गा.पा.	शिविर संख्या	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२००	
							४८१३	

सह क्षेत्रः संस्कृति प्रबर्धन

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत

१	घण्टेश्वर मन्दिर परिसरमा विविध संरचना निर्माण	वडा नं. १	संख्या	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
२	स्थानीय संस्कृति जगेर्ना तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	३००	
३	बौद्ध गुम्बा निर्माण	वडा नं. ८ डोलागाउँ	संख्या	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१००	
४	जिम्दारबाबा स्थान परिसरमा बनभोज स्थल निर्माण	वडा नं.४	संख्या	१	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
							१४००	

सह क्षेत्र: महिला तथा लक्षित बर्ग कार्यक्रम

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	महिला सञ्जालको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	गा.पा.	संजाल संख्या	८	राजश्व बांडफांड	नगद	३००	
२	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवसीय कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	निरन्तर	राजश्व बांडफांड	नगद	५००	
३	किशोरीहरुको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम	गा.पा.	लाभान्वित किशोरीहरु	४०	राजश्व बांडफांड	नगद	५००	

४	किशोर किशोरीहरुमा अन्तरनिहित प्रतिभा पहिचानका लागि गापास्तरीय प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	१	राजश्व बांडफांड	नगद	३००	
५	स्थानीय भाषामा सन्देशमूलक रेडियो कार्यक्रम	गा.पा.	संख्या	निरन्तर	राजश्व बांडफांड	नगद	१००	
६	सन्देशमूलक सामग्री प्रकाशन (पोष्टर, क्यालेन्डर आदि)	गा.पा.	संख्या	निरन्तर	राजश्व बांडफांड	नगद	३००	
७	लक्षित वर्ग (दलित, जनजाती, अपांग आदि) उत्थान तथा विकास कार्यक्रम	गा.पा.	लाभान्वित सहभागी संख्या	८	राजश्व बांडफांड	नगद	१०००	
							३०००	

सह क्षेत्रः खानेपानी तथा सरसफाइ

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	घरसोडा देउवागाउँ (सेठीखर्क मुल) खापायो निर्माण	वडा नं. १	लाभान्वित जनसंख्या	२५०	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	

२	मल्लो हम्तड (बांसघारी) खापायो मर्मत	वडा न. ८	लाभान्वित जनसंख्या	६५	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
३	खानेपानी योजनाहरु निर्माण तथा मर्मत	गा.पा.	लाभान्वित जनसंख्या	४०००	बिशेष अनुदान (संघ)	नगद	२५००	रु.५ लाखका दरले वडा नं. ४, ५, ६, ७, ८
४	मा.वि.तहका छात्राहरुलाई सेनेटरी प्याड बितरण	सबै मा.वि.हरु	लाभान्वित जनसंख्या	३००	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२००	
जम्मा खाने पानी तथा सरसफाई							३७००	
	कूल जम्माा सामाजिक क्षेत्र						२८२७५	

विकास क्षेत्र: पूर्वाधार विकास								
सह क्षेत्र: सडक								
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	आलिताल - गाङखेत सडक विस्तार (दुवै तर्फबाट)	वडा न. ३ र ५	कि.मि	१७	समपूरकअनुदान (संघ)	नगद	१००००	क्रमागत
२	घुम्ती-आलिताल-चौडबण्डाले -सेला सडक स्तरोन्नति र विस्तार	वडा न. ३	कि.मि	१२	बिशेष अनुदान (प्रदेश)	नगद	२५००	क्रमागत
३	उणीकोट - काफली - साहुखर्क कृषि सडक विस्तार	वडा नं. २	कि.मि	१०	बिशेष अनुदान (प्रदेश)	नगद	२५००	क्रमागत
४	गैरा- निकाने-हर्तोला कृषि सडक विस्तार	वडा नं. १	कि.मि	६	बिशेष अनुदान (संघ)	नगद	२५००	क्रमागत
५	कुर्जेनी-डांडाखर्क कृषि सडक विस्तार	वडा नं. ८	कि.मि	७	बित्तिय समानीकरण अनुदान	नगद	५००	
६	गाउँपालिका अन्तर्गतका सडकहरु मर्मत तथा सफाइ	गा.पा.	कि.मि	४०	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२५००	
	जम्मा सडक						२०५००	
सह क्षेत्र: सिंचाई								

क.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	विभिन्न सिचाई योजनाहरु मर्मत सम्भार	गा.पा.	लाभान्वित कृष परिवार	२००	बिशेष अनुदान (संघ)	नगद	२५००	
जम्मा सिंचाई							२५००	
सह क्षेत्रः भवन निर्माण								
क.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	गाउँपालिकामा आवास भवन निर्माण	गपा	संखया	१	बित्तिय समानिकरण	नगद	५०००	
२	चेतना सहकारी संस्थाको भवन निर्माण	गपा	संखया	१	बित्तिय समानिकरण	नगद	१०००	क्रमागत
३	वडा कार्यालय भवन निर्माण ४ वटा	गपा	संखया	४	समपूरकअनुदान (प्रदेश)	नगद	५०००	बहुबर्षे योजना
४	ने.रे.सो. आलिताल शाखाको भवन निर्माण	वडा नं. ४	संखया	१	बित्तिय समानिकरण	नगद	७००	
५	सामुदायिक भवन निर्माण	विभिन्न वडा	संखया	१	बित्तिय समानिकरण	नगद	१०००	
जम्मा भवन निर्माण							१२७००	

सह क्षेत्रः उर्जा

क.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	गा.पा.	लाभान्वित घरधुरी	३००	बिशेष अनुदान (संघ)	नगद	२५००	
							२५००	
	कूल जम्मा पूर्वाधार विकास						३८२००	

टेवल ... वन वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन

विकास क्षेत्रः वन, वातावरण तथा बिपत व्यवस्थापन								
सह क्षेत्र : बिपद व्यवस्थापन								
क.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	विपद व्यवस्थापन	गा.पा.	लाभान्वित परिवार	१५०	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
२	नदी खहरे नियन्त्रण कार्यक्रम	गा.पा.	लाभान्वित परिवार		बित्तिय समानिकरण	नगद	१०००	
							१५००	

सह क्षेत्र : सामुदायिक वन विकास								
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम	गा.पा.	फाईदा पाउँने समूह	१६	वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
जम्मा							५००	
कूल जम्मा वन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन							२०००	

विकास क्षेत्रः सस्थागत, मानव संसाधन विकास, सेवा प्रवाह तथा सुसाशन								
सह क्षेत्रः संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह (विविध)								
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत
१	समपूरक कोष	गा.पा.			राजश्व बांडफांड	नगद	२७५००	संस्थागत साझेदारी
२	भैपरि आउने पूँजीगत	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५०००	
३	मेशिनरी औजार	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१५००	
४	गाउँपालिकाको यातायात गुरुयोजना निर्माण	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१५००	
५	फर्निचर फिक्चर्स	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१५००	

६	सवारी साधन	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	३००	
७	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	६००	
८	ऐन, नियम, कार्यविधि तथा अन्य कानून निर्माण	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
९	न्यायिक समिति कार्यक्रम	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१०००	
१०	एकिकृत घुम्ती शिविर सञ्चालन	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	५००	
११	आलिताल र गांखेत प्रहरी चौकी लाई व्यवस्थापन सहयोग (फर्निचर, मर्मत, ईन्धन आदी)	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	२००	
१२	सार्वजनिक बस सेवा सञ्चालन	गा.पा.			बिशेष अनुदान (प्रदेश)	नगद	२५००	
जम्मा							४२६००	

सह क्षेत्र : युवा तथा खेलकुद								
क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	कार्यान्वयन हुने स्थान	ईकाई	परिमाण	बजेटको स्रोत	निकासा विधि	बजेट	कैफियत

१	खेलकुद विकास समिति कार्यक्रम	गा.पा.			वित्तिय समानिकरण अनुदान	नगद	१०००	
							१०००	
	जम्मा संस्थागत, मानव संसाधन विकास तथा सेवा प्रवाह र सुसाशन						४३६००	

अनुसूची २: आ.व. २०७६/२०७७ का लागि वडाहरूका योजनाहरु

आ.व. २०७६/७७ का योजनाहरु							
वार्ड नं. १							
सि. नं.	योजनारकार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	स्रोत	ईकाई	लक्ष्य	स्विकृत रकम	कैफियत
	आर्थिक विकास					६३००००	
	कृषि विकास						
१	दिपलमारे कृषि सडक योजना	आलिताल १ दिपलमारे	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
२	आलुको बिउ वितरण ५० प्रतिसत अनुदानमा	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			४००००	
३	मालागाउँ साना सिचाई योजना	आलिताल १ मालागाउँ	सामानिकरण अनुदान			३०००००	
	जम्मा					४४००००	
	पशु विकासस(						
१	वोयर जातको बोका वितरण	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			५००००	
२	पशु औषधी खरिद	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			४००००	
	जम्मा					९००००	
	सहकारीस(						
१	कटुन्थला सहकारी भवन प्लास्टर क्रमागत	आलिताल १ कटुन्थला	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
	जम्मा					१०००००	
	सामाजिक विकास					८३००००	
	शिक्षा						
१	जनता प्रा.वि.वन्ताल घेरवार निर्माण क्रमागत	आलिताल १ वन्ताल	सामानिकर			२०००००	

			ण अनुदान				
२	जनज्योति आधारभुत विद्यालय घेरवार निर्माण क्रमागत	आलिताल(१सियला	सामानिकरण अनुदान			२०००००	
३	चित्रकुट प्रा वि घेरवार निर्माण क्रमागत	आलिताल १ लामिचौर	सामानिकरण अनुदान			५००००	
	जम्मा					**४५००००**	
	स्वास्थ्य						
१	महिला स्वास्थ्य स्यम सेविका खाजा तथा व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			२७०००	
२	अनमि लाई प्रोत्साहन भत्ता	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			४८०००	
३	मेलखाली खोप क्लिनिक भवन प्लास्टर	आलिताल १ मेलखाली	सामानिकरण अनुदान			४००००	
	जम्मा					**११५०००**	
	खानेपानी						
१	रिठाखोला खानेपानी मर्मत योजना	आलिताल १ रिठाखोला	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
२	घरपंगा खानेपानी मर्मत	आलिताल १ घरपुङ्गा	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
	जम्मा					**२०००००**	
	संस्कृति प्रवर्धनस(						
१	गौरा पर्व व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			२५०००	
२	नारी दिवस व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			२००००	
३	तिज पर्व व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			२००००	
	जम्मा					**६५०००**	

	पुर्वाधार विकास					१३००००	
	स्थानीय सडक तथा पुलस(						
१	गोगनपानी जोसिना झरना हुदै आलिताल गाउँपालिका जोडने सडक योजना	आलिताल १ झुरकाँडा	सामानिकरण अनुदान			३०००००	
२	दिपलमारे जोशीना कृषि सडक क्रमागत	आलिताल १ दिपलेमारे	सामानिकरण अनुदान			२०००००	
३	जाडुखोला उपरकोट मालागाउँ देउवागाउँ सडक क्रमागत	आलिताल १ उपकोट	सामानिकरण अनुदान			४०००००	
४	गैरा निकाने तिमुलि घुस हर्तोला कृषि सडक क्रमागत	आलिताल १ निकाने	सामानिकरण अनुदान			३०००००	
५	थकलाडी जिशिना खलुवा सडक क्रमागत	आलिताल १ थकलाडी	सामानिकरण अनुदान			३०००००	
६	वन्ताल देखि जनता प्रा.वि.हुदै गोथना सडक क्रमागत	आलिताल १ वन्ताल	सामानिकरण अनुदान			२०००००	
७	गोथना खलुवा कृषि सडक	आलिताल १ गोथना	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
८	खुम्तोला कृषि सडक	आलिताल १ खुम्तोला	सामानिकरण अनुदान			३०००००	
९	अतरोडा तोली कृषि सडक योजना	आलिताल १ तोली	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
१०	मेलखर्क खिन्नेगडा प्रर्यटन सडक क्रमागत	आलिताल १ मेलखर्क	सामानिकरण अनुदान			१६००००	
	जम्मा					२३६००००	
	सिचाई						
१	मालागाउँ साना सिचाई योजना क्रमागत	आलिताल १				२०००००	
२	भोका साना सिचाई	आलिताल १ भाँका				१०००००	
	जम्मा					३०००००	
	भवन तथा सहरि विकास						

१	वडा कार्यालयको जमिन तथा खरिद र नामसारी घेरवार निर्माण	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			२०००००	
५	आधुनिक पोषण कृषक समुहको २ कोठा भवन निर्माण योजना	आलिताल १ चरचानी	सामानिकरण अनुदान			३०००००	
६	जनशक्ति सामुदायीक संस्थाको २ कोठा भवन निर्माण क्रमागत	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			२०००००	
७	सिद्वबाबा प्रा.वि. निकानेको २ कोठा भवन निर्माण	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			२०००००	
८	चित्रकुट प्रा वि मा घेरवार निर्माण योजना क्रमागत	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			१२५०००	
९	सिद्द बाबा प्रावि २ कोठे छाना मर्मत	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			१२००००	
	जम्मा					११४५०००	
	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन					**१०००००**	
	विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
	जम्मा					१०००००	
	संस्थागत विकास,सेवा प्रवाह र सुशासन					**६५५०००**	
१	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			३००००	
२	अपाङ्ग,दलित,जनजाती, समन्वय समिति व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			३००००	
३	व्यवसायीक पशुपालन फार्महरुको संजाल गठन तथा व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			१००००	
४	वडा स्तरिय कृषि संजाल गठन तथा व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			१००००	

५	वडा स्तरिय गरिवि निवारण समन्वय समिति व्यवस्थापन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			१००००	
६	वडाका पदाधिकारीहरुको पारश्रमिक गत आ व को	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			४२००००	
७	उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुकोलाई अभिमुखिकरण तालिम	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			५००००	
८	योजना अनुगमन	आलिताल १	सामानिकरण अनुदान			७५०००	
९	सुचना पाटि		सामानिकरण अनुदान			१००००	
१०	वार्षिक योजनाहरुको होडिङ् बोर्ड					१००००	
	जम्मा					**६५५०००**	
	कुल वजेट						

आ.व. २०७६/७७ का योजनाहरु							
वार्ड नं. २							
सि.नं.	कार्यक्रमका	कार्यान्वयन हुने स्थान	स्रोत	ईकाई	लक्ष्य	स्विकृत रकम	कैफियत
	आर्थिक विकास					**७५५०००**	
	कृषि विकास					६०५०००	
१	पोलि हाउस निर्माण योजना सबै टोलमा					१०००००	
२	कृषि संकलन केन्द्रको भवन निर्मा)ा योजना					५०००००	
३	किभि नर्सरी व्यवस्थापन					५०००	
	जम्मा					६०५०००	

	पर्यटन						
१	जेष्ठ जिम्दारबाबाको मन्दिर परिसरमा घेरबार निर्मा योजना					१५००००	
	जम्मा					१५००००	
	सामाजिक विकास					१०१३०००	
	शिक्षा र स्वास्थ्य						
१	असिग्राम प्रा प्रा.बि. खानेपानी योजना					१०००००	
२	पशु सेवा शाखामा औषधी खरिद					५००००	
३	गांखेत स्वस्थ्य चौकी जाने सड्क					८००००	
४	कार्यालय व्यवस्थापन खर्च स्वास्थ्य चौकीका लागि					३००००	
५	करार अनमी प्रोत्साहन रकम					६००००	
६	बर्थिसेन्टर व्यवस्थापन					२००००	
७	महिला स्वँस्थ्य स्वयं सेविकाको मासिक बै७क यातायात खर्च					४००००	
८	आकस्मिक औषधी खरिद					३००००	
९	स्वीपर त.भ.					४८०००	
	जम्मा					४५८०००	
	खानेपानी, सरसफाई						
१	खा पा योजना कमलपुर					१०००००	
२	पोलिथिन पाईपाईप खरिद तथा वितर)ा स साना बस्तीमा					१०००००	
३	धमता खा पा योजना					२०००००	
४	छाउपडी प्रथा तथा सरसफाई नाटक					१५०००	

५	सरसफाई स्वयम् सेवक परिचालन					६००००	
	जम्मा					**४७५०००**	
	संस्कृति प्रवर्धन						
१	गौरा पर्ब तिज पर्ब नारी दिबश कार्यक्रम					४००००	
२	जनजाती पहिचानको लागि मा?नी नाचको सामाग्री खरिद					४००००	
	जम्मा					**८००००**	
	पुर्बाधार बिकाश					**१७५००००**	
	सडक तथा पुल						
१	कोहलप'र किमाड सडक निर्मा)ा योजना					८०००००	
२	उा)ाकोद् महाभारत सडक निर्मा)ा योजना					५०००००	
३	गांखेत गाउं सडक निर्मा)ा योजना					१०००००	
४	उनैसेरी आमा सम"ह भवन निर्मा)ा योजना					१५००००	
५	सडक मर्मत गैरा गांऱ्खेत					१०००००	
	जम्मा					**१६५००००**	
	सिंचाई						
१	प्लाष्िटक पोखरी निर्मा)ा					१५०००	
	जम्मा					**१५०००**	
	भबन तथा सहरी बिकाश						
१	त'ऱ्गा खोला काॅप'ल निर्मा)					५००००	

	जम्मा					५००००	
	बाताबरण तथा बिपद ब्यबस्थापन					**३५००००**	
१	नर्सरी निर्मा)ा तथा व्यवस्थापन					१०००००	
२	ग्याविञ जाली खरिद क्षतिग्रस्त ७उंमा					१५००००	
३	राहत वितर)ा विपत व्यवस्थापन					१०००००	
	क“ल जम्मा					३५००००	
	संस्तागत बिकाश र सुशासन					**५५०००**	
१	य’वा लक्षित कार्यक्रम (खेलक’द तथा रनिञ सिल्ट)					५००००	
२	प्रहरी चौकी गाञ्खेतलाई इन्धन खर्च					५०००	
	कुल जम्मा						
	क्रमागत योजना					**१५६००००**	
१	उनैसेरी आधारभ’त विद्यालयको आर.सि.सि. ५ाना मर्मत योजन					२०००००	
२	वर्गदी सिचाई क’लो निर्मा)ा योजना					१०००००	
३	बसेली खा.पा. निर्मा)ा योजना					८००००	
४	लिप्ना सिचाई क’लो निर्मा)ा योजना					१०००००	
५	ने.रे.सो.उपशाखा गाञ्खेतको भवन निर्मा)ा योजना					३०००००	
६	दहगाद लइ’जलविद्य’त योजनाको नहर निर्मा)ा योजना					६०००००	
७	परामर्श सेवा					१८००००	
	कुल जम्मा					**१५६००००**	
						५४८३०००	

आ.व. २०७६/७७ का योजनाहरु							
वार्ड नं. ३							
सि.नं.	योजनारकार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	स्रोत	ईकाई	लक्ष्य	स्विकृत रकम	कैफियत
	आर्थिक विकास					५४००००	
१	बण्डलेमा फलफुलको बिरुवा वितरण(सुन्तला , मौसम, वखड आदि...)				१	३००००	
२	वेतन्ना,भुङडा मा तरकारीको विउ विजन वितरण				१	५००००	
३	चनला, पड्याम, आमसैनी अमिलो जातको फलफुलको विरुवा वितरण				१	८००००	
४	सत्यदमाण, बुडुममा पोलिहाउस बितरण				१	२०००००	
५	धातडी किमोडी तुङ्गा मौरी घार वितरण				१	६००००	
६	सेला, सुदुम, लेकगाउँ, आलुको विऊ वितरण				१	३००००	
७	चिया खेती परिक्षण					५००००	
८	घट्ट मर्मत कुलेडी, सेला,लेकगाउँ ननानी				१	४००००	
	जम्मा						
	सामाजिक विकास					१६८००००	
१	मामुर खानेपानी मर्मत				१	१५००००	
२	मल्लीचौड खानेपानी रिजर्भ ट्याङ्की निर्माण				१	५००००	
३	मन्टेश्वरी कक्षा व्यवस्थापन वडा भरी				१	१५००००	
४	ह्मचारी को छाना मर्मत र सौचालय				१	१०००००	
५	नाली खानेपानी मर्मत				१	२००००	
६	स्यालचौडी मा.बि. घेरवार				१	२५००००	

७	महिला सहयोग				१	१०००००	
८	दलित सहयोग				१	८००००	
९	जनजाती सहयोग कार्यक्रम				१	१०००००	
१०	जेष्ठ नागरी सहयोग कार्यक्रम				१	८००००	
११	बालबालिका सहयोग				१	५००००	
१२	खेलकुद सहयोग				१	५००००	
१३	सेलालिङ्ग प्रा. वि. घेर वार					१५००००	
१४	समैजेश्वर प्रा. वि. सेला कक्षा कोठा छाना मर्मत					१०००००	
१५	सोलार सेट खरिद तथा वितरण					२०००००	
१६	मामुर नाउला मर्मत					५००००	
	पुर्वाधार विकास					२१७००००	
१	कान्तिपुर मामुर सडक निर्माण					३५००००	
२	बुडुम चनला सडक निर्माण					३५००००	
३	वेतन्ना पड्याम सडक निर्माण					३०००००	
४	वत्थडा बाटो निर्माण					१५००००	
५	बण्डले सिंचाई निर्माण					१५००००	
६	धुलिखेत सिंचाई					८००००	
७	गोरीया सिंचाई					८००००	
८	झोता सिंचाई					८००००	
९	सेलाउने खोला सिंचाई					८००००	
१०	डडिल्ले सिंचाई					८००००	
११	तल्लो झरन खोला सिंचाई					८००००	
१२	किमोडी सिंचाई					१५००००	

१३	नवलपुर सिचाइ					५0000	
१४	भुङ्डा सिचाइ क्रमागत					८0000	
१५	ठन्डा पानी सहडेदुला सिचाई					५0000	
१६	तल्लो चनला सिंचाई					६0000	
	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन					**१00000**	
१	सडक छेउछाउ मा वृक्षा रोपण					७0000	
२	विपद व्यवस्थापनर भैपरी आउने					३0000	
	संस्थागत विकास,सेवा प्रवाह र सुशासन					**५१२000**	
१	हावस वायरिङरड्राइभिङ तालिमरमोवाइल मर्मत तालिम					५0000	
२	राजश्व असुली अभियान तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन					१00000	
३	इन्टरनेट जडान शुल्क भुक्तानी					२५000	
	वडा कार्यालय को जमिन व्यवस्थापन					५0000	
	स्वास्थ्य तथा कृषी सेवा स्वयमसेवक					२८७000	
कुल जम्मा						५00२000	

आ.व. २0७६/७७ का योजनाहरु

वार्ड नं. ४

क.स.	योजना बिबरण	कार्यान्वयन हुने स्थान	स्रोत	ईकाई	लक्ष्य	स्विकृत रकम	कैफियत
	आर्थिक बिकाश					११५0000	
	कृषि						
१	पशु तथा कृर्षि सम्बन्धि बोका तथा उन्नत					१00000	

	तरकारी बिउ बितरण						
	जम्मा					१०००००	
	पर्यटन						
१	बजार सरसफाई तथा वडामा रहेका प्रर्यटक झल्कीने होडिङ बोर्ड					५००००	
२	समैजि देबता को मन्दिर निर्माण					७०००००	
३	लाम्जिले मा भगवति मन्दिर निर्माण					२०००००	
	जिमदार थानमा वनभोज व्यस्थापन(भाँडा वर्तन खरिद)					१०००००	
	जम्मा					१०५००००	
	सामाजिक बिकाश					८४००००	
	शिक्षा						
१	श्रि कृष्ण प्रा.बि.घेरबाड बेलभाडि					१०००००	क्तमागत
२	श्री कालिका प्रा.बि.घेरबाड घरेलु					१०००००	क्तमागत
३	श्री कृष्णकालिका मा.बि. सरस्वति मन्दिर					१०००००	क्तमागत
४	एकता प्रा.बि.भबन तथा घेरबाड					१५००००	क्तमागत
५	भिमदत्त प्रा.बि. घेरबाड रज्यौडा					१०००००	
	जम्मा					५५००००	
	खानेपानी						
१	ग्वान्नी नाउलो मर्मत २ ओटा					५००००	
	जम्मा					५००००	
	स्वास्थ्य						
१	जालटुडा तल्लो बजार मा शौचालय निर्माण					१५००००	
	जम्मा					१५००००	

	संस्कृति प्रवर्धन						
१	संस्कृति जगेणा कार्यक्रम					५००००	
	जम्मा					**५००००**	
	लैगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशिकरण						
१	दलित लक्षित कार्यक्रम					४००००	
	जम्मा					**४००००**	
	पुर्बाधार बिकाश					२४०००००	
	सडक तथा पुल						
१	किल्लोडा मल्ले ग्वान्नी सडक					३०००००	क्तमागत
२	सडक सुधार र निर्माण ग्वान्नी ओखलढुङ्गा कटौजि					३०००००	क्तमागत
३	धारापानि सडक					१०००००	नयाँ
६	रज्यौडा (खालिगाडा(गल्लेक सडक मर्मत तथा निर्माण					१५००००	क्तमागत
७	घरेलु भाबर गोरेटो बाटो					५००००	
	जम्मा					९०००००	
	सिंचाई						
१	कटौजि सिचाई कुलो					१०००००	क्तमागत
२	कुयाबन्ड सिचाई पोखरि					१०००००	क्तमागत
३	मार्तोला सिचाई पाईप					१०००००	क्तमागत
४	तल्लो सिमलखेत सिचाई कुलो					१५००००	नयाँ
५	गल्लेक सिचाई कुलो					१०००००	क्तमागत
	जम्मा					**५५००००**	क्तमागत
	भबन तथा सहरी बिकाश						

१	शिब संकर सामुदायिक संस्था भबन निर्माण बडरापानि					१५००००	क्रमागत
२	वार्ड कार्यालय जग्गा ब्यबस्थापन					५०००००	क्तमागत
	जम्मा					६५००००	**क्तमागत**
	उर्जा तथा लघु साना						
१	सोलार खरिद तथा बितरण					१०००००	
	जम्मा					**१०००००**	
	बाताबरण तथा बिपद ब्यबस्थापन						
	बन तथा भूसंरक्षण						
१	धार्मिक तथा सार्वजननिक स्थानमा वृक्षारोपण					१०००००	
२	वडा स्तरिय नर्सरी निर्माण					१०००००	
	जम्मा					**२०००००**	
	संस्तागत बिकाश र सुशासन					**५१००००**	
	संस्थागत क्षमता बिकाश						
१	पोषण खाद्य सुरक्षा सम्बन्धि कार्यक्रम					५००००	
२	स्वयमसेबिका उत्पेणिका					११००००	
४	वार्ड स्थरिय खेलकुद					१०००००	
५	आर्थिक बर्ष को टोल भेला,योजना तर्जुमा तथा वार्ड सभा					५००००	
	जम्मा					**३१००००**	क्तमागत
	बित्तिय ब्यबस्थापन, पारदर्शीता						क्तमागत
१	कार्यालय ब्यबस्थापन ल्याप्टप,रंङ्गिन प्रिन्टर,फर्निचर तथा ईन्टरनेट जडान					२०००००	नयाँ
	जम्मा					२०००००	क्तमागत
	कुल जम्मा					४९०००००	

आ.व. २०७६/७७ का योजनाहरु							
वार्ड नं. ५							
सि.नं.	योजनारकार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	स्रोत	ईकाई	लक्ष्य	स्विकृत रकम	कैफियत
	आर्थिक विकास					७३००००	
	कृषि						
१	पोलि हाउस निर्माण(१० जना लाई)	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
	जम्मा					१५००००	
	पशु विकास						
१	मुर्राभैसिरजर्सिगाई पालन सहयोग(१५ परिवार लाई)	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			३०००००	
२	बाखापालन पालन सहयोग (२० जनालाई)	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			२०००००	
	जम्मा					५०००००	
	उद्योग तथा वाणिज्य, सहकारी						
१	ज्योति महिला सहकारी संस्थालाई व्यवस्थापन कार्यमा सहयोग	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			२००००	
२	हेयर कटिङ्ग पसल संचालनमा सहयोग	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१००००	
३	परम्परागत आरन सुधार कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
	जम्मा					८००००	
	सामाजिक विकास					२५२१५००	
	शिक्षा						

१	सरस्वति मा.वि. भित्रिशेन पर्खाल निर्माण योजना	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५०००००	
२	वालकल्याण आधारभुत विद्यालय घेरवार निर्माण योजना	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			४०००००	
३	वालकल्याण आधारभुत विद्यालय फर्निचर निर्माण योजना	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
४	भगवति प्रा.वि.परसेरावल १ कोठा शौचालय निर्माण	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
	जम्मा					१२०००००	
	स्वास्थ्य						
१	महिला स्वास्थ्य स्यम सेविका आधारभुत तालिम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			६००००	
२	महिला स्वास्थ्य स्यम सेविकालाई उत्पेर्णा कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			३३०००	
३	पूर्ण खोप कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			३००००	
४	पोषण युक्त टोल घोषणा	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५०००	
५	महिला स्वास्थ्य स्यम सेविका लाई मोबाईल कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			८५००	
६	महिला स्वास्थ्य स्यम सेविका लाई व्यवस्थापन	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			४५०००	
७	पोषण कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
	जम्मा					२४१५००	
	खानेपानी र सरसफाई						
१	मौभेरा खानेपानी टंकी तथा धारा निर्माण	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
२	सिराडी खानेपानीको लागि हिल टंकी तथा पाईप	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१०००००	

३	घट्टेखोला न्वालो निर्माण(तल्लोमा २००००।(मल्लोमा ३००००।()	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
४	विद्यालयलाई फिल्टर सहयोग	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			२००००	
	जम्मा					**३२००००**	
	संस्कृति प्रवर्धन						
१	भगवति मन्दिर निर्माण खिलडाँडा	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
१	गौरा र तिजको विशेष कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
	जम्मा					**२०००००**	
	खेलकुद तथा मनोरञ्जन						
१	**खेलकुद प्रतियोगिता**	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
	जम्मा					**१५००००**	
	लैंगिक समानता तथा सामाजिक सामावेसिकरणस(						
१	महिला संजालको लागि व्यवस्थापन	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१००००	
२	नारी दिवस कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१००००	
३	महिला नेत्तृव्व विकास तालिम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
४	महिला समुहकरसहकारी का पदाधिकारीलाई लेखा सम्वन्धि तालिम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
५	दलित विन्नन गरिव छात्र छात्रालाई पोषाख वितरण	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
६	जनजाति लक्षित संस्कृति संरक्षण कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			३००००	
७	जनजाति लक्षित बाख्रापालनरकुखुरापालन	आलिताल-५	सामानिकरण			६००००	

	कार्यक्रम		अनुदान				
८	अपाङ्गलाई बाखापालन सहयोग	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			२००००	
९	एकल तथा असक्त महिलालाई शौचालय निर्माण(पार्वति जोशी)	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			३००००	
१०	छाउपडी उन्नमुलन सम्वन्धि चेतनामुक कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
११	वाल अधिकार सम्वन्धि तालिम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			५००००	
	जम्मा					**४१००००**	
	पुर्वाधार विकास					**१५९८५००**	
	स्थानीय सडक तथा पुल						
१	भित्रिशेन लुईटा सिराडी कृषि सडक योजना	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			२५००००	
२	हात्तिडोव सुन्दर नगर कृषि सडक	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
३	वडा स्तरिय सडकहरुको स्तउन्नति	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			२१००००	
	जम्मा					**६१००००**	
	सिचाई						
१	जहल पाईप सिचाई योजना	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			२०८५००	
२	मटिखन्न सिचाई योजना	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
	जम्मा					**३५८५००**	
	भवन तथा सहरी विकास					**२०००००**	
२	सामुदायीक भवन निर्माण (मल्लोखेडा वाँस)	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			३५००००	

३	वेलडाडी वरपिपल चौतारो निर्माण	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१०००००	
५	गरिवरविपन्न परिवारको छाना मर्मत	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१८००००	
	जम्मा					६३००००	
	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन					०	
	विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना					०	
	जम्मा						
	संस्थागत विकास,सेवा प्रवाह र सुशासन					**१५००००**	
१	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			१५००००	
२	कार्यालयमा ईन्टरनेट जडान	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			०	
३	योजना अनुगमन	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			०	
४	सार्वजनिक सुनवाई	आलिताल-५	सामानिकरण अनुदान			०	
	जम्मा					**१५००००**	
	कुल जम्मा					**५००००००**	

आ.व. २०७६/७७ का योजनाहरु							
वार्ड नं. ६							
सि.नं.	योजना कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	स्रोत	ईकाई	लक्ष्य	स्वीकृत वजेट	कैफियत
	आर्थिक विकास					**८५००००**	
	कृषी तथा पशुपालन						
१	पोलिहसउस वितरण कार्यक्रम	वडा नं ६ का सबै टोल				२०००००	
२	घोठ सुधार कार्यक्रम	वडा नं ६ का सबै टोल				१२००००	

३	आलु खेति विरताण कार्यक्रम	मकवानपुर				१०००००	
४	अदुवा खेति विस्तार कार्यक्रम	दोवाटा				१०००००	
५	बंगुरपालन कर्यक्रम (जनजाती)	एक्लेसल्ला				८००००	
६	पशुपालन (बंगुरपालन) र फलफुल खेति सम्बन्धि तालिम कार्यक्रम	वडा नं ६ का सबै टोल				१०००००	
७	कागती अमिलो खेति विस्तार कार्यक्रम	खेतेचौड, बास्कोटा,सन्तुवा, चिउरेनि				१०००००	
८	अदुवा खेति विस्तार कार्यक्रम (दलित)	अन्खोडा				५००००	
	जम्मा रकम					**८५००००**	
	भौतिक पुवाधार					**२४६८०००**	
१	जगदम्बा प्रा.वी. बास्कोटाको शौचालय निर्माण योजना	बास्कोटा				१५००००	
२	रौलेश्वर प्रा.वि. फल्लेखर्कको शौचालय प्लास्टर र खानेपानी मर्मत योजना	फल्लेखर्क				१५००००	
३	सरस्वती प्रा.वि गदिगडाको कक्षाकोठा मर्मत	नदिगडा				५००००	
४	गणेश आ.वि. धिमाडाको १ कोठे भवन प्लास्टरयोजना	धिमाडा				५००००	
५	घट्टिगाड बालबिकास केन्द्रको १ कोठे भवन निर्माण	घट्टिगाड				२९००००	
६	पार्क स्थल र खेलमौदान निर्माण	सिद्देकेदार सा.व. भित्र				८८०००	
७	स्थानिय सडक, पुल तथा झोलुङगेपुल						
८	सेरी धिमाडा, बासकोटा कृषि सडक निर्माण क्रमागत	वडा नं ६				३०००००	
९	सुवाखान (तितरे कृर्षि सडक विस्तार	सुवाखान				५०००००	

	योजना						
१०	चम्मन चौरराह (अम्लेगडा कृर्षि सडक विस्तार योजना	अम्लेगडा				१५००००	
११	चिउरेने कृर्षि सडक निर्माणयोजना					२५००००	
१ृ	सालकोट सिचाई पखरि निर्माण योजना	सालकोट				५००००	
ृ१३	रन्तोला सिचाई पोखरि निर्माण	रन्तोला				१०००००	
१४	फल्लेखर्क सिचाई पोखरी निर्माण योजना	फल्लेखर्क				१०००००	
१५	अम्लेगडा सिचाई पोखरी योजना	अम्लेगडा				१०००००	
१६	गोयसल्ला सिचाई पाईप खरिद तथा पाईपलाईन निर्माण	झरकाडा				५००००	
१७	दालचिनि सिंचाई पाईप खरिद तथा पाईपलाईन निर्माण योजना	झरकाडा				५००००	
१८	फल्लेखर्क मल्लोटोल सिंचाई पाईप (३२)मिमि खरिद तथा पाईपलाईन निर्माण योजना	फल्लेखर्क				४००००	
	सामाजिक विकास					१६८२०००	
१	होरसिमल नाउलो निर्माण योजना	होरसिमल				४००००	
२	घोल्लास गाउलो निर्माण योजना	धिमाडा				४००००	
३	लामिजिले खानेपानी टंकी निर्माण योजना	लमजिले				६००००	
४	कालचिउरा खानेपानी पाईप खरिद ताथा पाईपलाईन निर्माण योजना	कालाचिउरे				६००००	
५	ठुलपोखरी खानेपानी टंकि निर्माण योजना	मेलखालि				१०००००	
६	अ.न.मि. प्रोत्साहन भत्ता	झरकाडा बर्थिङ सेन्टर				७२०००	
७	सिवपर पारिश्रमिक	झरकाडा बर्थिङ सेन्टर				५००००	
८	औषधि खरिद तथा ढुवानी	झरकाडा बर्थिङ सेन्टर				५००००	

९	स्वयमसेविका परिचालन	वडा नं ६ का सबै स्वयम सेविका				३००००	
१०	स्वयमसेविका मासिक मिटिङ	वडा नं ६ का सबै स्वयम सेविका				३००००	
११	१००० दिनका आमाहरुका लागी पोषण सम्बन्धि कार्यक्रम	झरकाडा बर्थिङ सेन्टर				३००००	
१ृ	लौंगिक हिंसा विरुद् महिला दिवस कार्यक्रम	वडा नं ६				५००००	
१३	दलित अधिकार सम्बन्धि तालिम कार्यक्रम	वडा नं ६				५००००	
१४	साँस्कृतिक कार्यक्रम	वडा नं ६				१०००००	
१५	विधालयको बार्षिक उत्सवकार्यक्रम मा.वि. र आ.वि. लाई	वडा नं ७				५००००	
१६	मेलतोला सिंचाई पाईप (३२)मिमि खरिद तथा पाईपलाईन निर्माण योजना	मेलतोला				६००००	
१७	अस्लाडि संचाई पाईप खरिद तथा पाईपलाईन निर्माण जना	अस्लाडि				४००००	
१८	मकवानपुर संचाई पोखरि निर्माण तथा पाईप खरिद योजना	मकवानपुर				१०००००	
१९	धिमाडा बजारमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	धिमाडा				२०००००	
२०	शिवशक्ति कृर्षि तथा पशु विकास सहकारी संस्था लि सेरिमा टेन्ट हाउस खरिद योजना	सेरी				७००००	
२१	सुनसमौजि देवताको माडुघर निर्माण	धिमाडा				१०००००	
२२	रिचार्ज पोखरि निर्माण१० वटा मुहानमा					६००००	
२३	तारजालि भरान घोडेखान (सिन्दुरेखान					९००००	

	सडक						
२४	डस्विन वितरण विधालय, बर्थिङ सेन्टर र धिमाडा बजार					५0000	
२५	वडा कार्यलय व्यावस्थापन					१00000	
	कुल जम्मा रकम					**५000000**	

आ.व. २०७६/७७ का योजनाहरु							
वार्ड नं. ७							
सि.नं.	**योजना कार्यक्रमको नाम**	**आयोजना संचालन हुने स्थल**	**स्रोत**	**ईकाई**	**लक्ष्य**	**वजेट**	**कैफियत**
	आर्थिक विकास					६५0000	
	पशुविकास तर्फ						
१	जर्सि गाई तथा भैसी पालन	भाडी भर्याक				५00000	
	कृषी विकास						
१	केरा खेति व्यावसाय	७ नं. वडा भरी				१५0000	
	सामाजिक विकास					१२५५000	
	शिक्षा विकास खेलकुद						
१	गौरिशंकर मा.वि. निजि शिक्षक व्यावस्थापन	मेलगाजा				२६0000	
२	रास्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड २ वटा मा.वि. मा	खिन्नेभाडि,मेलगाजा				१00000	
३	वडा स्तरिया युवा तथा विद्यालयमा खेलकुद					१00000	
	जम्मा					४६0000	
	खनेपानि तथा सरसफाई						

१	आंखलि ऐरानि नाउलो निर्माण	आंखलि				५००००	
२	ऐरानि नउलो निर्माण	ऐरानी				५००००	
३	तिमुलि खोला देखि गैरि खेत चिसापाटीको लागी पाईप खरिद (१५०० मि २ मिमि)	गैरिखेत				७५०००	
	जम्मा					**१७५०००**	
	स्वास्थ्य						
१	बहुक्षेत्रिय पोषण सम्बन्धि कार्यक्रम	७ वडा भरी				५००००	
२	स्वास्थय अ.न.मि. स्वीपर, स्वयमसेविका व्यावस्थापन	७नं वडा भरी				२५००००	
	जम्मा					**३०००००**	
१	डोगटी मन्दिर निर्माण योजान	मेलगाजा				२०००००	
२	भगवति मन्दिर मर्मत	डायणि				१२००००	
	जम्मा					**३२००००**	
	भौतिक पुवाधार					**२७०००००**	
	स्थानिय सडक, पुल तथा झोलुङगेपुल						
१	कालागैरा,मेलगाजा, नउलि, थलि, सडक ट्र्याक ओपन	कालागैरा (थलि				५०००००	
२	मेलगाजा बान्नेगडा सडक स्तरउन्नती	मेलगाजा,बान्नेगडा				४०००००	
३	भाडी ,बलौचा, सडक स्तरउन्नती	बलौचा				४०००००	
४	घरेलु खिन्नेभाडी सडक मर्मत	खिन्नेभाडि,				४०००००	
	जम्मा					**१७०००००**	
	भवन तथा सहरी विकास						

१	नारायण सामुदायक भवन निर्माण	खिन्नेभाडी				१०००००	
२	वडा कार्यलयको भवनको लागि जमिन खरिद	वडा				३०००००	
३	फुसको घर भपका गरिव तथा बिपन्नतपरिवारलाई कर्कट पाता वितरण कार्यक्रम	वडा भरी				३०००००	
४	महादेव मा.वि. गेट निर्माण	खिन्नाभाडी				३०००००	
	जम्मा					१००००००	
	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थान					**५००००**	
१	शिद्दव बाबा क.वन घेरवार	कटाल				५००००	
	जम्मा					**५००००**	
	सँस्थागत विकास तथा सुशासन र सेवा प्रवाह					**३४५०००**	
१	मानव विकास सम्बन्धि १दिने तालिम	७ नं वडा भरी				५००००	
२	विपद व्यावस्थापन सम्बन्धि १ दिने तालिम	७ नं वडा भरी				५००००	
३	पशुपालन तथावालि संरक्षण १ दिने तालिम	७ं वडा भरी				१०००००	
४	योजना तर्जुमा गोष्टी					३००००	
५	वडा भेला					२५०००	
६	सामाजिक परिक्षण					२००००	
७	सार्वजनिक परिक्षण					२००००	
८	कलर प्रिन्टर					५००००	
	जम्मा					**३४५०००**	

	कुल वजेट					५००००००	

आ.व. २०७६/७७ का योजनाहरु							
वार्ड नं. ८							
सि.नं.	योजनाको नाम	आयोजना संचालन हुने स्थल	स्रोत	ईकाई	लक्ष्य	रकम	कैफियत
	आर्थिक विकास					६०००००	
	कृषि						
१	पोलिहाउस तथा तरकारी बिउविजन	वडाभरी				१५००००	
२	गोठ सुधार सहयोग कार्यक्रम	डोला मौरी चिरान				१२००००	
३	नि:शुल्क रेबिज भ्याक्सीनेसन आन्तरिक तथा बाहय परजिबी नियन्त्रण					७५०००	
४	स्यालचौडी मन्दिरमा खा.पा. तथा शौचालय मर्मत, हिल ट्याक	स्यालचौडी				५००००	
	जम्मा					३९५०००	
	उद्योग तथा बाणिज्य						
१	उखु पेल्ने मेसिन	तेकुनडाडा				५००००	
२	मसला उद्योग स्थापन सहयोग	गोदाम				८००००	
३	आधुनिक मौरीघार खरिद तथा बितरण	डोलाकोट, उचाल्दुङ्गी, तेकुनडाडा				७५०००	
	जम्मा					२०५०००	
	सहकारी						
१	चेतना सहकारीलाई फर्निचर सहयोग					५००००	
	जम्मा					५००००	
_	सामाजिक विकास	_	_	_	_	१५०००००	_

_	**शिक्षा तथा श्वास्थ्य**	_	_	_	_	_	_
१	समैजी आ.वि.पर्खाल निर्माण	कुर्जेनी				५००००	
२	दुर्गा मा.वि.फर्निचर निर्माण	डोला				५००००	
३	जनज्योती आ.वि.	हम्तड				५००००	
४	शिवलिङ्ग बा.बि.के.खा.पा. शौचालय मर्मत र शैक्षिक समाग्री	सिस्ने				५००००	
५	शिक्षक अभिभावक अन्तरक्रिया कार्यक्रम	वडाभरी				२००००	
६	भलिबल, तक्वान्डो अन्य सबैखेल	वडाभरी				१३००००	
७	स्वास्थ्य	,,				१०००००	
८	पोषण कार्यक्रम	वडाभरी				२५०००	
९	खोप केन्द्र भवन स्थापना	कुर्जेनी				१०००००	
	जम्माा					**५७५०००**	
	खानेपानी						
१	खा.पा.मुल संरक्षण	डोलाकोट				५००००	
२	मुहान संरक्षण बृक्षारोपण	कुखुरेगैरा, भाते तेकुनडाडा, समैजी आ.वि., उचाल्दुङ्गी				७५०००	
३	डोला खा.पा. मुल सरक्षण	आलीताल ३				१०००००	
४	मौरी खा.पा.पाईप खरिद र टंकी निर्माण	मौरी				१०००००	
५	गोरथली खा.पा.निर्माण योजना	हम्तड				१०००००	
	जम्मा					**४२५०००**	
	सस्कृति प्रवर्धन						
१	गैरा तथा तिज कार्यक्रम र सामाग्री	वडाभरी				५००००	
२	लैगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशिकरण महिला					७५०००	

३	बालबालीका					५००००	
४	जनजाती					१०००००	
५	युवा					५००००	
६	द्यलित					७५०००	
७	बृद्ध, अपाङ्ग					१०००००	
	जम्मा					**५०००००**	
	भौतिक पुर्वाधार					**२१०००००**	
	सडक तथा भवन निर्माण						
१	स्यालचौडी सिस्ने सडक स्तररोन्नती	स्यालचौडी				२०००००	
२	डोला समैजी आ.वि. सडक स्तररोन्नती	डोला समैजी				१०००००	
३	गोदाम कुजेर्नी सडक स्तररोन्नती	गोदाम कुजेनी				१०००००	
४	भडेउडा कालाबन सडक निर्माण योजना	भडेउडाकालाबन				५००००	
५	वडा कार्यालको जग्गा खरिद तथा भवन निर्माण	वडा कार्यालय				१०,०००००	
	जम्मा					**१४५००००**	
	सिंचाई					_	
१	रङ्गुन नदी कालाकोट सिंचाई निर्माण योजना	कालाकोट				१०००००	
२	तल्लो गोदाम बिच कुलो मर्मत	गोदाम				१०००००	
३	रङ्गुन पारी पटार कुलो निर्माण योजना	पटार				१०००००	
४	सिस्ने बिचपेटी सिंचाई मर्मत	सिस्ने				१०००००	
५	डडल्ले कालाबन सिचाई मर्मत	डडल्ले				१०००००	
६	भडयाडी सिंचाई मर्मत	हम्तड				५००००	
७	द्धावलीखेत सिंचाई					१०००००	
	जम्मा					**६५००००**	
	वातावरण तथा विपद् व्यबस्थापन					**२५००००**	

१	बिपद् व्यबस्थापन कोष	वडाको				१०००००		
२	तट्बन्ध					१५००००		
	जम्मा					२,५०,०००		
	संस्थागत तथा शुसासन					**५०००००**		
१	सार्वजनिक सुनुवाई तथा समीक्षा					२००००		
२	सामाजिक सुरक्षा बितरण					२००००		
३	घट्ना दर्ता तथा कर असुली					२००००		
४	कार्यालय फर्निचर					५००००		
५	कम्प्यूटर कक्षा सञ्चालन					१,४०,०००		
६	घर आवास कार्यक्रम					२,५०,०००		
	जम्मा					**५,००,०००**		
	कुल जम्मा					**४९५००००**		

अनुसूची ३ : योजाना तर्जुमा गोष्ठीमा वडाहरु बाट प्रस्ताब गरिएका पाच बर्से योजनाहरुको सूची

(सूचि वाट योजनाहरु तथा परिमाणको छनोट, पुनरावलोकन, लक्ष्य र वजेट प्रत्येक वर्षको वाड स्तरीय भेलाले निर्धाण गर्ने छ ।)

वाडगत ५ वर्षे योजनाहरु

वार्ड न. १

क्र.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	उन्नत बीउ वितरण	कुन्टल	१३००			
२	उन्नत बोका खरिद वितरण	गोटा	३५			
३	कृषि उत्पादन तालिम	पटक	१०			
४	बाखा तथा गाइभैंसी तालिम	पटक	१०			
५	गोठ सुधार अनुदान	गोटा	२६०			
६	चम्फा टेक्टर वितरण	गोटा	१५			
७	गट्टु थ्रेसर वितरण	गोटा	१५			
८	बाखा खोर सुधार	गोटा	२००			
९	पशु औषधी खरिद	पटक	१०			
१०	मौरी घार वितरण	गोटा	२००			
११	महदानी खरिद वितरण	गोटा	२०			
१२	फलामे टनेल वितरण	गोटा	१५०			
१३	लेखा ब्यवस्थापन तालिम	ब्यक्ति	५०			
१४	कुखुरापालन तालिम	ब्यक्ति	१२५			
१५	प्लाष्टिक क्रेट वितरण	गोटा	५००			
९६	रष्टिक स्टोर	गोटा	७			
१७	रांगो वितरण	गोटा	१०			
१८	जसी गाइ वितरण	गोटा	१०			
१९	कर्न सेलर	गोटा	४०			
२०	मालागाउँ सिँचाइ योजना	मिटर	१२००			

२१	भोका साना सिँचाइ योजना	मिटर	१५००			
२२	कटुन्थला सहकारी भवन प्लष्टर	कोठा	२			
२३	आलु उत्पादन पकेट क्षेत्र	घर	१५०			
सामाजिक विकास						
१	जनता प्रा बि घेरबार निर्माण	मिटर	१५००			
२	जनज्योति आ बि घेरबार निर्माण	मिटर	७००			
३	चित्रकुट प्रा वि घेरबार निर्माण	मिटर	५००			
४	रिठाखोला खानेपानी मर्मत	मिटर	१५००			
५	घरपुगा खानेपानी मर्मत	मिटर	१२००			
६	स्वास्थ इकाइ कार्यालय स्थापना	कोठा	३			
७	फिल्टर खरिद वितरण	गोटा	५००			
८	पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धी गोष्ठी	ब्यक्ति	१५०			
९	गरिव टुहुरा विद्याथीहरुलाइ छात्रबृत्ति	ब्यक्ति	२००			
१०	स्वास्थ्य औषधी खरिद	पटक	१०			
११	बहुन्थला सिस्ने आकाशे खानेपानी टंकि निर्माण	गोटा	१५			
१२	जेष्ठ नागरिक सम्मान	ब्यक्ति	१००			
१३	वडा स्तरीय खेलकुद	पटक	५			
१४	अपाङ्गलाइ आबश्यक सामाग्री वितरण	ब्यक्ति	३०			
१५	शिक्षकहरुलाइ तालिम	ब्यक्ति	३५			
पूर्वाधार विकास						
१	गोगनपानी जोशिना छहरा हुदै गापा जोड्ने सडक	मिटर	१८००			
२	दिपलमारे जोशिना कृषि सडक	मिटर	३०००			
३	जाडुखोला उपरकोट मालागाउँ देउवागाउँ सडक	मिटर	३५००			
४	गैंडा निकाने तिमुली बुस हतौला कृषि सडक	मिटर	७०००			

५	थकलाडी जोशिना खलुवा सडक	मिटर	७०००			
६	वनताल देखि जनता प्रा वि हुदै सिरोटा गोथला सडक	मिटर	२५००			
७	वडा कार्यालयको जमिन खरिद नामसारी घेरबार निर्माण	रोपनी	५			
८	वडा कार्यालयको सभा हल सहितको भवन निर्माण	कोठा	७			
९	आधुनिक पोषण कृषक समुहको २ कोठे भवन निर्माण	कोठा	२			
१०	जनशक्ति सामुदायिक संस्थाको २ कोठे भवन निर्माण	कोठा	२			
११	नेपाल टेलिकमको टावर निर्माणा	गोटा	१			
१२	सिद्ध बाबा प्रा वि को २ कोठे भवन निर्माण	कोठा	२			
१३	गोथला खलुवा कृषि सडक	मिटर	२०००			
१४	आमखेत सिँचाइ कुलो निर्माण	मिटर	१२००			
१५	खुम्तोला कृषि सडक	मिटर	१०००			
१६	वनताल सिँचाइ कुलो	मिटर	१२००			
१७	अतरोडा तोली कृषि सडक	मिटर	१३००			
१८	मेलखर्क खिन्तेगडा पर्यटन सडक	मिटर	१६००			
१९	नि:शुल्क सोलार वितरण	गोटा	१२५			
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन						
१	सामुदायिक वनमा घाँसका विरुवा बृक्षारोपन	गोटा	३६०००			
२	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी गोष्ठी	व्यक्ति	१२५			
३	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धी गोष्ठी	व्यक्ति	१२५			
४	जुठ्यान तथा फोहर खाडल निर्माण	घर	३५०			
५	चतुरमाला सामुदायिक वनमा अग्नी रेखा	मिटर	३०००००			
६	पानीका मुहानमा बृक्षारोपन	बोट	१००००			
७	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी गोष्ठी	व्यक्ति	१२५			

संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	कम्प्युटर तालिम ३ महिने	व्यक्ति	७०			
२	महिला दलित जनजातिका लागी ३ महिने सिलाइ कटाइ तालिम	व्यक्ति	७५			
३	लेखा व्यवस्थापन तालिम	व्यक्ति	१२५			
४	वेतबाँस डोका डाला तालिमा	व्यक्ति	३५			
५	हावस वायरिङ तालिम	व्यक्ति	४०			
६	ड्राइभिङ तालिम	व्यक्ति	३५			
७	कार्पेन्टर तालिम	व्यक्ति	३५			
८	सासु बुहारी गोष्ठी	व्यक्ति	१७५			

वार्ड न. २

क्र.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	आँपखेती, अमिलो, लसुन, आलु	घरधुरी	३०५			७००० विरुवा
२	कृषि औजार तथा उपकरण खरिद	घरधुरी	२००			६००० थान
३	कृषि समुह गठन तथा सिपमुलक तालिम	वडा	७			१५ दिने प्रशिक्षण
४	गाङखेतमा असिग्राम देवताको मन्दिर निर्माण	संख्या	१		१००००००	
५	पाशा समैजी मन्दिर निर्माण	संख्या	१		१००००००	
६	श्रीकोट नागरिक सचेतना केन्द्रको भवन क्षेत्रमा खानेपानी योजना घेरबार निर्माण	संख्या	१		५००००	
७	जिम्दार मन्दिर परिसर भित्र घेरबार तथा खानेपानी योजना निर्माण	संख्या	१		६०००००	
८	सहकारी संस्था भवन निर्माण योजना तथा तालिम सम्बन्धी कक्षा संचालन	घरधुरी	३००		६०००००	

९	तिज, गौरा, नारी दिवस, होली र श्रीकृष्ण जनमास्टमी सम्बन्धी कार्यक्रम योजना	घरधुरी	३००		१०००००	
१०	पातलमा सिँचाइ योजना	परिवार	१८		१५०००००	
११	श्री हलानेधुरामा श्री असिग्राम मन्दिरलाइ पर्यटकीय क्षेत्र घोषणा	गापा	२		१००००००००	आलिताल गापा र अमरगढी नपा
१२	महाभारत संरक्षण संम्बर्द्धन कार्यक्रम	घरधुरी	३०५		१००००००००	
१३	पशुपंक्षीको संरक्षण सम्बर्द्धन कार्यक्रम	घरधुरी	३००		५००००००	
१४	जलश्रोत संरक्षणका लागी बृक्षारोपन कार्यक्रम	घरधुरी	३००		३०००००००	
१५	उद्योग, हातेकागज उत्पादन कार्यक्रम	संख्या	१		१०००००००	वडा कार्यालय नजिक
१६	खनिज सम्पदा अन्तर्गत खोज तथा अनुसन्धान					प्राविधिक अनुसन्धान
१७	गोठ सुधार कार्यक्रम	घरपरिवार	३०५		१५००००००	
सामाजिक विकास						
१	१ देखि ६ वडा अन्तर्गतका विद्यालयमा कक्षाकोठा तथा भवन ब्यवस्थापन	वटा	६		६००००००	१ कोठे
२	फिल्ड निर्माण	वटा	६		३००००००	
३	शौचालय निर्माण योजना	वटा	६		१२००००	
४	बाल बिकास भवन निर्माण र शौचालय निर्माण	वटा	१		१२०००००	
५	फर्निचर खरिद				८०००००	२० बैञ्च र ४ कुर्सि टेबल
६	आयुर्बेदिक कलेज उनिबोट	संख्या	१		१००००००००	४ कोठे ब्लक
७	खानेपानी प्रत्येक टोलमा छुटपिट					
८	खानेपानी तथा वडा सरसफाइ घोषणा कार्यक्रम					वडा नं २ भित्र

९	ल्याब मेशिन गाङखेत स्वास्थ्य चौकी					
१०	पोषण अभियान कार्यक्रम	घरधुरी	३०५			
११	लैंगिक समानता तालिम	व्यक्ति	२९००			
१२	औषधी खरिद					स्वास्थ्य सेवा
१३	युवा लक्षित कार्यक्रम	व्यक्ति	१५०			
१४	युवा क्लब ब्यबस्थापन	भवन	१			भवन निर्माण
१५	रोजगार सृजना कार्यक्रम	व्यक्ति	२००			
१६	खेलकुद व्यवस्थापन	व्यक्ति	७५			प्रशिक्षकव्दारा तालिम
१७	बालबालिका तथा किशोर किशोरीहरुलाइ सिपमुलक तालिमको ब्यबस्थापन	व्यक्ति	१००			मोबाइल मर्मत,सिलाइ काटाइ र ब्युइटिपार्लर
१८	अपाङगता भएका ब्यक्तिहरुलाइ अध्ययन अध्यापनको छुट्टै ब्यवस्था रोजगारको अवसर सीप मुलक तालिमको ब्यवस्था	व्यक्ति	२५			
१९	सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गत नेपाल सरकारको नीति कार्यक्रम अनुरुप भत्ता प्राप्त गर्नेबाट बञ्चित ब्यक्तिहरुलाइ तथ्यंक सूचीमा समाबेश गर्ने					
२०	महिला तथा सामाजिक अन्तरगत महिला सञ्जालको भूमिका सामाजिक क्षेत्रमा हक अधिकार सुनिश्चित गरी सार्बजनिक रुपमा क्रियाशिल					
२१	अन्यय तथा अपराधिक क्रियाकलापहरुमा नियन्त्रण					
२२	जेष्ठ नागरिकहरुलाइ सम्मान	व्यक्ति	४५			

२३	अनुभवी प्रशिक्षकव्दारा युवाहरुलाइ १ हप्ता तालिमा					
पूर्वाधार विकास						
१	उर्जा दहगाउँ लघु जलविद्युतको पूर्ण व्यवस्थापन	घरधुरी	३०५			
२	मेशिन उपकरण खरिद					
३	विद्युत पोलको व्यवस्था	गोटा	२५०			
४	ट्यांकी मर्मत					
५	उनीकोटमा एन टी सी टाउर निर्माण	गोटा	१			
६	विज्ञान तथा प्रविधि विज्ञान सामाग्री मा वि तहमा	विद्यालय	१			
७	ग्रामिण कृषि सडक					
८	शहरी विकास					
९	ग्रामिण विकास बैंक					
१०	डोबरागाउँ पुनः निर्माण, बाढी,पहिरो क्षतिग्रस्त क्षेत्र					
११	आवस तथा बस्ति विकास(होम स्टेको व्यवस्थापन	घरधुरी	१२			
१२	राष्ट्रिय विद्युत प्रशारण लाइनबाट सेवा बञ्चित क्षेत्र					सबै वडामा
१३	संचारमा सुविधा नपुगेको क्षेत्र पहिचान					वडा स्तरमा
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन						
१	सामुदायिक वन व्यवस्थापन	संख्या	१			
२	महाभारत वन संरक्षण कार्यक्रम					
३	बृक्षारोपन अभियान					प्रत्येक टोलभरी
४	उर्जा केन्द्रित क्षेत्रमा तटबन्धको व्यवस्था					
५	सडक निर्माण कार्य गर्दा जोखिमपूर्ण क्षेत्रमा टोल बस्तिको					

	संरक्षणको लागी तेली गाउँमा बाँध तथा जलाधार ब्यबस्थापन					
६	वातावरण संरक्षण बसेली र तेलिगाउँमा सुखा क्षेत्रमा बृक्षारोपन कार्यक्रम					
७	फोहरमैला ब्यवस्थापनमा खाडलको ब्यवस्थापन गर्ने र कार्यालय, संघ संस्था, उद्योग ब्यवसाय भएको क्षेत्रमा कन्टेनरको ब्यवस्था गर्ने					
८	जलवायु परिवर्तन, मौसम सम्बन्धी प्राविधिक प्रविधि अबलम्बन गर्ने					वडा स्तरीय
९	जलउत्पन्न प्रको नियन्त्रण					
१०	विपद् ब्यवस्थापन अन्तर्गत वातावरण तथा विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, सुधारिएको चुलो, विपद अउनु भन्दा पूर्वतयारीको अवस्था र कार्यविधिमा स्पष्टता					
११	चेतनामुलक अभिमुखिकरण गोष्ठी					
संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	राष्ट्रिय एकताको संरक्षण र सम्बर्द्धन पहिचान					वडा स्तर
२	शान्ति र सुव्यवस्था सम्बन्धी तालिमको ब्यवस्था					वडा स्तर
३	सन्तुलित विकास एकै टोल र बस्ति समेट्ने गरी विकास निर्माण गर्ने					
४	भ्रष्टचारलाइ रोकथाम गर्ने प्रविधि सम्बन्धी अभिमुखिकरण					
५	मानव वेचविखन नियन्त्रण सम्बन्धी चेतना अभिबृद्धि					

वार्ड न. ३

क.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	बैमौसमी तरकारी खेती	घरधुरी	३००			
२	सिँचाइ कुलो नहर	घरधुरी	२०			
३	फलफुल डाले घाँस	संख्या	३			
४	कागती खेती	घरधुरी	१५			
५	मसला उद्योग	संख्या	३			
६	होम स्टे	घरधुरी	१०			
७	हिल होम स्टे	घरधुरी	५			
८	अदुवा बेसार खेती	घरधुरी	२०			
९	हिउँदे फलफुलका बोटविरुवा वितरण(ओखर, अनार, नास्पति	विरुवा	१५००			
१०	मौसम सुन्तला केरा खेती	घरधुरी	५०			
११	आँप लिचि खेति	घरधुरी	५००			
१२	उन्नत खालको जसी गाइपालन	घरधुरी	२५			
१३	उन्नत खाले बोका	घरधुरी	५०			
१४	उन्नत खाले भैंसी	घरधुरी	५०			
१५	लोकल कुखुरापालन	घरधुरी	३००			
१६	बाख्रापालन	घरधुरी	७५			
१७	मौरीपालन	घरधुरी	१७५			
१८	माछापालन	घरधुरी	२५			
१९	बंगुरपालन	घरधुरी	२५			
२०	पोलिहाउस तरकारी उत्पादन	घरधुरी	२०८			
२१	बालुवा गिट्टी					
२२	आलिताल व्यवस्थापन	गापा	१			
२३	मौरी घार उद्योग	जना	५			
२४	आधुनिक घट्ट	जना	२५			
२५	आलु पकेट क्षेत्र विकास	टोल	१५			

२६	उन्नत खालको मकै पकेट क्षेत्र	टोल	२५			
२७	फर्निचर उद्योग	संख्या	२			
२८	मुहान संरक्षण	टोल	२५			
२९	नदि नियन्त्रण	ठाउँ	१५			
३०	खहरे खोला नियन्त्रण	ठाउँ	१५			
३१	टेक्टर	टोल	२५			
३२	थ्रेसर	टोल	२५			
३३	मकै छुट्टाउने	टोल	३५			
३४	कंक्रिट उद्योग	संख्या	५			
सामाजिक विकास						
१	खानेपानी मर्मत योजना	टोल	५०			
२	नाउला मर्मत	ठाउँ	१५			
३	गाउँ क्लिनिक भवन	संख्या	३			
४	घाँस काट्ने मेशिन	टोल	५०			
५	धान काट्ने मेशिन	टोल	५०			
६	स्वास्थ्य भवन निर्माण	संख्या	१			
७	धान गहुँ उडाउने पंखा	ठाउँ	१०			
८	विद्यालय भवन निर्माण	संख्या	१०			
९	जेष्ठ नागरिक र एक्कल महिला पुरुष	जना	२५०			
१०	खेलकुद महिला आश्रम सुरक्षा तालिमा	जना	१५०			
११	महिला अभिमुखिकरण तालिम छाउपडी तथा छुवाछुत तालिमा	जना	२५०			
१२	बाल अधिकार सम्बन्धी अभियान	जना	१५०			
१३	युवा युवतिलाइ सीपमुलक तालिमा	जना	१००			
१४	कम्प्युटर तालिमा	जना	१५०			
१५	टोल स्तरीय सुरक्षा गठन	जना	७५			
१६	टोल स्तरीय युवा परिचालन	संख्या	१०			
१७	महिला सञ्जाल गठन	संख्या	१५			

पूर्वाधार विकास						
१	सोलार वितरण	घरधुरी	४०			
२	विद्युत	सबै				
३	सडक					
४	विज्ञान तथा प्रविधिलाइ सफ्टवेयर एप्स व्दारा वडाका गतिविधि हेर्न सकिने					
५	शहरी विकासमा भवन घर निर्माण गर्ने					
६	पहिरो आउने संभावित क्षेत्रमा बृक्षारोपन गर्ने र खाली ठाउँमा पनि बृक्षारोपन गर्ने					
७	मुहानहरुमा संरक्षण तथा बृक्षारोपन गर्ने					वडा भरी
८	सार्वजनिक स्थानहरुमा फोहर राख्ने डष्टविनहरु राख्ने र फोहर सम्बन्धी तालिम तथा फोहर ब्यवस्थापन गर्ने					वडा भरी
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन						
१	घरको खर छाना हटाउन कर्कटपाताको ब्यबस्था गर्ने			१	घरको खर छाना हटाउन कर्कटपाताको ब्यबस्था गर्ने	
२	स्थानीय बजार ब्यबस्था			२	स्थानीय बजार ब्यबस्था	
३	बृक्षारोपन			३	बृक्षारोपन	
४	जलधार क्षेत्र संरक्षण			४	जलधार क्षेत्र संरक्षण	
५	विपद् व्यवस्थापन अभिमुखिकरण			५	विपद् व्यवस्थापन अभिमुखिकरण	

६	मत्स्य संरक्षण			६	मत्स्य संरक्षण	
७	विपद् व्यवस्थापन कोष			७	विपद् व्यवस्थापन कोष	
८	विपद् व्यवस्थापनका लागि जाली, तार जाली र जैविक तटबन्ध निर्माण			८	विपद् व्यवस्थापनका लागि जाली, तार जाली र जैविक तटबन्ध निर्माण	
संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	घुम्ति शिविर					
२	घट्न दर्ता अभियान					
३	सासु भत्ता वितरण टोल टोलमा वितरण					
४	नागरिकता वितरण टोली शिविर					
५	भ्रष्टचार विरुद्ध अभियान					
६	नेतृत्वा विकास सम्बन्धी तालिम					
७	मेलमिलाप समितिलाइ अभिमुखिकरण					

वार्ड न. ४

क.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	कृषि व्यवसाय तरकारी खेती	घरधुरी	१००			
२	फलफुल खेती	घरधुरी	१००			

३	उन्नत बोका वितरण तथा खोर व्यवस्थापन	घरधुरी	२००			
४	उन्नत गाइपालन तथा गोठ सुधार	घरधुरी	२००			
५	उन्नत भैसीपालन तथा गोठ सुधार	घरधुरी	५०			
६	लोकल उन्नत कुखुरापालन	समुह	१६			
७	मौरीपालन	घरधुरी	२००			
८	सिँचाइ कुलो र पोखरी निर्माण	घरधुरी	१००			समुहमा
९	जडिबुटी खेति	घरधुरी	१००			समुहमा
१०	समैजा देवता जिम्दार थान	संख्या	५			
११	मकै छोडाउने मेशिन	संख्या	२०			समुहमा
१२	चम्पा पावर टेलर	संख्या	१२			
१३	थ्रसर मेशिन	संख्या	४			
१४	वन पैदावरमा आधारित उद्योग	संख्या	२०			
१५	चिउराबाट वाइन, जुस र साबुन उद्योग	संख्या	५०			
१६	मसला र अचार उद्योग	संख्या	२			
१७	अर्गानिक मह प्रशोधन उद्योग	घरधुरी	२००			
१८	आलु चिप्स उद्योग	जना	१२			
१९	वेतबाँसका हस्तकला उद्योग	जना	२०			
२०	दूध संकलन र मिठाइ आइसक्रिम	जना	५०			
२१	केरा खेती विस्तर	घरधुरी	२००			
सामाजिक विकास						
१	विद्यालयको घेरबार	किमी	३			
२	विद्यालयको भवन निर्माण	संख्या	५			
३	प्राविधिक शिक्षालय स्थापन	संख्या	१			
४	छात्रबृत्ति दलित गरिवका बालबालिका	जना	५०			
५	खानीपानी	समुह	२०			
६	स्वास्थ्य सम्बन्धी कृयाकलाप	टोल	२०			
७	युवाहरुका लागी सीपमुलक	जना	२००			

	कार्यक्रम					
८	बालबालिका तथा किशोर किशोरीहरुका लागि सरसफाइ तथा सिपमुलक तालिम	जना	२००			
९	फरक क्षमता भएकालाइ सीप मुलक तालिम	जना	२५			
१०	महिला हिंसा सम्बन्धी तालिम	जना	१२०			
११	तिज बिशेष गौरा विशेष कार्यक्रम	जना	२००			
१२	जेष्ठ नागरिकलाइ सम्मान	जना	३००			
१३	खेलकुद बलिबल क्रिकेट	स्थान	१०			
पूर्वाधार विकास						
१	विद्युत जडान छुटफुट	स्थान	१०			
२	सडक सञ्जाल स्तर उन्नति र नया सडक	किमि	३०			
३	सूचनापाटी सबै योजनाको	टोलमा	५२			
४	शहरी विकास टाउन प्लानिङ	संख्या	१			
५	सडक तथा बजार क्षेत्रमा बस बिसौनी र शौचालय निर्माण	संख्या	२			
६	जिम्दार थान देखि वेलामाडी गोरेटो	किमि	२			
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन						
१	बृक्षारोपन घाँस, अम्रिसो, नेपियर, बेतबाँस, तेजपात	वडा	२			
२	जिम्दार थान जलधार संरक्षण	स्थान	१			
३	सामुदायिक वन, धार्मिक वन तथा कबुलियती वनहरुलाइ वन डडेलो चरिचरण मुक्त बनाउने	संख्या	३			
४	जलधार संरक्षण सम्बन्धी गोष्ठी	समुह	१०			
५	फोहर मैला व्यवस्थापनका लागी बजार क्षेत्र विद्यालय लगायतका क्षेत्रमा डस्टविन राख्ने	संख्या	५०			

६	विपद् जोखिम बस्तिहरुमा तारजाली तथा जैविक बारहरु निर्माण गर्ने	किमि	५			
संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	समुह तथा बस्तिहरु र जन प्रतिनिधिहरुलाइ क्षमता अभिबृद्धि गर्ने	जना	२००			
२	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	संख्या	५			
३	सूचनापाटी तथा होडिङबोर्ड	संख्या	१०			
४	भ्रष्टचार विरुद्ध तालिम	जना	२००			
५	सहकारी स्थापना र तालिम	जना	४००			
६	धर्म तथा सतसंघ स्थापना गर्ने	जना	१००			

वार्ड न. ५

क.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	उन्नत बीउ विजन वितरण	घरधुरी	३१२			
२	कृषक समुहलाइ आधुनिक यन्त्र उपकरण वितरण	समुह	९			
३	एक घर एक पोलिहावस निर्माण	घरधुरी	५१७			
४	सामुदायिक वन बृक्षारोपन	संख्या	७			
५	एक टोल एक नर्सरी स्थापना	टोल	१३			
६	कबुलियति वन ब्यवस्थापन	घरधुरी	१७			
७	सार्वजनिक गार्डेन निर्माण	संख्या	१			
८	उन्नत जसी गाइ र मुर्ना भैंसी आर्थिक अनुदान कार्यक्रम	घरधुरी	२००			
९	एक घर एक गोठ सुधार कार्यक्रम	घरधुरी	३००			
१०	एक ब्यक्ति एक बृक्षारोपन कार्यक्रम					

११	कृषि सम्बन्धि बिज्ञ जेटिए को दर्बन्दी					
१२	एक गाउँ एक कृषि उपजकेन्द					
१३	मकै पकेट क्षेत्र घोषणा	घरधुरी	४५०			
१४	बाख्रापालन सहयोग	घरधुरी	५०			
१५	उन्नत मल विउ सहयोग	घरधुरी				
१६	कुखुरापालन सहयोगन	घरधुरी	१७			
१७	माहुरीपालन सहयोग	घरधुरी	१०			
१८						
सामाजिक विकास						
१	वडा स्तरीय खेलकुद मैदान निर्माण					
२	वडा स्तरीय कवडी हल निर्माण					
३	खेलकुद भवन निर्माण					
४	विद्यालय घेरबार	विद्यालय	४			
५	किशोर किशोरीहरुलाइ स्वास्थ्य सम्बन्धि तालिम	जना	१२०			
६	बाल बालिकाहरुलाइ कम्प्युटर सम्बन्धि तालिम	जना	५०			
७	जेष्ठ नागरिकहरुलाइ बृद्धाश्रम स्थल निर्माण	संख्या	१			
८	सुनौलो हजार दिनका आमाहरुलाइ विउविजन, फिल्टर र कुखुरा वितरण	जना	२५०			
पूर्वाधार विकास						
१	सिराडी पर्शेरावल विद्युत विस्तार	घरधुरी	९५			
२	विद्युत फलामे पोल ब्यवस्थापन	पोल	६०			
३	सिराडी पर्शेरावल ट्रान्सफर्मर	संख्या	१			
४	सुनखोल सतिचउर सिंचाइ कुलो निर्माण	रोपनी	१००			
५	जेहल सिँचाइ कुलो	रोपनी	४०			
६	गुरेनी बराल सिँचाइ कूलो	रोपनी	३०			

७	सामुदायिक भवनमा शौचालय	संख्या	५			
८	बरपिपल बेलडाडी सोर्यवत्ति जडान					
९	सुन्दर नगर सिँचाइ योजना	हेक्टर	१७०			
१०	गोदाम गोलेधर सडक स्तरोन्नति ९ग्राभेल०					
११	मसुरी खेत सिँचाइ मर्मत	रोपनी	२५०			
१२	अहालतिलेता रङ्गन सडक	किमि	१.५			
१३	जालतिलेता लिफ्ट सिँचाइ					
१४	बाहिरीसेन लिफ्ट सिँचाइ					
१५	सरस्वति माबि मा फर्निचर					डेस्क १५०, बेन्च ५०
१६	सरस्वति माबि मा छात्रबास निर्माण	कोठा	४			
१७	ढकनी सिँचाइ योजना					
१८	लुइया सिँचाइ योजना	घरधुरी	१२			
१९	जिठिजला सिँचाइ योजना	रोपनी	२३०			
२०	मणिलाजाला सिँचाइ योजना	रोपनी	२५०			
२१	प्रशिरावल सिँचाइ पोखरी	घरधुरी	१७			
२२	घट्टेजाला सिँचाइ योजना	घरधुरी	१५			
२३	तिपजाला सिँचाइ योजना	रोपनी	४७			घरधुरी ४०
२४	मौरीखेत सिँचाइ योजना	रोपनी	३५			घरधुरी १३
२५	बाहिरिसेन सिम रङगुन सडक	किमि	२			
२६	जमनागोठ सिँचाइ योजना	रोपनी	८०			घरधुरी ५
२७	बाहिरिसेन खानेपानी मुहान संरक्षण	घरधुरी	१३८			
२८	भगवति प्रावि प्रशेरावल भवन निर्माण	कोठा	२			
२९	बलवान प्रावि भवन निर्माण	कोठा	२			
३०	बास खानेपानी मर्मत	किमि	३			घरधुरी १९
३१	डिप बोरिङ भावर	घरधुरी	१३७			
३२	सिमखेत सिँचाइ योजना	किमि	३			घरधुरी ४७

३३	गुरेनी सिँचाइ योजना	किमि	२			
३४	मल्लोखेडा सिँचाइ योजना	रोपनी	२३५			
३५	सौर्यबत्ति भित्रिसेन गोलोधार	संख्या	१०			
३६	जमनगोठ रंगुन नदि झोलुङ्गे पुल निर्माण	मिटर	१२०			
३७	सुनखोला गोदाम पक्की बाटो	मिटर	१५०			
३८	बाहिरिसेन भित्रिसेन भावर खुल्वसिँचाइ योजना	रोपनी	२५००			७४७ घरधुरी
३९	केनघारी भावन तिलोता नहर सिँचाइ योजना	रोपनी	१३००			१७५ घरधुरी
४०	सिरादी घ्यादी पशेरा बल सडक विस्तार सुधार	किमि	१३			
४१	जाल्टुँडा सिरादी सैन सडक	किमि	२०			
४२	काफलि भित्रिसेन बाहिरिसेन बृहत खानेपानी योजना	किमि	९			७४७ घरधुरी
४३	मणेला समैजी मन्दिर निर्माण	संख्या	१			
४४	गोदाम भावर झोलुङ्गे पुल	संख्या	१			
४५	बलवान मन्दिर निर्माण	संख्या	१			
४५	बेलडाडी शिव मन्दिर घेरबार च्यानल गेट	संख्या	१			
४६	जिम्वादर देवता मन्दिर निर्माण तिलेता	संख्या	१			
४७	वडा कार्यालय भवन निर्माण	कोठा	१			
४८	कृषि भवन निर्माण	कोठा	५			
४९	स्वास्थ्य भवन निर्माण	संख्या	१			
५०	पशु भवन निर्माण	कोठा	५			
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन						
१	बृक्षारोपन	संख्या	५०००			
२	खानेपानी मुहान संरक्षण	मुहान	१२			
३	बिपद् व्यवस्थापन तालिम	जना	२५०			
४	फोहरमैला व्यवस्थापन९कन्टेनर०	संख्या	२५			

संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	मानव अधिकार सम्बन्धी तालिम	जना	१००			
२	नेतृत्व विकास सम्बन्धी तालिम	जना	१५०			
३	न्याय सम्बन्धी मेलमिलाप कार्यकर्ता तालिम	जना	१५			

वार्ड न. ६

क्र.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	गोठ भकारो सुधार योजना	घरधुरी	६००			
२	अदुवा खेती विस्तार योजना	कुइन्टल	२०००			
३	उन्नत जातको केरा खेती	घरधुरी	२००			
४	अमिलो कागत खेती विस्तार	घरधुरी	६०			
५	पोलिहावस निर्माण	संख्या	३००			
६	मौरीपालन व्यवसाय विस्तर	घरधुरी	२००			
७	लोकल कुखुरापालन व्यवसाय विस्तार	घरधुरी	६			
८	उन्नत जातको बाखापालन व्यवसाय विस्तार	घरधुरी	३००			
९	जसी गाइपालन व्यवसाय विस्तार	घरधुरी	३००			
१०	उन्नत जातको भैंसीपालन व्यवसाय विस्तार	घरधुरी	३००			
११	बाखा सुधार योजना	घरधुरी	१००			
१२	तरकारी खेती विस्तार	घरधुरी	२००			
१३	उखु खेती विस्तार	घरधुरी	२००			
१४	फलफुल खेति विस्तार	घरधुरी	३००			
१५	बंगुरपालन योजना	घरधुरी	१००			
१६	दूध संकलन केन्द्र	संख्या	३			
१७	उखु प्रशोधन केन्द्र	संख्या	२			

१८	कटानी पिसानी मिल	संख्या	३			
१९	दूध डेरी संचालनका लागी डी फ्रीज वितरण	सहकारी	२			
२०	चम्फा टेक्टर खरिद योजना	संख्या	३०			
२१	मसला उद्योग	संख्या	२			
२२	भैसिपालन	घरधुरी	२००			
२३	बाखापालन	घरधुरी	३००			
२४	केरा खेती विस्तर योजना धौलीगडा	घरधुरी	४०			प्रदेश तथा संघिय सरकारमा माग गरिएको
२५	मौरीपालन योजना भरकँडा र चिउरे		१००			प्रदेश तथा संघिय सरकारमा माग गरिएको
२६	जसी गाइपालन दोबाटा	संख्या	५०			प्रदेश तथा संघिय सरकारमा माग गरिएको
सामाजिक विकास						
१	सिद्ध भगवति माबि दोबाटा छात्राबास निर्माण	कोठा	६			
२	सिद्ध भगवति माबि दोबाटा खेलमैदान निर्माण	संख्या	१			
३	सिद्ध भगवति माबि दोबाटा कम्प्युटर प्रयोगशाला निर्माण	कम्प्युटर	४०			
४	सिद्ध भगवति माबि दोबाटा पुस्तकालय भवन निर्माण	कोठा	२			
५	सिद्ध भगवति माबि दोबाटा फर्निचर सहयोग	संख्या	१०			
६	श्री रौलेश्वर प्रावि फल्लेखर्कको खेलमैदान निर्माण	संख्या	१			
७	श्री रौलेश्वर प्रावि फल्लेखर्कको शौचालय निर्माण	कोठा	२			

८	श्री रौलेश्वर प्रावि फल्लेखर्कको फर्निचर सहयोग	थान	१००			
९	सरस्वति प्रावि नदिगडाको खेलमैदान निर्माण	वर्गमिटर	१००			
१०	सरस्वति प्रावि नदिगडाको फर्निचर सहयोग	थान	१००			
११	सरस्वति प्रावि नदिगडाको खोल नियन्त्रण योजना	मिटर	१००			
१२	श्री जगदम्बा प्रावि बास्कोटाको फर्निचर सहयोग	थान	१००			
१३	गणेश आावि धिमडाको फिल्ड घेरबार	मिटर	२००			
१४	शंकर केदार आावि झरकाँडाको फर्निचर सहयोग	थान	१००			
१५	गट्टीघाड बालविकास केन्द्रको खेलमैदान निर्माण	मिटर	१००			
१६	खोप केन्द्र स्थापना	कोठा	१			
१७	खोप केन्द्र स्थापना	कोठा	१			
१८	दोबाटा खानेपानी योजना	किमि	२			
१९	सावखान खानेपानी योजना	किमि	३			
२०	अस्लाडी खानेपानी योजना	किमि	१			
२१	होरसिमल खानेपानी योजना	किमि	१			
२२	डोब खानेपानी योजना	किमि	१			
२३	फाल्लेखर्क खानेपानी योजना	किमि	२			
२४	गौजना खानेपानी योजना	किमि	२			
२५	रन्तोला लिफ्ट खानेपानी योजना	किमि	१			
२६	नदिगडा खानेपानी योजना	किमि	१			
२७	घरखेडा छिडा तितरे खानेपानी योजना	किमि	३			
२८	मेलतोला खानेपानी योजना	किमि	२			
२९	प्लाष्टिक टैंकी निर्माण	संख्या	१००			

३०	पोखरी खानेपानी योजना	धारा	६०			
३१	मेलखानी नाउलो निर्माण योजना	संख्या	१			
३२	दह नाउलो निर्माण योजना	संख्या	१			
३३	दमार नाउलो निर्माण योजना	संख्या	१			
३४	भौना खानेपानी निर्माण योजना	किमि	२			
३५	घट्टिगाड खानेपानी निर्माण योजना	किमि	२			
३६	तुसार खोला खानेपानी निर्माण योजना	किमि	१			
३७	सिमल चौर खानेपानी टैंकी निर्माण योजना	किमि	१।५			
३८	चनौराज मन्दिर निर्माण योजना	कोठा	२			
३९	बिष्णु मन्दिर निर्माण योजना	संख्या	१			
४०	भगवति निर्माण योजना	संख्या	१			
४१	सिद्धबेजनाथ मन्दिर निर्माण योजना	संख्या	१			
४२	मालिका मन्दिर घेरबार	संख्या	१			
४३	ननरै देवताको मन्दिर निर्माण	संख्या	१			
४४	वरपिपल चौतारी निर्माण	संख्या	१			
४५	सिन्दुरेखान वरपिपल चौतारी र मन्दिर निर्माण	संख्या	१			
४६	महिलाहरुका लागी सीपमुलक तालिम	घरधुरी	२००			
४७	दलितहरुका लागी सीपमुलक तालिम	घरधुरी	१००			
४८	जनजातिका लागी सीपमुलक तालिम	घरधुरी	५०			
४९	छाउपडी प्रथा सम्बन्धी अभिमुखिकरण	घरधुरी	७००			
५०	एकल महिलाका लागी जिवननिर्बाह सीपमुलक तालिम	जना	६०			
५१	बिरामी जेष्ठ नागरिकहरुका लागी राहतको व्यवस्था	जना	५०			

५२	विद्यालयहरुमा फोहर फाल्ने खाल्डोको व्यवस्था	संख्या	७			
पूर्वाधार विकास						
१	दोबाटा डोब हुदै हडरेबासबाट कैलालिको तितरे जोड्ने कृषि सडक निर्माण योजना	किमि	१०			
२	नदिगडाबाट धानछरे हुदै पनपाको प्याउली वन जोड्ने कृषि सडक निर्माण योजना	किमि	५			
३	फल्लेखर्क ढुङगेनी कृषि सडक निर्माण योजना	किमि	६			
४	अम्लेगडाबाट घट्टीगाड जोड्ने कृषि सडक	किमि	६			
५	मूलपानी सिँचाइ योजना	किमि	२			
६	घरगेडा सँचाइपोखरीनिर्माण योजना	किमि	५			
७	गौजना सिँचाइ पोखरी निर्माण योजना	किमि	५			
८	बसन्त हरियाली सामुदायिक वनको भवन निर्माण	कोठा	९			
९	सिद्धनाथ सामुदायिक वनको भवन निर्माण	कोठा	१			
१०	सुरपाल सामुदायिक वनको भवन निर्माण	कोठा	९			
११	परिवर्तनशील युवा क्लवको भवन निर्माण		१			
१२	रौलेश्वर महिला समुहको भवन निर्माण		१			
१३	आमा समुहको भवन निर्माण		१			
१४	दलित परिवारको घर निर्माण	संख्या	५०			
१५	सिद्धभगवति बचत तथा कृषि समुहको भवन निर्माण	संख्या	१			

१६	भगवती आमा समुहको भवन निर्माण		१			
१७	जय लक्ष्मी आमा समुहको भवन निर्माण		१			
१८	भुवनेश्वरी आमा समुहको भवन निर्माण		१			
१९	सिद्धबाबा युवा क्लबको भवन निर्माण		१			
२०	लालिगुराँस कृषक समुहको भवन निर्माण		१			
२१	डावरपानी धुरामा स्काइ र नमस्ते टावर निर्माण योजना		१			
२२	सेरी भातेटुक्रा बसनी सडक	किमि	५			
२३	घोडखान अत्यखर्क सडक	किमि	६			
२४	घिमडा कैलाली सडक	किमि	२०			
२५	सेरी घिमडा सडक स्तरोन्नती	किमि	५			
२६	सिँचाइ पोखरी फल्याखर्क	संख्या	१०			
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन						
१	सबै सामुदायिक वन तथा कबुलियति वन संरक्षणका लागी काँडे तारबार तथा बृक्षारोपण योजना	किमि	५०			
२	पहिरो जोखिमयुक्त ठाउँमा पहिरो नियन्त्रणका लागी तारजाली निर्माण योजना	थान	२०००			
३	डावरी मुहान संरक्षण		१			
४	होरसिमल खानेपानी मुहान संरक्षण		१			
५	गौजना खानेपानी मुहान संरक्षण		१			
६	सल्लेबास र खालिगडा मुहान संरक्षण		१			
७	रन्तोला खानेपानी मुहान संरक्षण		१			

८	कृयापानी खानेपानी मुहान संरक्षण		१			
९	अम्लेगडा खानेपानी मुहान संरक्षण		१			
१०	घरखेडा मुहान संरक्षण		१			
११	गोगनखर्क धारीगडा नर्सरी काफलसैना खानेपानी मुहान संरक्षण		१			
१२	हडरेबास खानेपानी मुहान संरक्षण		१			
संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	समुह तथा बस्तिहरु र जन प्रतिनिधिहरुलाइ क्षमता अभिबृद्धि गर्ने	जना	२००			
२	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	संख्या	५			
३	सूचनापाटी तथा होडिङबोर्ड	संख्या	१०			
४	भ्रष्टचार विरुद्ध तालिम	जना	२००			
५	सहकारी स्थापना र तालिम	जना	४००			
६	धर्म तथा सतसंघ स्थापना गर्ने	जना	१००			

वार्ड न. ७

क्र.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	जसी गाइपालन	घरधुरी	१५०			
२	उखु खेती	रोपनी	१०००			
३	केरा खेती	रोपनी	५००			
४	मसलाजन्य खेती	कुइन्डल	२०००			
५	औषधी जन्य विरुवा रोपन	संख्या	५०००			

६	कृषि औजार ट्र्याक्टर	संख्या	५०			
७	अति विपन्न परिवारलाइ खाद्यन्न वितरण	घरधुरी	१००			
८	गोठ सुधार कार्यक्रम	घरधुरी	१००			
९	लोकल कुखुरापालन	घरधुरी	१००			
१०	काष्ठ उद्योग स्थापन	संख्या	३			
११	मसला उद्योग	संख्या	३			
१२	अचार उद्योग	संख्या	३			
१३	हाते होजियारी उद्योग	संख्या	१			
सामाजिक विकास						
१	तालिम प्राप्त शिक्षक नियुक्ति	जना	१०			
२	भवन निर्माण	संख्या	२			
३	सुपरलर्निङ शिक्षा प्रणालिका लागी शिक्षक गुरु नियुक्ति	संख्या	२			
४	पुस्तकालय निर्माण	संख्या	२			
५	मन्टेश्वरी सामाग्री खरिद				२०००००	
६	युवा लक्षित तालिम	दिन	३०			
७	यौन शिक्षा सम्बन्धी तालिम	दिन	३०			
८	मदिरा रहित वडा बनाउने कार्यक्रम	दिन	१०			
९	अपाङगता राहत कार्यक्रम				२००००	
१०	निःसन्तान सन्तान विहिन दम्पतिलाइ राहत सहयोग	घरधुरी	६		६००००	
११	दलित जनजातिलाइ भेदभाव रहितका लागि तालिम				२००००	
१२	छाउपडी घटाउन देवी धामीलाइ तालिम	दिन	१०			
१३	किर्तन भजन कार्यक्रम				२०००००	
१४	योग गुरु नियुक्ति	जना	१			
१५	खेल मैदान निर्माण	संख्या	५			
पूर्वाधार विकास						

१	सोलार प्यानल खरिद	संख्या	५०			
२	एन टी सी टावर निर्माण	संख्या	१			
३	वडा कार्यालयमा वाइफाइ सुविधा	वडा	१			
४	विद्यालयमा ल्याव निर्माण	संख्या	२			
५	डाइनी खोला झोलुङगे पुल निर्माण	संख्या	३			
६	खरको छाना रहित वाडका लागी कर्कटपाता खरिद	संख्या	५०			
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन						
१	घाँस तथा डालेघाँस रोपन	हेक्टर	७५			
२	बृक्षारोपन	हेक्टर	७५			
३	छेकवार काँडेतार कार्यक्रम	किमि	२०००			
४	डस्टविन खरिद	संख्या	२२			
५	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धी तालिम	जना	३००			
संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	शान्ति सुव्यवस्था सम्बन्धी प्रहरीलाइ सघाउन युवा क्लब गठन	संख्या	१			
२	घरायसी हिंसा सम्बन्धी तालिम	दिन	१०			

वार्ड न. ८

क्र.स.	कार्यक्रम	ईकाइ	परिमाण	लक्ष्य	वजेट	कैफियत
आर्थिक विकास						
१	पोलिहावस तथा तरकारी विउ विजन	घरधुरी	१०			
२	गोठ सुधार कार्यक्रम	घरधुरी	५००			
३	निःशुल्क रेविज भ्याक्सिन तथा बाहक परिजीवि नियन्त्रण					
४	फलफुल खेती	घरधुरी	१५०			
५	अदुवा खेती	घरधुरी	५०			

६	हाते ट्र्याक्टर	संख्या				
७	धान गहुँ थ्रेसर					
८	आधुनिक कृषि औजार					
९	मकै पकेट	घरधुरी	१५०			
१०	गुम्बा संरक्षण	संख्या	१			
११	चर्च संरक्षण	संख्या	१			
१२	मसला उद्योग स्थापना	संख्या				
१३	सहकारी संस्थाहरुलाइ प्रोत्साहन					
१४	मकै तरकारी फलफुल	घरधुरी	२००			
१५	होम स्टे पर्यटन प्रबर्द्धन					डोला
१६	साना तथा मझौला उद्योगहरुलाइ बिशेष प्रोत्साहन					
१७	बाख्रापालन	घरधुरी	३००			
१८	बंगुरपालन	घरधुरी	४००			
१९	लोकल कुखुरा	घरधुरी	२५०			
सामाजिक विकास						
१	कुनैनी खानेपानी	घरधुरी	८०			
२	चिरान खानेपानी	घरधुरी	५०			
३	डोलाकोट खानेपानी	घरधुरी	२०			
४	सिरले खानेपानी	घरधुरी	१५०			
५	मोरी खानेपानी	घरधुरी	१००			
६	डोला बुढीधारा खानेपानी	घरधुरी	१५०			
७	कुखेगैडा खानेपानी	घरधुरी	४०			
८	उचालढुंगी खानेपानी	घरधुरी	१५			
९	तेकुनडांडा खानेपानी	घरधुरी	२०			
१०	छर्भुङ खानेपानी	घरधुरी	१०			
११	डांडाखर्क खानेपानी	घरधुरी	१७			
१२	कालाकोट खानेपानी	घरधुरी	४०			
१३	हमतड खानेपानी	घरधुरी	१५०			
१४	भट्यौदा खानेपानी	घरधुरी	१०			

१५	पल्लो हम्वड खानेपानी	घरधुरी	८०			
१६	शैक्षिक सामाग्री ब्यवस्थापन	विद्यालय	४			
१७	शिक्षकलाइ थप रिफ्रेसर तालिम	विद्यालय	४			
१८	नमुना विद्यालयलाइ प्रोत्सान	विद्यालय	४			
१९	स्वास्थ्य शिविर ब्यवस्थापन गरी उपचारको वातावरण सहज गर्ने					वडा भरी
२०	स्वास्थ्य स्वयंसेविका क्षमता अभिबृद्धि गर्ने	जना	६			
२१	पोषण सम्बन्धी तालिम	घरधुरी	१५०			
२२	सीपमुलक तालिमको ब्यवस्था	जना	१००			
२३	बालबालिका तथा किशोर किशोरीहरुलाइ स्वास्थ्य सम्बन्धी चेतनामुलक तालिम	जना	५००			
२४	टुहुरा तथा अपाङ्गता भएका बालबालिकालाइ विशेष सहयोग	जना	५०			
२५	अपाङ्गताका आधारमा चाहिने सिपमुलक तालिम	जना	२००			
पूर्वाधार विकास						
१	साना जलविद्युत योजनाहरुको डिपिआर तयार गर्ने					
२	कच्चि सडकहरुलाइ ग्राबेल गर्ने					
३	मुल सडकहरुलाइ कालो पत्रे गर्ने	प्रतिशत	१५			
४	संचार सुविधाको सुनिश्चित गर्ने					
५	संचारको लागी टाउरको निर्माण गर्ने					
६	जोखिम र सुरक्षित आवासको ब्यवस्था					
७	कूलो निर्माण	मिटर	१२			
वन, वातावरण तथा विपद ब्यवस्थापन						
१	खानेपानीका मुहानहरुलाइ संरक्षणका लागी बृक्षारोपन तथा					वडा भरी

	घेरबार					
२	जलश्रोतका सबै मुहानहरुलाइ संरक्षण गर्ने					वडा भरी
३	भू स्खलन न्यूनिकरण गर्ने					
४	आगलागी, दैविप्रकोप चेतनामुलक					
५	फोहरमैला ब्यवस्थापनका लागी जनचेतनामुलक कार्यक्रम					
६	फोहरमैला ब्यवस्थापनका डस्टविनको ब्यवस्था					
७	भवन आचार संहिता कार्यान्वयन गर्ने					
८	ब्यवस्थित बजार ब्यबस्थापन					
९	बिपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतना					
१०	विपद ब्यवस्थापनका लागी सामानको खरिद					
११	न्ययको सुनिश्चितताका लागी तालिमको ब्यवस्था					
१२	प्रशासन सुधारका लागी गोष्ठी					
१३	मानव अधिकारका लागी समिक्षा कार्य्रम					
संस्थागत विकास तथा सुशासन						
१	शान्ति सुब्यवस्था सम्बन्धी प्रहरीलाइ सघाउन युवा क्लब गठन	संख्या	१			
२	घरायसी हिंसा सम्बन्धी तालिम	दिन	१०			

अनुसूची ४ : योजना तर्जुमा गोष्ठीका सहभागीहरु

सिटिजन डेभलपमेन्ट सोलुसन एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा.लि.को सहजिकरणमा आज मिति २०७६।३।१६ गते देखि ३ दिन सम्म संचालन भएको आलिताल गाउँपालिकाको पञ्चवर्षीय आवधिक योजना तर्जुमा गोष्ठीमा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री बलबहादुर गुरुङ्ग ज्यूको अध्यक्षतामा संचालन भयो जसमा तपसिल बमोजिम उपस्थित रहयो ।

तपसिल

क्र.सं.	नाम	पद	२०७६।३।१६	२०७६।३।१७	२०७६।३।१८
१	श्री बलबहादुर गुरुङ्ग	गा.पा. अध्यक्ष	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२	श्री मला कुमारी बिष्ट (साउद)	गा.पा. उपाध्यक्ष	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३	श्री हर्ष बहादुर रोका	प्र.प्र.अधिकृत	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४	श्री धर्म बहादुर ऐर	वडाध्यक्ष	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५-	श्री मनक ब० मल्ल	वडाध्यक्ष	[illegible]	[illegible]	[illegible]
६-	श्री लोकेश महरा	३ नं. वडा अध्यक्ष	[illegible]	[illegible]	[illegible]
७-	श्री चन्द्र देव बोहरा	४ नं. वडा अध्यक्ष	[illegible]	[illegible]	[illegible]
८-	श्री प्रकाश बोहरा	वडाअध्यक्ष- ५	[illegible]	[illegible]	[illegible]
९-	श्री कुमार कुंवर	वडाध्यक्ष	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१०-	श्री बी. ब० बोहरा	वडाअध्यक्ष- ७	[illegible]	[illegible]	[illegible]
११-	श्री गणेश ब० थापा	वडाअध्यक्ष ८	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१२-	श्री धन बहादुर देउवा	वडा सदस्य	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१३-	श्री गणेश ब० कार्की	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१४	गौमती कोइरा	आलिताल ४	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१५	पद्मा [illegible]	आलिताल ५	पद्मा	पद्मा	पद्मा
१६	गोमती नेपाली	आलिताल ४	गोमती	गोमती	गोमती
१७	कृष्णा रानामगर	का.पा. सदस्य आलिताल	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१८	गंगा सार्की	वडा स० सदस्य	गंगा	गंगा	गंगा
१९	गंगा देवी ओली	” ”	गंगा	गंगा	गंगा
२०	गोमती देवी पार्की	का.पा. सदस्या	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२१	माहामती देवी कार्की	वडा सदस्य	माहामती	माहामती	माहामती
२२	देवी सरा सारु	रोजगार संयोजक	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२३	लक्ष्मी रोकामगर	वडा सदस्य	लक्ष्मी	लक्ष्मी	लक्ष्मी
२४	पार्वती विष्ट	स्वा.श्री-उपदेशक	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२५	बल ब० कुमाल	वडा सदस्य	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२६	रत्ना साउँद	” ”	[illegible]	[illegible]	[illegible]

	नाम	पद	2066/3/14	2066/3/16	2066/3/15
२७	छविलाल [illegible]	सदस्य ४नं	[signature]	[signature]	[signature]
२८	भिमबहादुर कोर	वडा ६ सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
३०	पुनेकिसन	,, ,, ४ ,, ,,	[signature]	[signature]	[signature]
३१	डम्बर पार्की	वडा सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
३२	शेर बहादुर साउद	जिल्ला संयोजक	[signature]	[signature]	[signature]
३३	नर बहादुर [illegible]	[illegible]	[signature]		
३४	लक्ष्मण ब. ज्ञानी	प्री.स.	[signature]	[signature]	[signature]
३५	अमर [illegible]	६नं. वडा सदस्य	[signature]	[signature]	
३६	कृष्ण [illegible]	२नं वडा सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
३७	लाल ब. साउद	मा.ना.डि.	[signature]	[signature]	[signature]
३८	खगी देवी विष्ट	४नं वडा सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
३९	धनमती थापा मगर	२नं वार्ड सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
४०	टेकराज भट्ट	८नं वडा सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
४१	अमर [illegible]	वडा सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
४२	दान ब. साउद	वडा ३ सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]
४३	राम [illegible]	वडा सदस्य	—	—	[signature]
४४	नारायण ऐर	का.स.	[signature]	[signature]	[signature]
४५	धन ब. [illegible]	खा. संयोजक	—	[signature]	[signature]
४६	किरण चन्द	इन्जिनियर, CDS	[signature]	[signature]	[signature]
४७	रामदत्त जोशी	PMC Officer (CDS)	[signature]	[signature]	[signature]
४८	डि. चक्र ब. चन्द	CDS	[signature]	[signature]	[signature]
४९	सूर्य नेपाल	,,	[signature]	[signature]	[signature]
५०	[illegible]	MD	[signature]	[signature]	[signature]
५१	जानकी पार्की	वडा सदस्य	[signature]	[signature]	[signature]

सन्दर्भ सामग्रीहरु

- स्थानीय तहको आवधिक योजना तयारी निर्देशिका २०७५, राष्ट्रिय योजना आयोग
- १५ औं राष्ट्रिय आधिक योजना खाका २०७५, राष्ट्रिय योजना आयोग
- आलिताल गाउँपालिकाको बस्तुगत बिबरण २०७५ को मस्यौदा प्रतिवेदन
- पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी २०७५ फागुन १२ गते तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी २०७६ असार १६, १७, १८ गतेको गोष्ठीका सहभागीवाट प्राप्त सूचनाहरु
- आ.ब। २०७६/२०७७का लागि वडास्तरबाट तयार भएका योजना खाका
- नेपालको संबिधान
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४
- अन्तर सरकारी बित्त ब्यवस्थापन ऐन २०७४
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा बित्त आयोग ऐन २०७४
- बिभिन्न नीतिहरु (भू उपयोग नीति २०७२,विकास सहायता नीति, कृषि, सिरंचाई, वन तथा वातावरण सम्बन्धि नीतिहरु,
- सहभागी पार्टिहरुका घोषणा पत्रहरु